

Kouluterveyskyselyn tuloksia.

Opetushallitus: Ammatillisen koulutuksen webinaari 1.2.2022.

Kehittämispäällikkö Jenni Helenius

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Kouluterveyskysely tiiviisti:

- Tuottaa joka toinen vuosi monipuolista **seurantatietoa** 10–20 -vuotiaiden terveydestä ja hyvinvoinnista, alkaen 1996
- Toteutetaan kokonaistutkimuksena
- Opettajan ohjaama luokkakysely, oppilaat / opiskelijat vastaavat nimettömästi
- Lomake suomi, ruotsi, englanti, venäjä, pohjois-saame, selkokieli

- Vahvistaa terveyden edistämisen suunnittelua ja arviointia oppilaitos-, kunta- ja hyvinvointialueiden, maakuntien ja avi-alueiden tasolla
- Tuottaa tietoa kansallisella tasolla politiikkaohjelmien ja lakien toimeenpanon seurannan ja arvioinnin tueksi
- [Tulospalvelu ja ydintietosisältö](#)

Vastaajat 2021

Vastaajaryhmä	Koko maa
Perusopetuksen 4. ja 5. luokan oppilaat	104 082 (83 %)
Perusopetuksen 8. ja 9. luokan oppilaat	91 560 (75 %)
Lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijat	47 383 (71 %)
Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat*	21 853 (32 %)

* Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat ammatillista perustutkintoa opiskelevat alle 21-vuotiaat. Vuonna 2021 kysely on suunnattu opinnot vuosina 2019–2021 aloittaneille opiskelijoille.

Vastaajat 2021, ammatilliset oppilaitokset

Koulutusala		Frequency	Valid Percent
Valid	Kasvatusalat	737	3,4
	Humanistiset ja taidealat	752	3,5
	Yhteiskunnalliset alat	118	,5
	Kauppa ja hallinto	2255	10,5
	Luonnontieteet	59	,3
	Tietojenkäsittely ja tietoliikenne	1288	6,0
	Tekniikan alat	8030	37,3
	Maa- ja metsätalousalat	1502	7,0
	Terveys- ja hyvinvointialat	3189	14,8
	Palvelualat	3618	16,8
	Total	21548	100,0
Missing	System	139248	
Total		160796	

* Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat ammatillista perustutkintoa opiskelevat alle 21-vuotiaat. Vuonna 2021 kysely on suunnattu opinnot vuosina 2019–2021 aloittaneille opiskelijoille.

Kouluterveyskyselyn tulospalvelu

TUTKIMUS JA KEHITTÄMINEN
Tutkimukset ja hankkeet
Kouluterveyskysely
Kouluterveyskyselyn toteuttaminen
Vastaajamäärät
Kouluterveyskyselyn tulokset
Vinkkejä tilastokuution käyttöön
Tulosten hyödyntäminen
Julkaisut
Tutkijoille
Yhteystiedot

Kouluterveyskyselyn tulokset

Kouluterveyskyselyn tuloksia voi tarkastella THL:n tietokannoissa.

- Kouluterveyskyselyn tulokset alueittain 2021
- Oppilaitosten tulokset 2021
- Opiskeluhuollon indikaattorit 2017
- Tulokset taustatekijöiden mukaan 2017
- Huoltajien tulokset 2017

Suorakulmion muotoinen le...

Kouluterveyskyselyn tulokset alueittain 2021

Voit tarkastella tuloksia alueen mukaan:

- Alue 1: koko maa, hyvinvointialue, kunta
- Alue 2: koko maa, aluehallintoviraston (avi) alue, maakunta ja kunta

Tietosuojan takia tuloksia ei julkaista, jos vastaajamäärä on alle 30. Tuloksia ei myöskään julkaista, kun tapauksia on alle 5 ja vastaajamäärä on alle 60. Jos alle 30 poikaa tai tyttöä on vastannut, kummankaan ryhmän tuloksia ei julkaista.

Selkokielisillä lomakkeilla vastanneet eivät ole mukana tuloksissa.

Tiivistenäkömät

Tiivistenäköymässä on graafinen esitys indikaattoreista sekä vastauksien jakaumat ja vastaajamäärät vuosilta 2019 ja 2021. HUOM! Ahvenanmaan tulokset näkyvät vain aluevertailu 2:ssa.

Perusopetuksen 4. ja 5. luokan tulokset

Aikasarja (hyvinvointialue): Perusopetus 4. ja 5. luokka, **2017-2021**

Aikasarja (maakunta): Perusopetus 4. ja 5. luokka, **2017-2021**

Vertailu edelliseen vuoteen: Perusopetus 4. ja 5. luokka, 2019 ja 2021

Aluevertailu 1 (hyvinvointialue) perusopetus 4. ja 5. luokka, 2019 ja 2021

Aluevertailu 2 (maakunta) perusopetus 4. ja 5. luokka, 2019 ja 2021

LISÄTIETOA

Kouluterveyskyselyn tuloksia voi tarkastella aiheittain Lapset, nuoret ja perheet -aihesivustolla. Tutkimustuloksia

Kouluterveyskyselyn indikaattoreita on kuntakohtaisesti myös Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetissä. Sotkanet

Kouluterveyskyselyn aineistoista tehdyt tutkimukset

KOOSTE TULOXSISTA

Kooste tuloksista:
Tilastoraportti Lasten ja nuorten hyvinvointi - Kouluterveyskysely.

Tulospalvelu:
thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

Tulospalvelun eri näkymät löytää sinisten linkkien takaa.

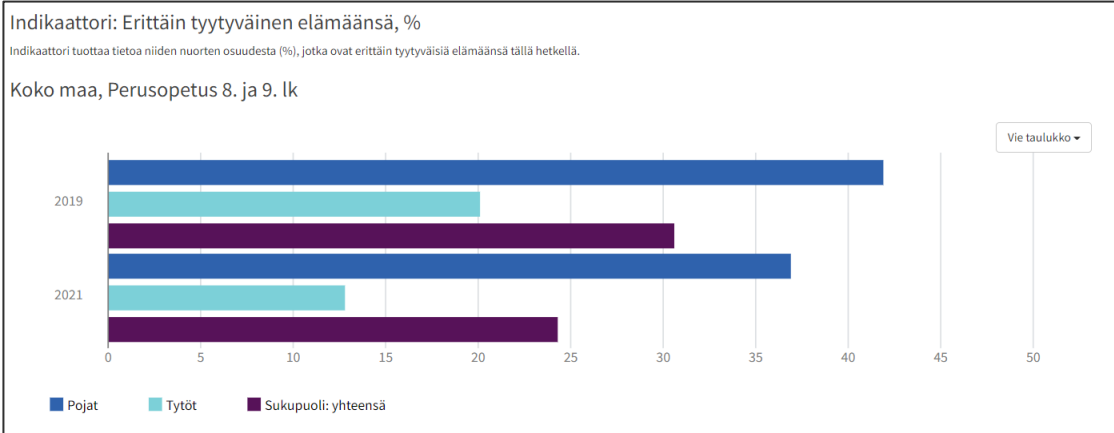
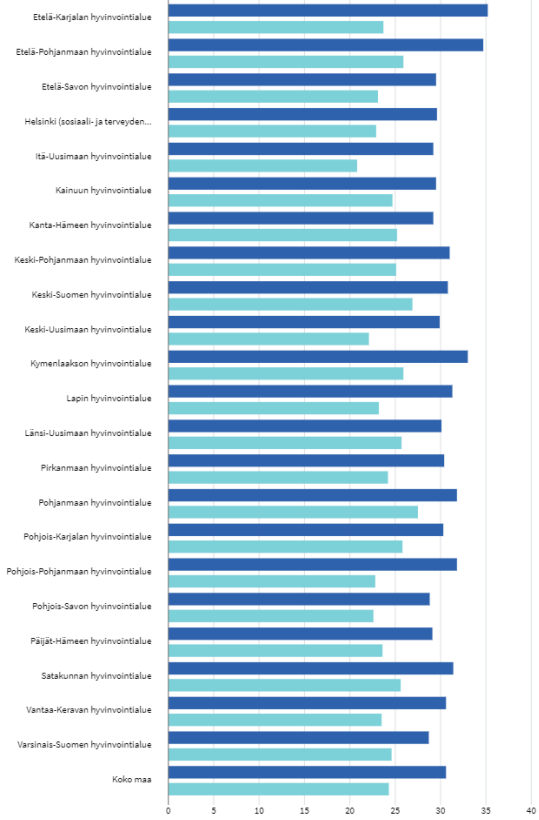
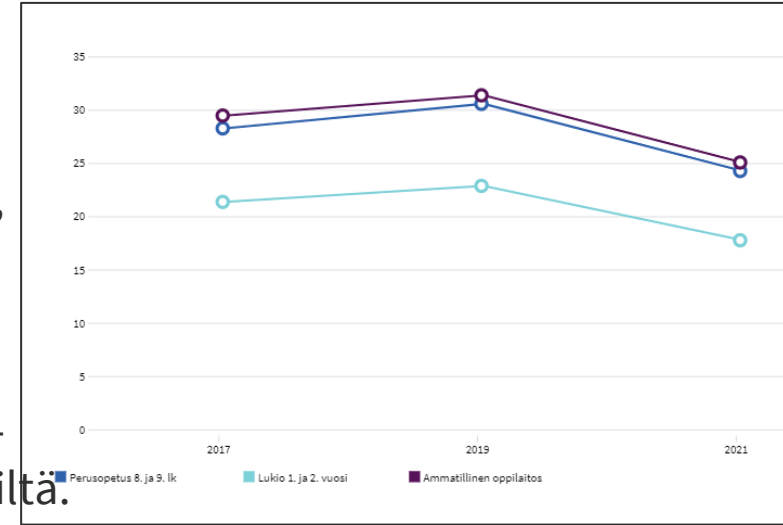
Lisätietoa -kohdasta pääsee tulossivuille, joissa on avattu sanallisesti tuloksia.

Kannattaa tutustua aineistosta tehtyihin Tilastoraportteihin, Tutkimuksesta tiivisti -julkaisuihin ja tieteellisiin artikkeleihin.

Opinnäytetyökäyttöön Kouluterveyskyselyn aineistoa saa kätevimmin Yhteiskuntatieteellisestä Tietoarkistosta (vuoden 2019 aineisto)

thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

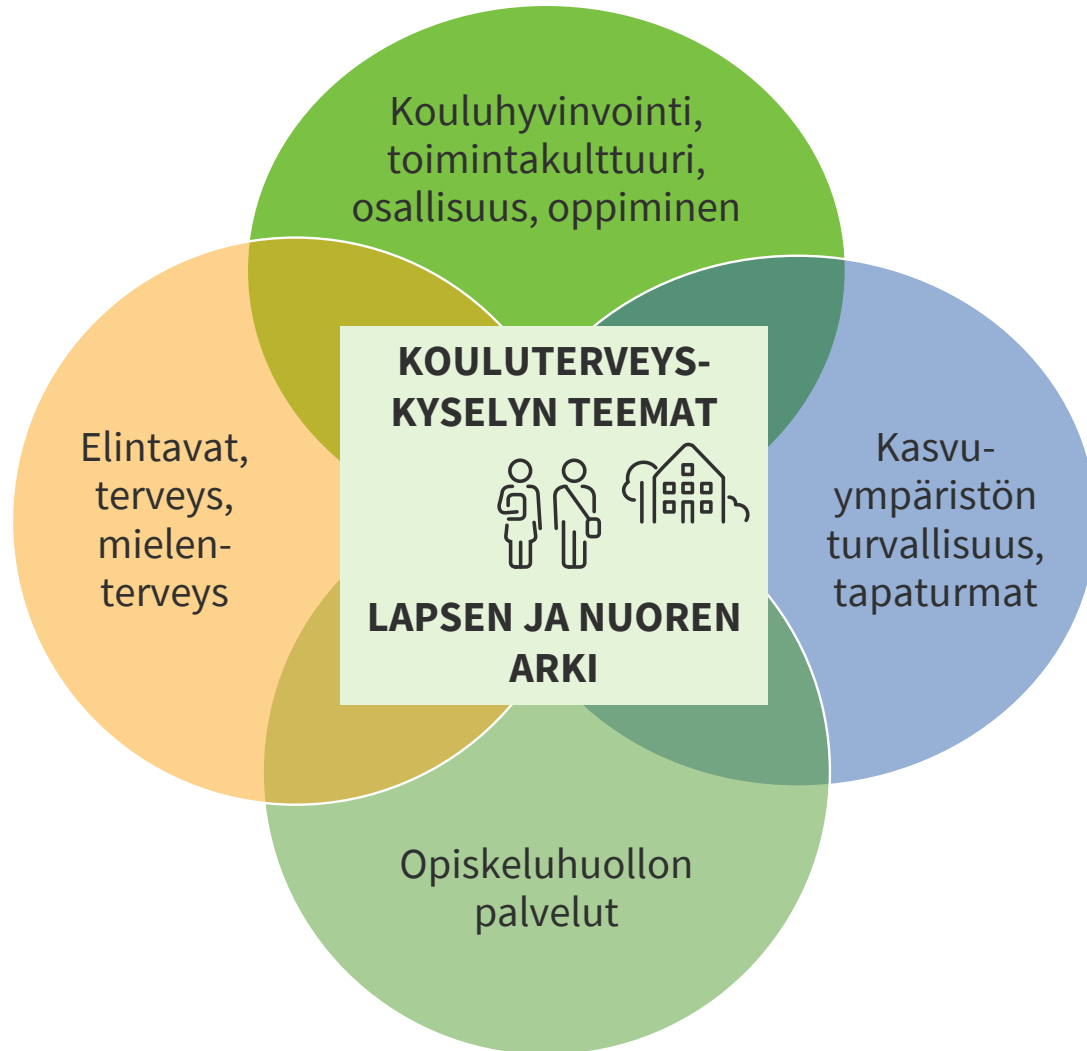
- Trenditietoa kohderyhmittäin ja alueittain
- Vertailuja (esim. kunnat, maakunnat, avi-alueet, hyvinvointialueet, koko Suomi)
- Oppilaitoskohtaiset tiedot salasanan takana
- Vertailuja esim. kahden kyselyajankohdan välillä, tytöt / pojat, kouluasteittain
- Raportointia kehitetään vuosina 2022–2023.
- Julkaisuja: tilastoraportit, Tutkimuksesta tiiviisti-julkaisut, erillisraportit, artikkelit eri tutkijaryhmittä.

		2021	2021	2021
		Perusopetus 8. ja 9. lk	Lukio 1. ja 2. vuosi	Ammatillinen oppilaitos
Elämään tyytyväisyys	Erittäin tyytyväinen elämäänsä, %	24,3	17,8	25,1
	Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, %	68,2	68,4	70,8
Osallisuus	Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä, %	54,7	52,4	62,3
	Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä, %	40,6	44,8	49,3
	Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, %	12,6	12,8	7,8
	Kokee päivittäiset tekemiset merkitykselliseksi, %	59,8	60,6	63,3
	Kokee saavansa myönteistä palautetta tekemisistä, %	67,5	67,7	69,3
	Kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön, %	68,4	73,9	68,7
	Kokee olevansa tarpeellinen muille ihmisille, %	63,1	66,6	67,6
	Kokee pystyvänsä vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun, %	77,1	81,7	79,7
	Kokee, että elämällä on tarkoitus, %	64,3	65,2	68,0

Kouluterveyskyselyn sisällöt ja tulosten hyödyntäminen oppilaitoksessa

Kouluterveyskyselyn teemat

1. Kouluhyvinvointia tukeva toimintakulttuuri, osallisuus, oppiminen, oppimisen haasteet.
2. Kasvuympäristön turvallisuus (mm. kiusaaminen, väkivalta, häirintä, tapaturmat).
3. Elintavat, terveys ja mielenterveys
4. Opiskeluhuollon palvelut

Kouluterveyskysely tuottaa sisältöjä moneen tarkoitukseen. Fokus tulosten käsittelyssä, esim.

- Oppilaitoskohtaisesti tarkasteltavia aiheita:
 - Koulun toimintakulttuuri, opettajilta saatu välittävä kohtelu, oppimiseen ja hyvinvointiin saatu tuki, välituntikokemukset jne.
 - Mielialakysymykset, koulu-uupumus, kiusaaminen ja yksinäisyys.
 - Kouluruokailuun osallistuminen, liikuntatottumukset, nukkuminen, mediankäyttötottumukset.
 - Ruokailutottumukset, syömishäiriön riski, liikuntatottumukset, nukkuminen, mielialakysymykset,
 - Opiskeluhoitopalveluista saatu apu ja tuki.
- Rehtorikokous / opetustoimi/ sivistystoimi ym. alueellinen yhteistyö
 - Em. oppilaitoskohtaiset aiheet, vertailua oppilaitoksittain, alueittain tms.
- Vanhemmille tiedotettavia aiheita:
 - Kyselyn tiedonkeruun käynnistyminen, keskeiset tulokset omassa oppilaitoksessa.
- Ehkäisevään päihdetyöhön aiheita:
 - Alkoholiin, tupakkaan, nuuskaan, kannabikseen ja muihin huumausaineisiin sekä niiden saatavuuteen liittyvät kysymykset, riippuvuuskyseymykset (ml. rahapelaaminen ja nettiriippuvuus).
- Vapaa-aikaan, harrastustoimintaan ja nuorisotyöhön aiheita:
 - Alueella kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa, harrastuksiin osallistumisen määrä / mitä harrastaa.

Tulosten seuraaminen

- Oppilaitos voi valita indikaattorit, joita erityisesti seuraa.
- Kannattaa valita 10–20 erityisesti seurattavaa asiaa, joista keskustellaan koko kouluyhteisön kanssa.
- Valitaan seurattaviksi sellaisia indikaattoreita, jotka koskettavat koko yhteisöä tai suurinta osaa oppilaista.
- Seurattavat asiat nivotaan oppilaitoksen toimintasuunnitteluun: vuosisuunnitelmaan, opiskeluhuollon suunnitelmaan ym.

Esimerkki oppilaitoksessa seurattavista asioista

Oma koulunkäynti:	<ol style="list-style-type: none">1. Koulunkäynnistä pitäminen2. Koulu-uupumus3. Vaikeuksia oppimistaidoissa4. Kokee kouluinnostusta
Kokemukset kouluyhteisöstä:	<ol style="list-style-type: none">5. Luokassa tai ryhmässä hyvä työrauha6. Opettajalta saatu välittävä ja oikeudenmukainen kohtelu7. Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa8. Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana9. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa
Koulunkäyntiin vaikuttavia arkitottumuksia.	<ol style="list-style-type: none">10. Ei syö aamupalaa joka arkipäivä11. Ei syö koululounasta päivittäin12. Nukkuu arkisin alle 8 tuntia13. Liikkuu vähintään tunnin päivässä14. Liikkuu korkeintaan yhtenä päivänä viikossa vähintään tunnin päivässä15. Ei ole usein syönyt tai nukkunut netin takia
Oppilaan ulkopuolisuuden kokemukset.	<ol style="list-style-type: none">16. Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä17. Ei yhtään läheistä ystävää18. Tuntee itsensä yksinäiseksi
Kokemukset opiskeluhoitojen palveluista.	<ol style="list-style-type: none">19. Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista20. Saanut tukea ja apua hyvinvointiin kouluterveydenhoitajalta lukuvuoden aikana21. Saanut tukea ja apua hyvinvointiin koululääkäriltä lukuvuoden aikana22. Saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulukuraattorilta lukuvuoden aikana22. Saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulupsykologilta lukuvuoden aikana
Muita oppilaan hyvinvointiin liittyviä asioita.	<ol style="list-style-type: none">23. Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi24. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus25. Sosiaalinen ahdistuneisuus26. Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana27. Kokenut häiritsevää seksuaalista ahdistelua tai ehdottelua28. Kokenut seksuaalista häirintää puhelimesta tai internetissä vuoden aikana29. Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa30. Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa31. Harrastaa jotakin vähintään kuukausittain

Mihin oppilaitoksen tuloksia voi verrata? Esimerkiksi:

- **Oppilaitoksen omiin tuloksiin** edellisessä kyselyssä.
 - Mikä asia on parantunut tai kehittynyt?
 - Onko jotakin, mikä huolestuttaa?
 - Mitä eroja esim. tyttöjen ja poikien vastauksissa?
 - Tuottiko kysely uutta tietoa (esimerkiksi uudet kysymykset)?
- **Kuntakohtaisiin tuloksiin.**
- **Hyvinvointialueen / maakunnan / AVI:n alueen tuloksiin.**
- **Valtakunnallisiin tuloksiin.**

Kouluterveyskyselyssä käsitellään myös aiheita, joihin koulu ei välttämättä voi vaikuttaa, mutta jotka ovat tärkeää taustatietoa esim. opiskeluhuollolle, nuorisotyölle, ehkäisevälle päihdetyölle, lastensuojelulle ym.

Oppilaitoksen kannattaa keskittyä tarkastelemaan koulun toimintakulttuuriin liittyviä tuloksia ja sellaisia aihepiirejä, joita kehittämällä koulu voi tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja koulussa viihtymistä. Sen sijaan esimerkiksi elintapoihin, terveystottumuksiin ja perheväkivaltaan liittyviä tuloksia tarkastellaan kunnan tai hyvinvointialueen työryhmissä.

Opiskelu ja oppilaitoksen ilmapiiri

Kokee kouluinnostusta, %

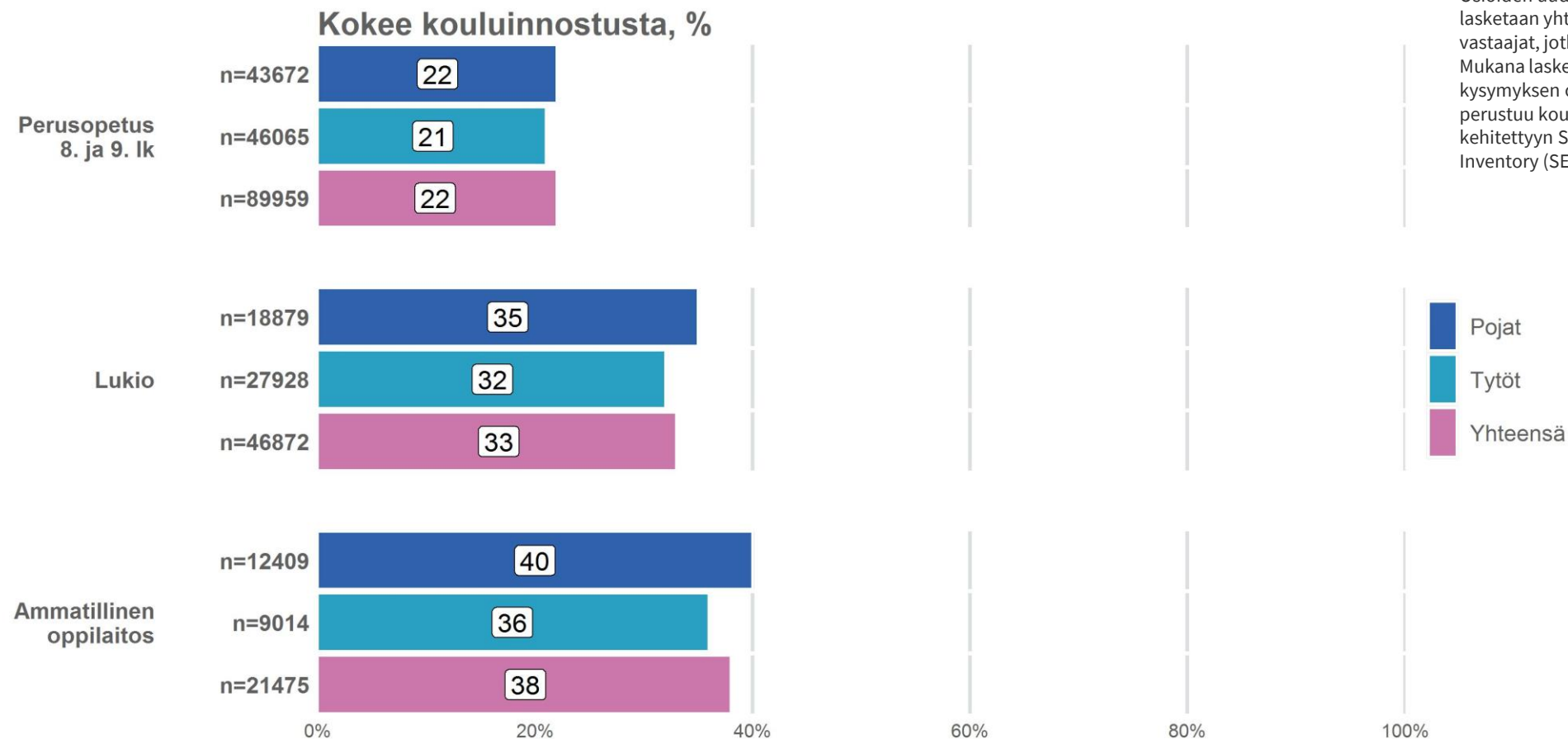
Indikaattori perustuu kysymykseen:

"Entä kuinka usein olet kokenut seuraavia koulutyöhösi/opiskeluusi liittyviä tunteita?"

Summaindikaattori muodostuu kolmesta kysymyksen osiosta: 1) Kun herään aamulla, minusta tuntuu hyvältä aloittaa koulutyö/opiskelu, 2) Olen innostunut koulutyöstä/opiskelusta, 3) Kun teen koulutehtäviä/opiskeluun liittyviä tehtäviä, unohdan kaiken ympäriltäni. Vastausvaihtoehdot: 1) en juuri koskaan, 2) muutaman kerran kuukaudessa, 3) muutamana päivänä viikossa, 4) lähes päivittäin.

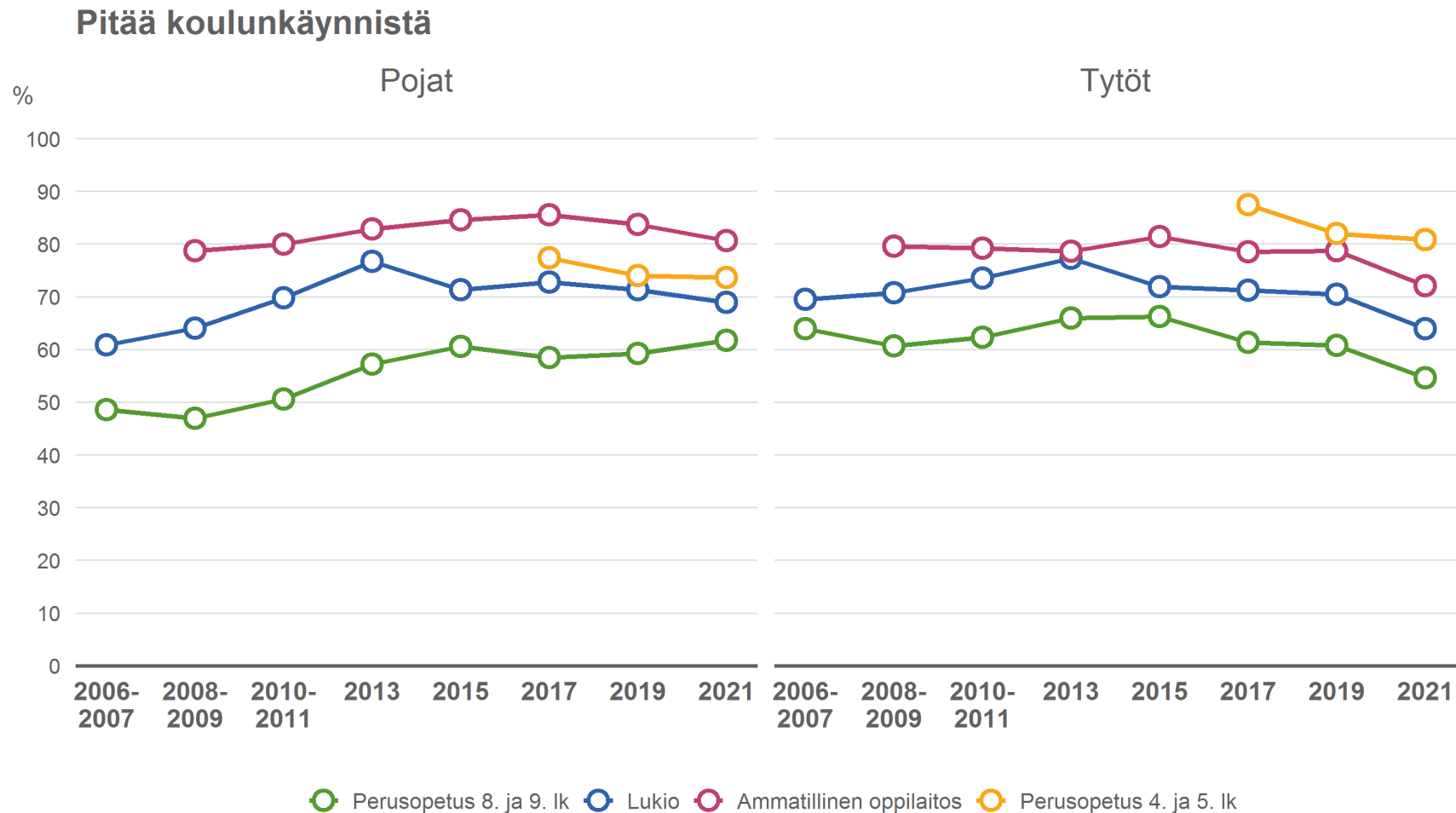
Vastausvaihtoehdot luokitellaan uudelleen seuraavasti: 1=0, 2=0, 3=1, 4=2.

Osioiden uudelleen luokitellut pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet 3–6 pistettä. Mukana laskennassa ovat vain kaikkiin kysymyksen osioihin vastanneet. Indikaattori perustuu kouluinnon mittaamiseen kehitettyyn Schoolwork Engagement Inventory (SEI) -kyselylomakkeeseen.

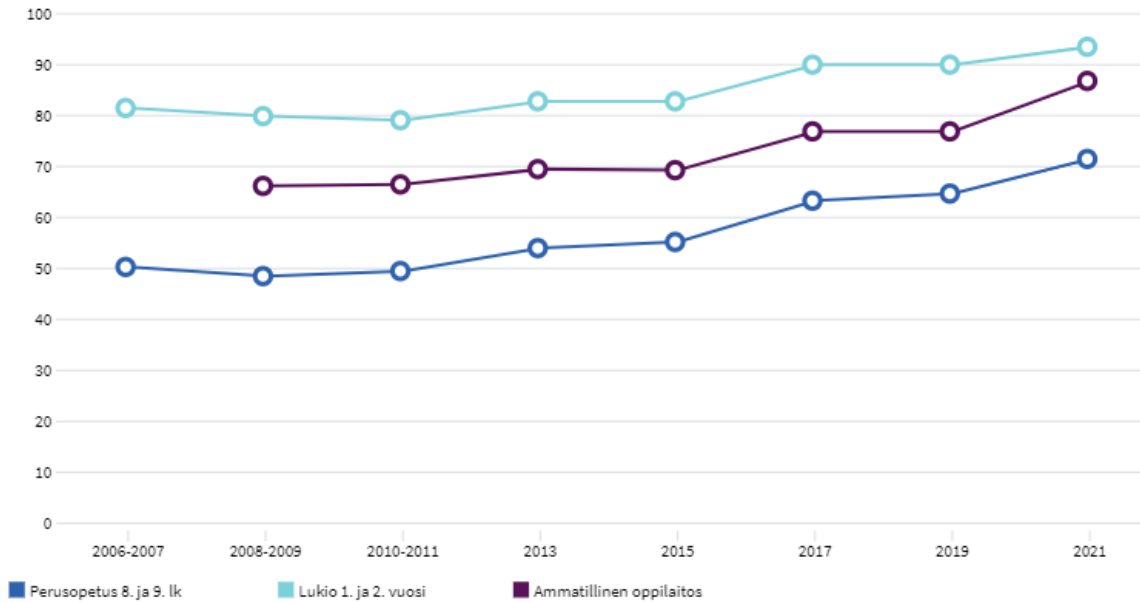
THL Kouluterveyskysely 2021

Pitää koulunkäynnistä (%)

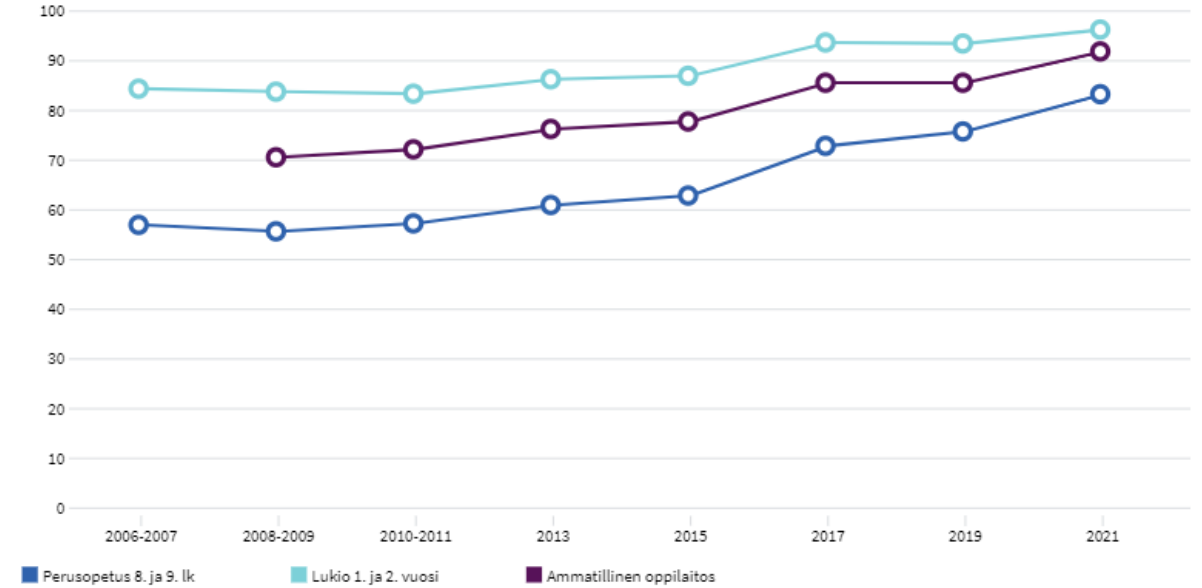

Luokassa tai ryhmässä hyvä työrauha (%)

Tytöt

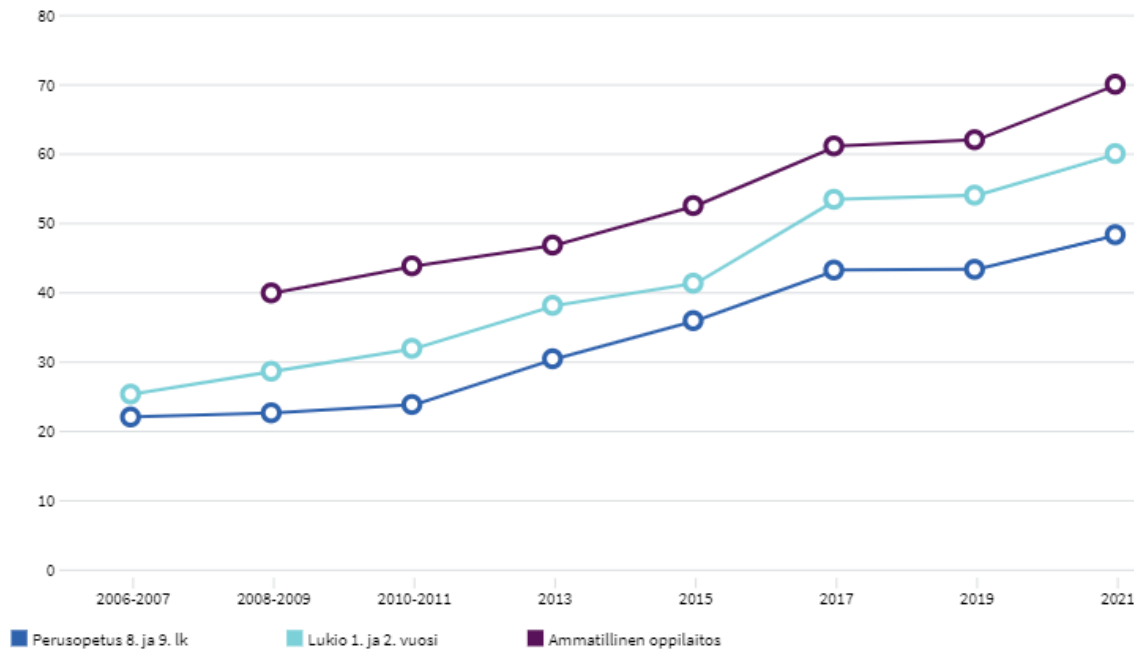

Pojat

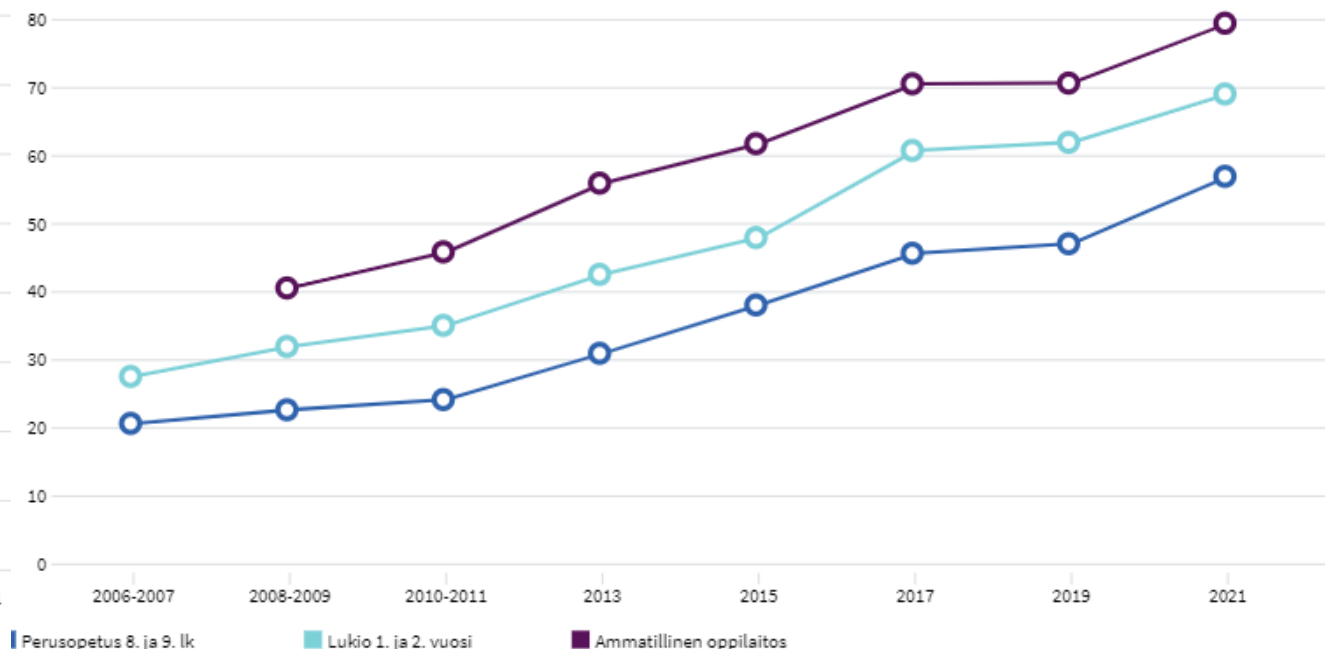

Opettajalta saatu välittävä ja oikeudenmukainen kohtelu (%)

Tytöt

Pojat

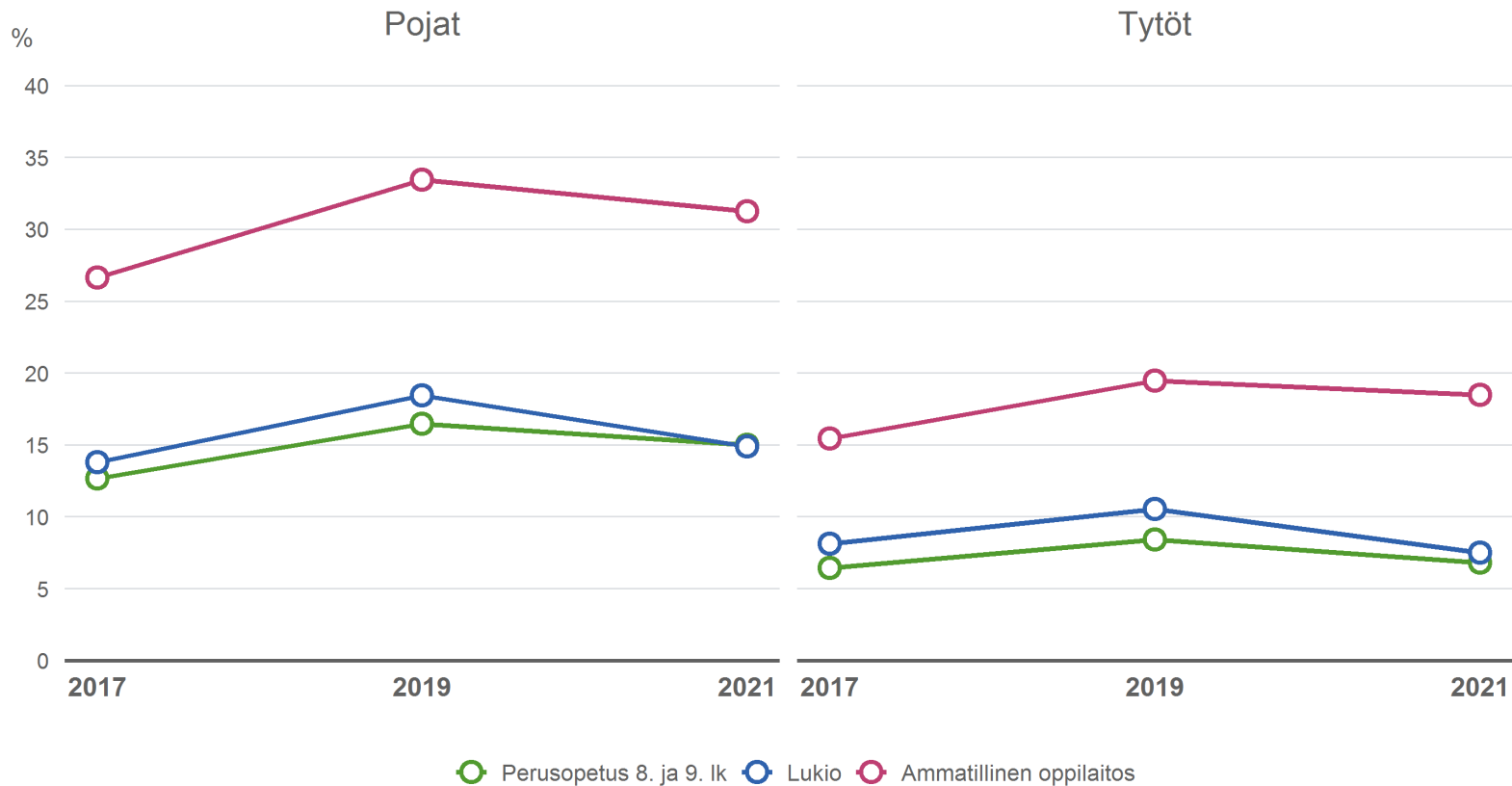
Indikaattori perustuu kysymykseen: ”Mitä mieltä olet opettajistasi?”. Summaindikaattori muodostuu kolmesta kysymyksen osiosta:

- 1) opettajat rohkaisevat minua ilmaisemaan oman mielipiteeni oppitunneilla,
- 2) opettajat ovat kiinnostuneita siitä, mitä minulle kuuluu,
- 3) opettajat kohtelevat meitä oppilaita tai opiskelijoita oikeudenmukaisesti.

Vastausvaihtoehdot: 1) täysin samaa mieltä, 2) samaa mieltä, 3) eri mieltä, 4) täysin eri mieltä. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet kaikissa osioissa vaihtoehdon 1 tai 2.

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, %

Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa

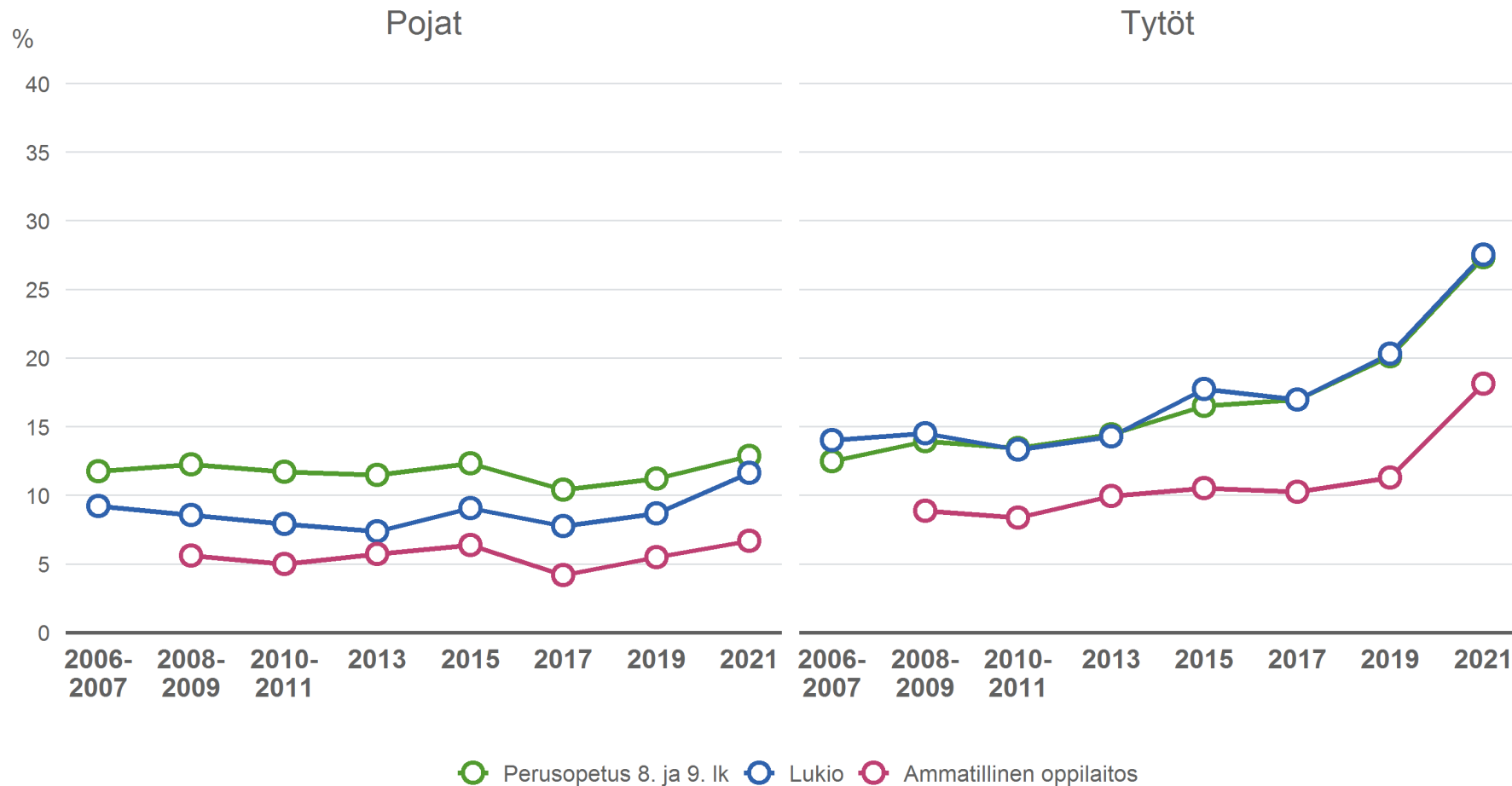
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Millainen mahdollisuus sinulla on ollut vaikuttaa seuraaviin asioihin koulussasi tai oppilaitoksessasi tämän lukuvuoden aikana?". Summaindikaattori muodostuu seitsemästä kysymyksen osiosta:

1) oppituntien järjestelyt (esim. työskentelytavat), 2) koulutyön tai opiskelun suunnittelu (mm. oppituntien sijoittelu, koulupäivän/opiskelupäivän alkamisajankohta, koejärjestelyt), 3) välituntien tai taukojen suunnittelu tai toteutus, 4) koulun tai oppilaitoksen yhteisten sääntöjen laatiminen, 5) koulutilojen tai oppilaitoksen tilojen suunnittelu tai siistiminen, 6) kouluruokailu (mm. ruokalistat, tilojen viihtyvyys), 7) koulun tai oppilaitoksen teemapäivien, juhlien, retkien ja leirikoulun järjestäminen.

Vastausvaihtoehdot: 1) erittäin hyvä, 2) melko hyvä, 3) ei hyvä eikä huono, 4) melko huono, 5) erittäin huono. Vastausvaihtoehdot uudelleen luokitellaan seuraavasti: 1=3, 2=2, 3=1, 4=0, 5=0. Osioiden uudelleen luokitellut pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet vähintään 14 pistettä.

Koulu-uupumus, %

Koulu-uupumus

Indikaattori perustuu kysymykseen: ” Oletko kokenut seuraavanlaisia tunteita koulutyöhösi tai opiskeluusi liittyen?”.

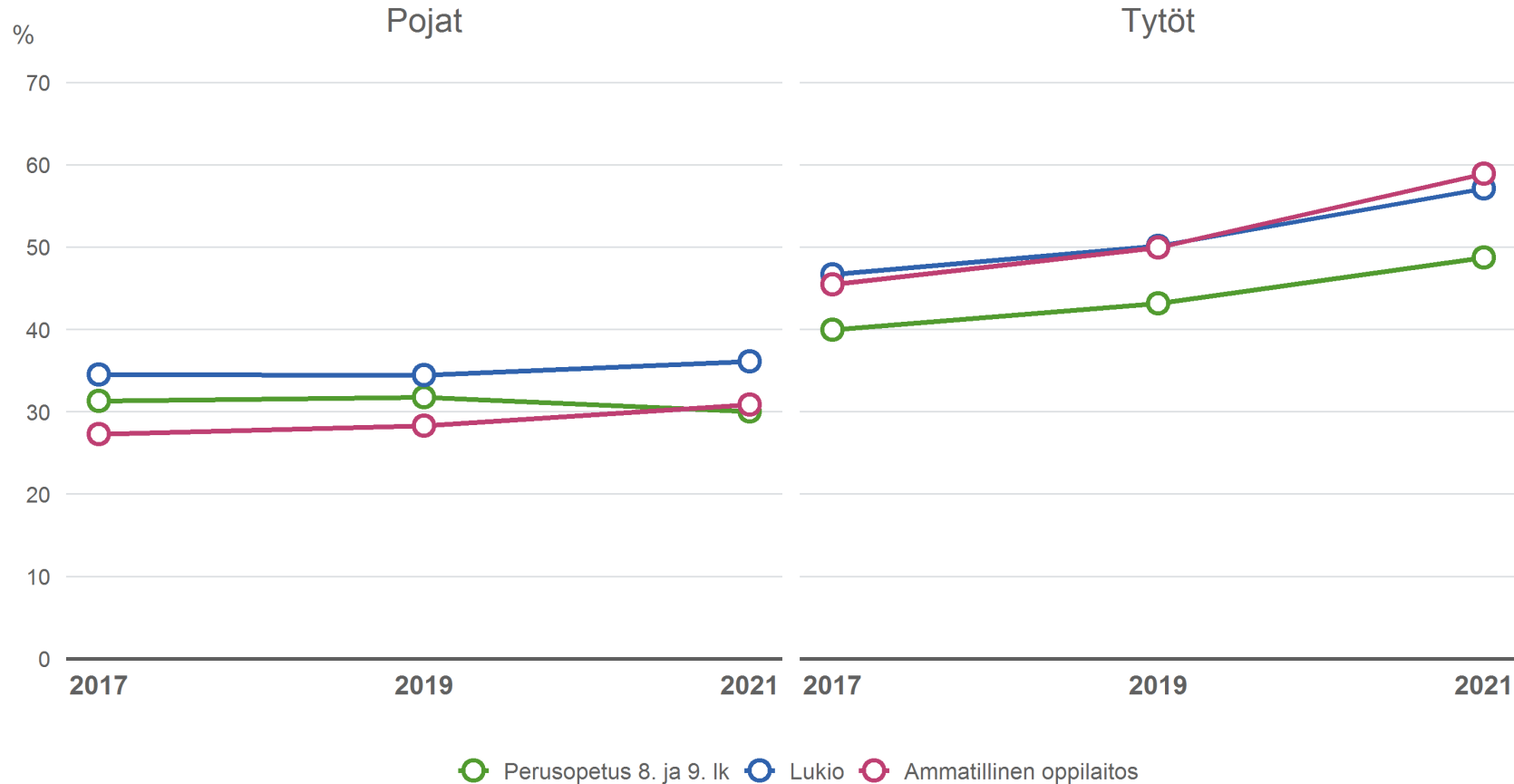
Summaindikaattori muodostuu kolmesta osiosta: 1) tunnen hukkuvani koulutyöhön, 2) tuntuu, ettei opinnoillani ole enää merkitystä, 3) minulla on riittämättömyyden tunteita opinnoissani.

Vastausvaihtoehdot: 1) en juuri koskaan, 2) muutaman kerran kuukaudessa, 3) muutamana päivänä viikossa, 4) lähes päivittäin.

Vastausvaihtoehdot uudelleen luokitellaan seuraavasti: 1=0, 2=0, 3=1, 4=2. Osioiden uudelleen luokitellut pistemäärät lasketaan yhteen. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet 3 - 6 pistettä. Laskennassa ovat mukana vain kaikkiin kolmeen kysymyksen osioon vastanneet. Indikaattori perustuu koulu-uupumuksen mittaamiseen kehitettyyn School Burnout Inventory (SBI-10) -kyselylomakkeeseen

Vaikeuksia oppimistaidoissa, %

Vaikeuksia oppimistaidoissa

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Onko sinulla vaikeuksia seuraavissa koulunkäyntiin tai opiskeluun liittyvissä asioissa?".

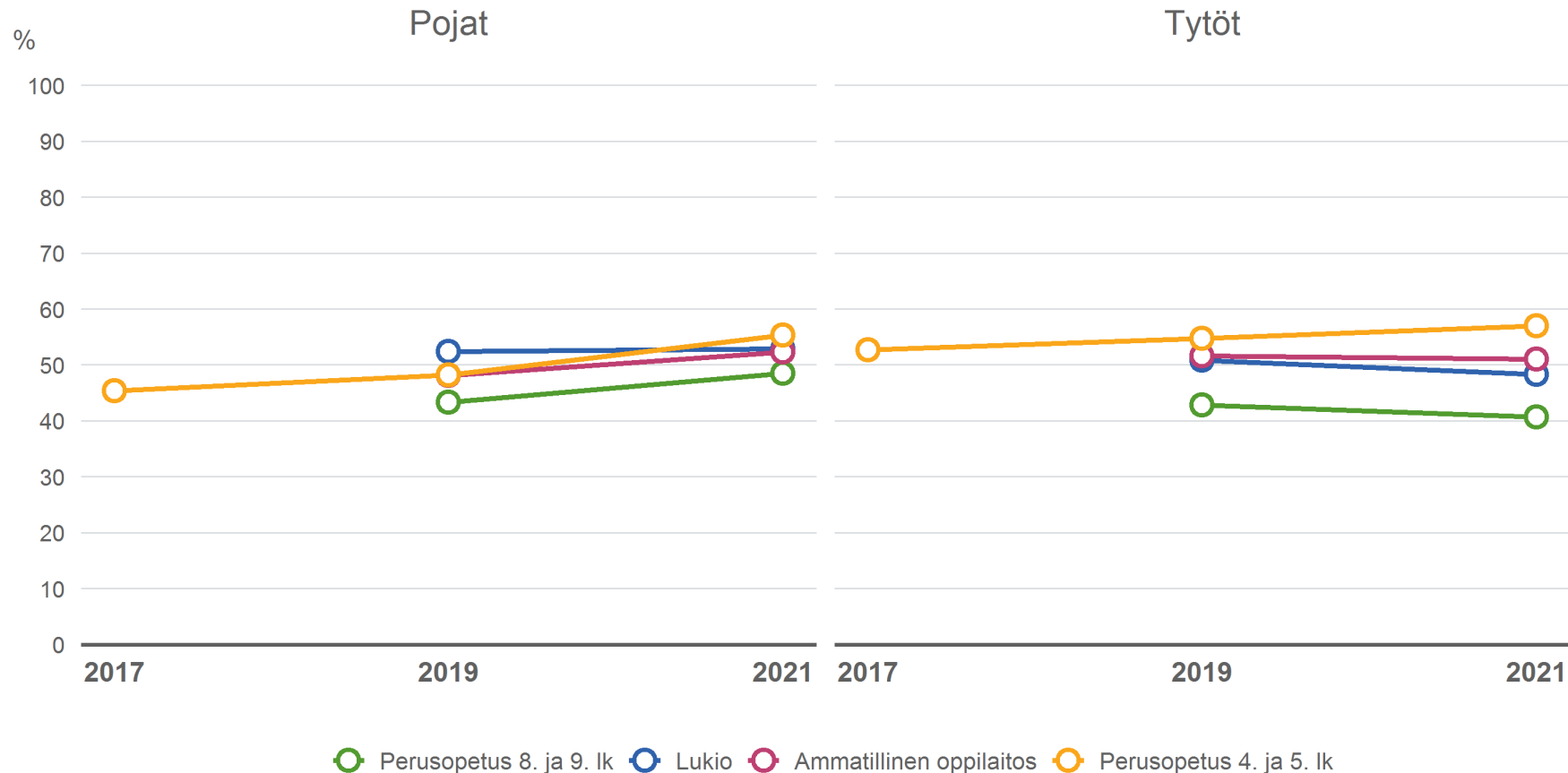
Summaindikaattori muodostuu yhdeksästä kysymyksen osiosta:

- 1) opetuksen seuraaminen oppitunneilla,
- 2) läksyjen tai muiden vastaavien tehtävien tekeminen,
- 3) kokeisiin valmistautuminen,
- 4) kirjoittamista vaativien tehtävien tekeminen,
- 5) lukemista vaativien tehtävien tekeminen,
- 6) laskemista vaativien tehtävien tekeminen,
- 7) suullinen esiintyminen,
- 8) vastaaminen tunnilla,
- 9) opiskelussa käytettävien laitteiden (digitaalisen tekniikan tai ohjelmistojen) käyttö.

Vastausvaihtoehdot: 1) ei lainkaan, 2) melko vähän, 3) melko paljon ja 4) erittäin paljon. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vähintään yhdessä osiossa vaihtoehdon 4 tai vähintään kolmessa osiossa vaihtoehdon 3.

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista (%)

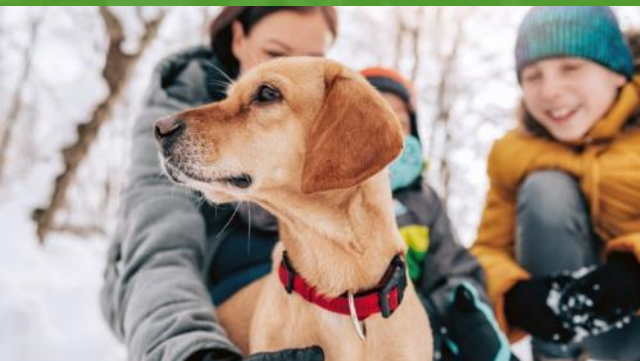
Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Onko koulussasi joku aikuinen, jonka kanssa voit tarvittaessa keskustella mieltäsi painavista asioista?".

Vastausvaihtoehdot:
1) ei, 2) kyllä, 3) en tiedä.

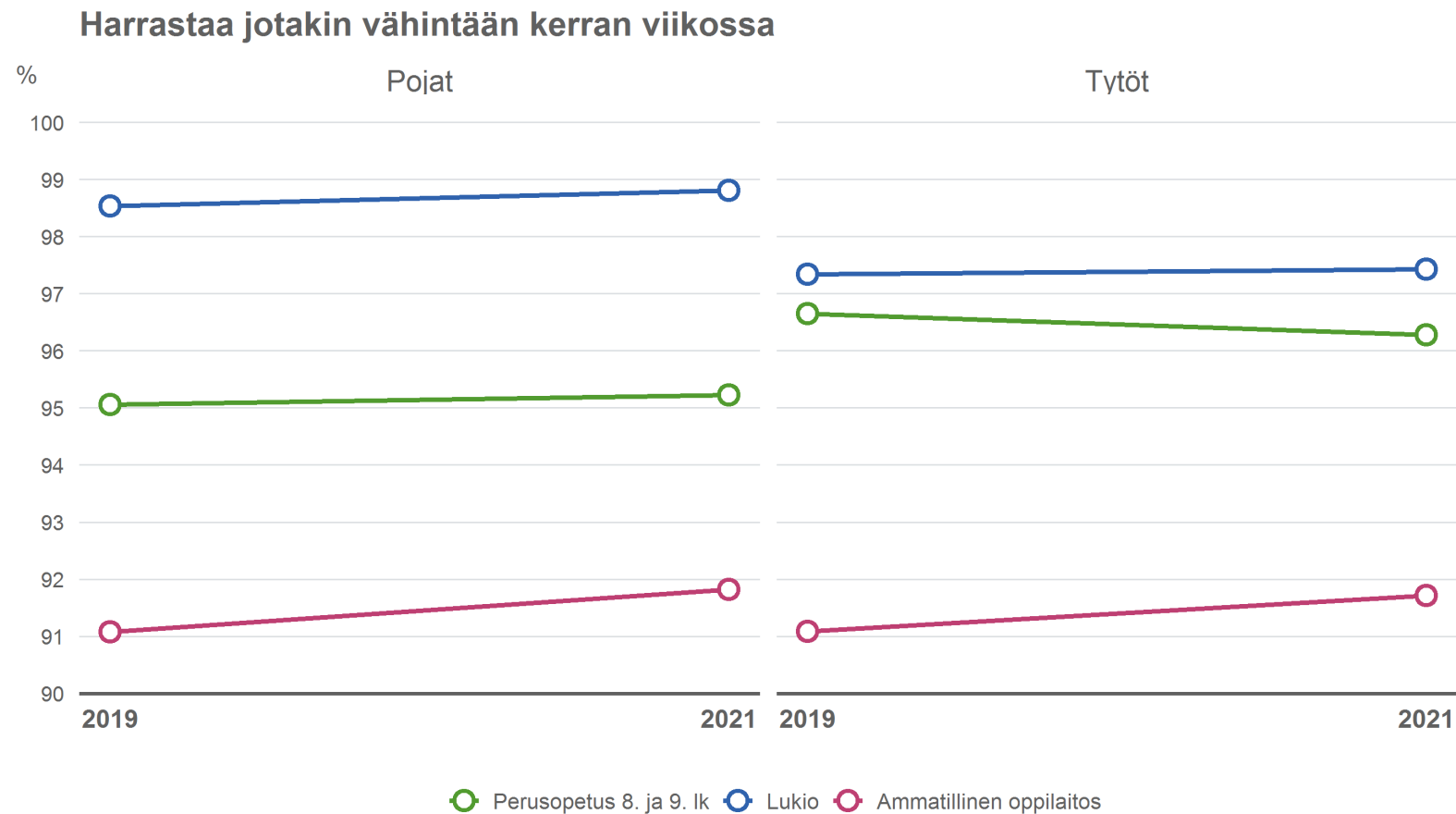
Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 2.

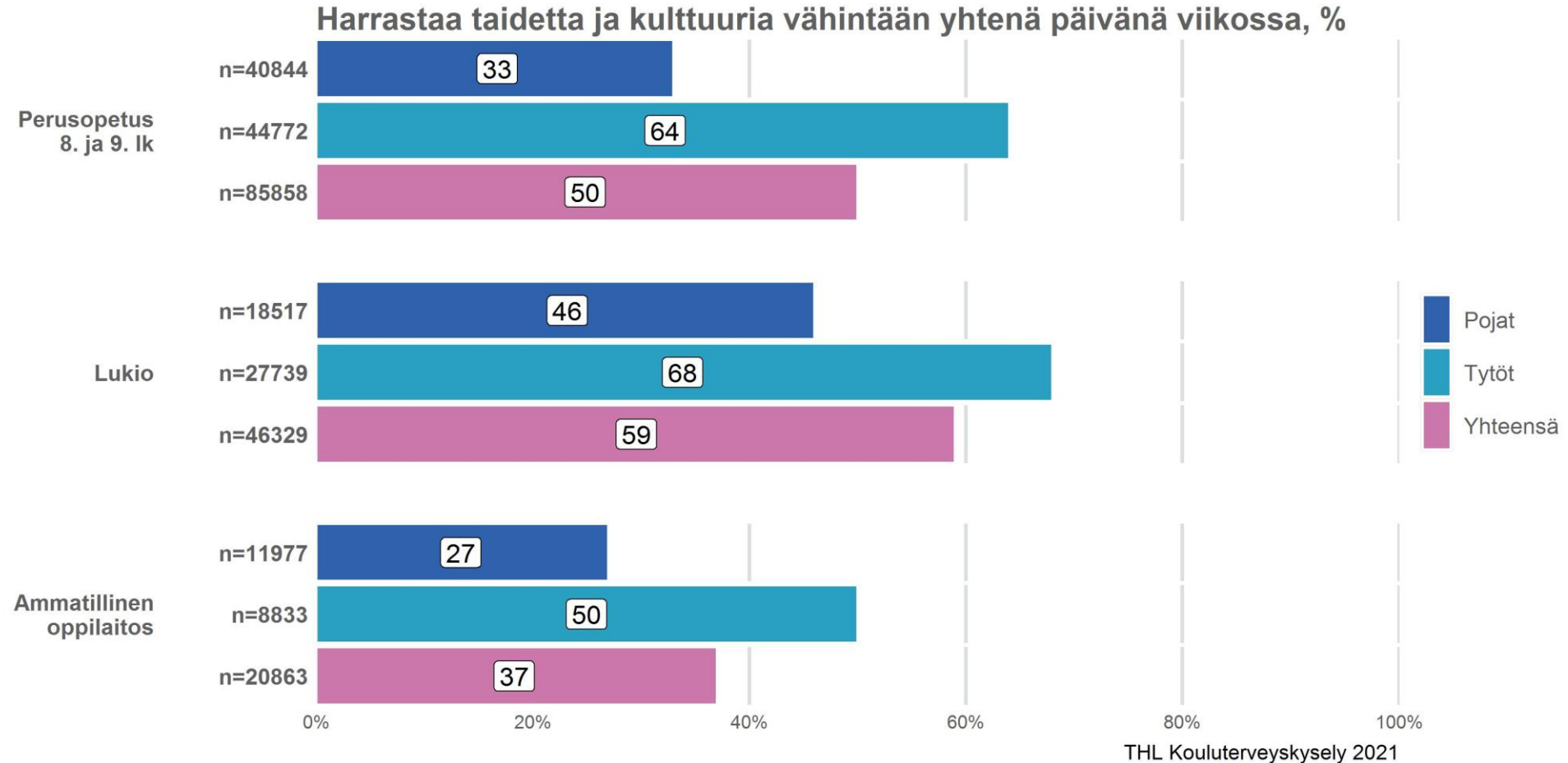
Vapaa-aika

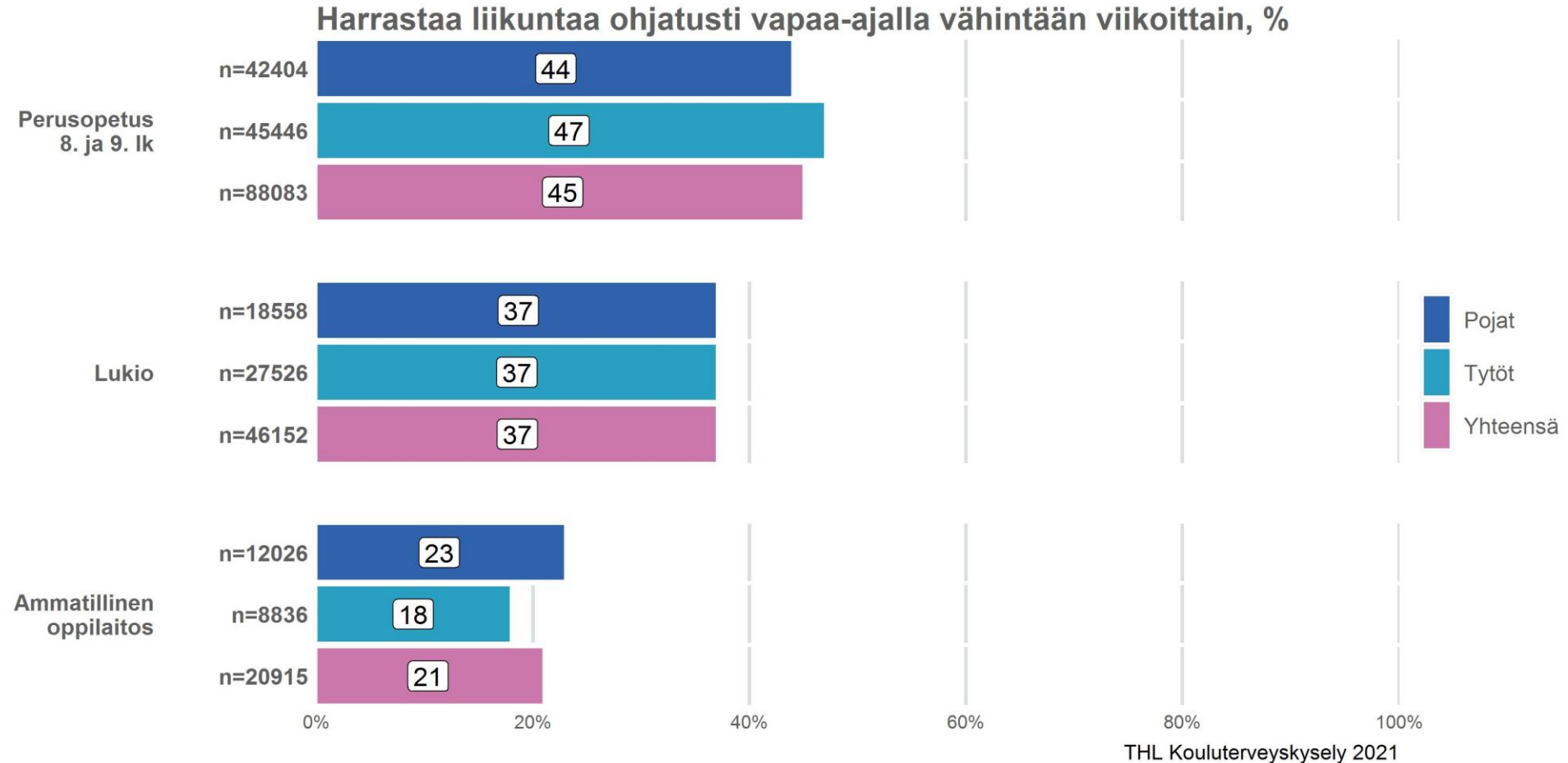
Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, %

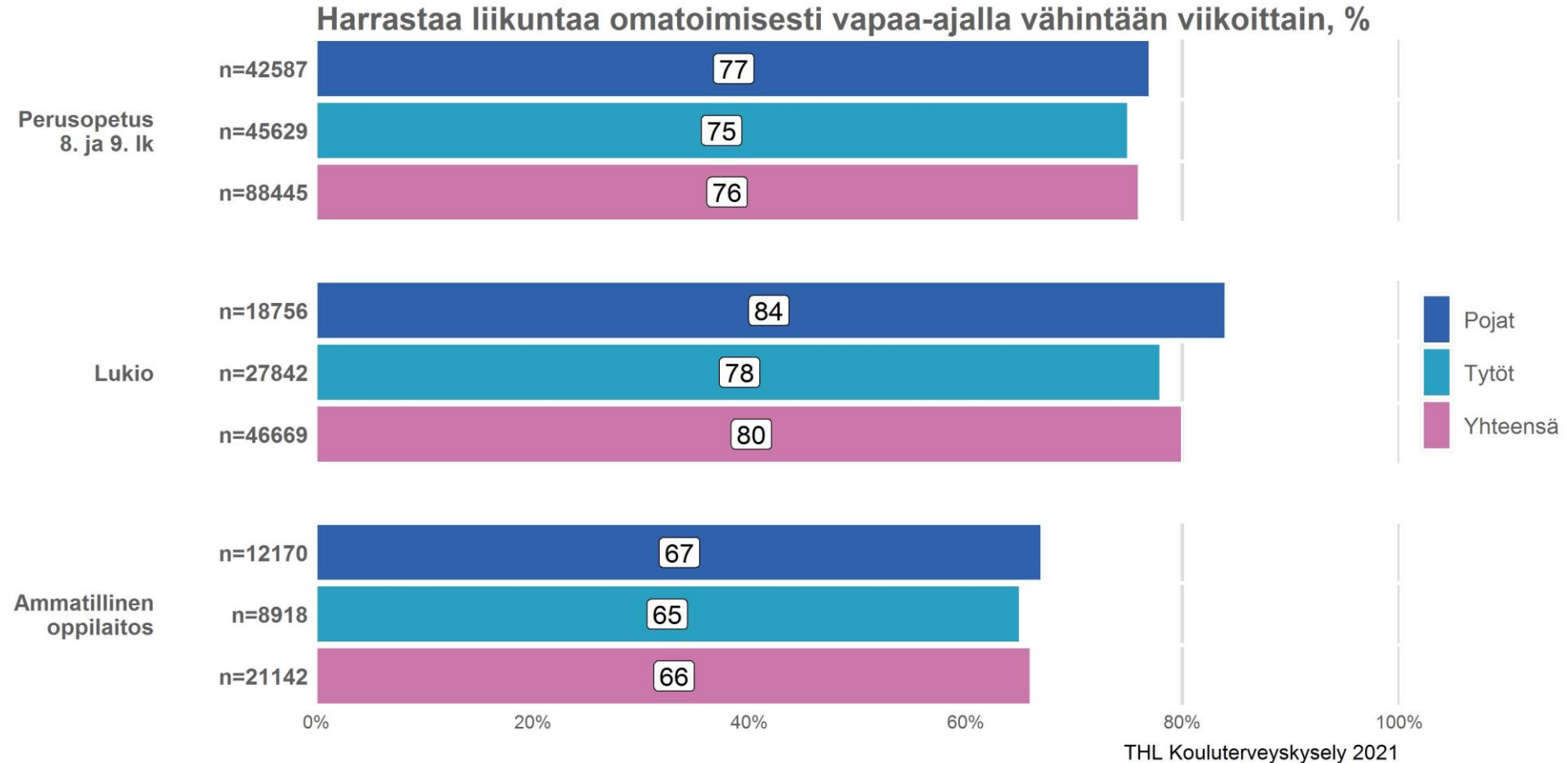
Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, %

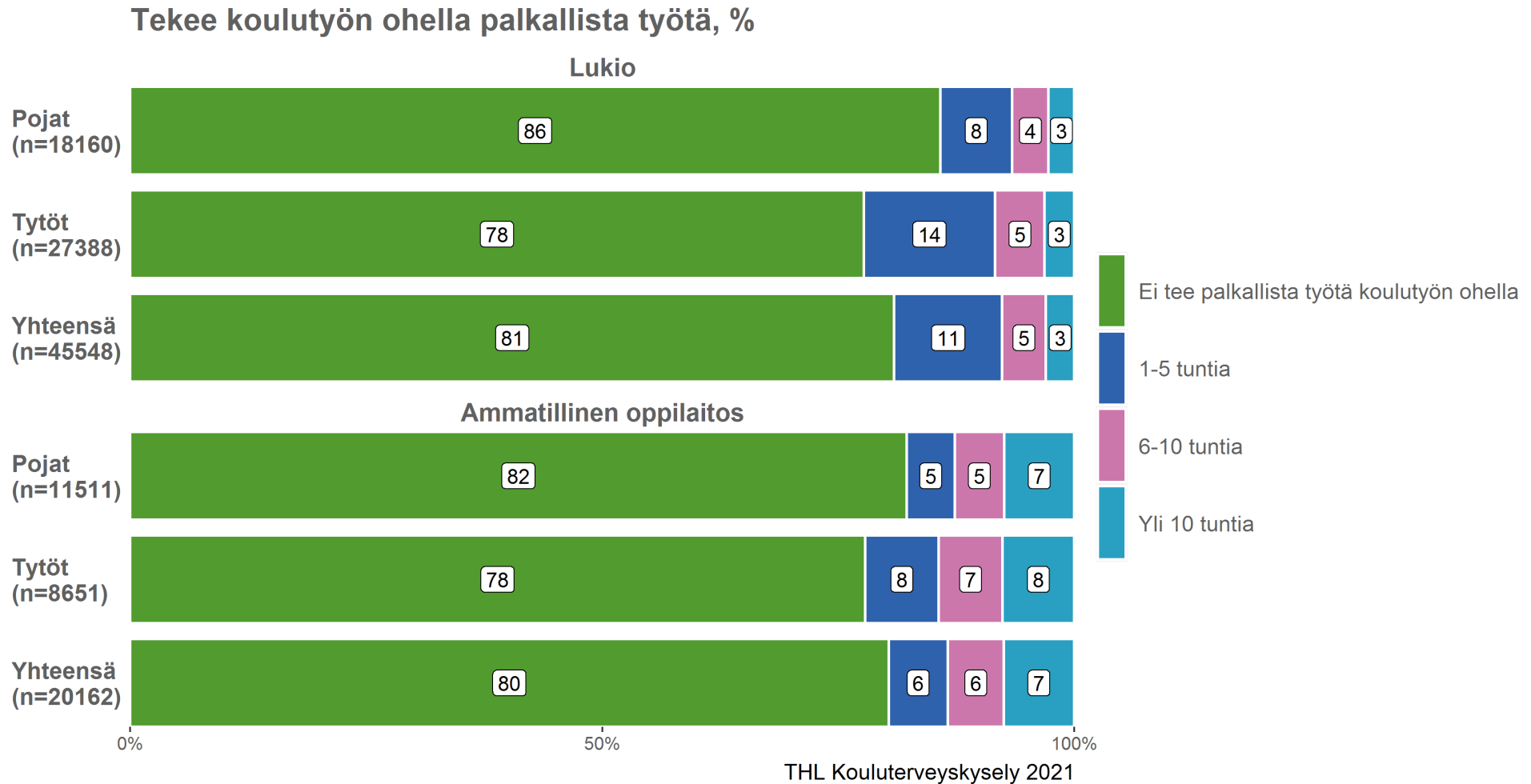
Harrastaa liikuntaa ohjatusti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, %

Harrastaa liikuntaa omatoimisesti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, %

Tekee koulutyön ohella palkallista työtä, %

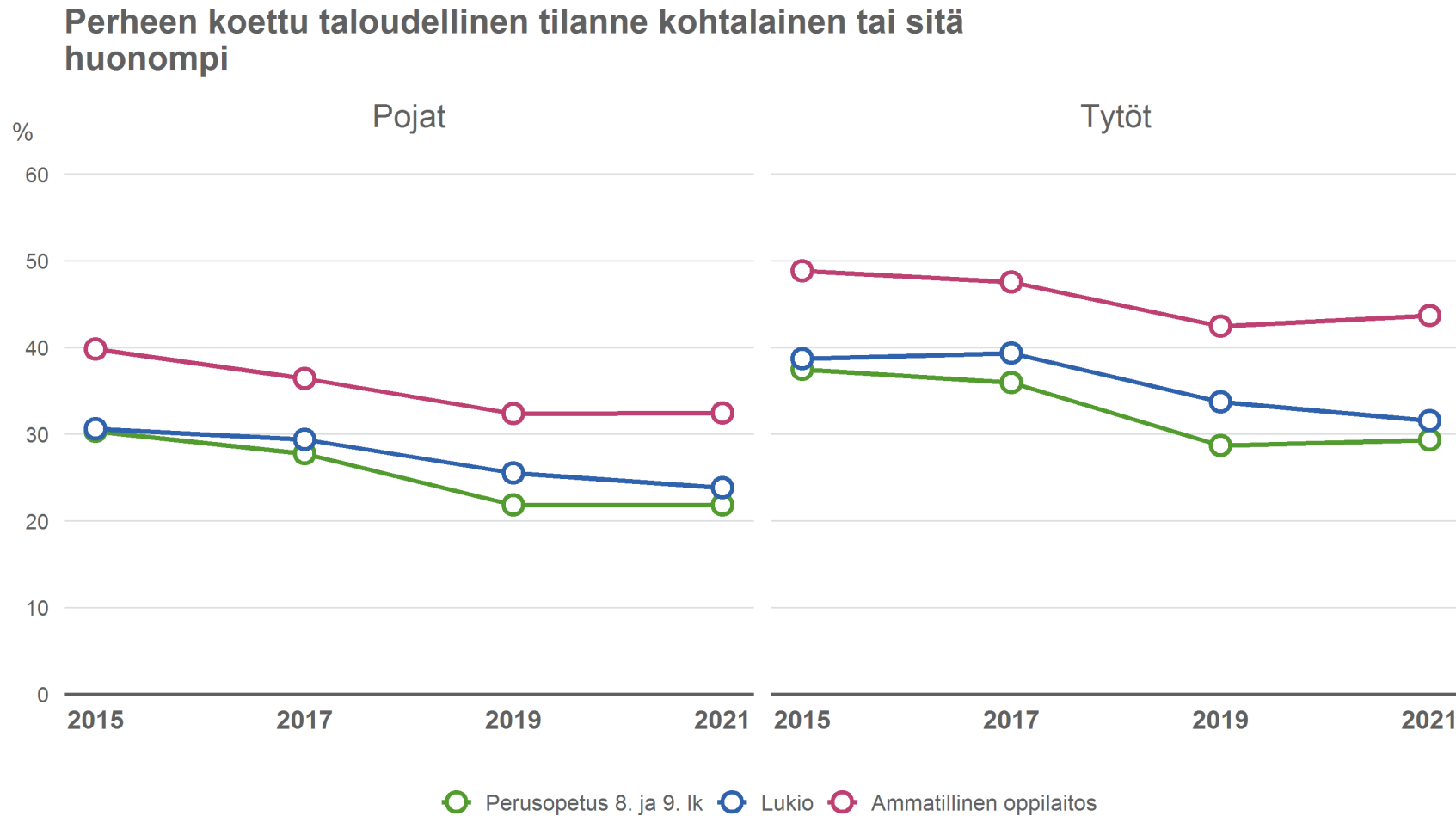
Perheen koettu taloudellinen tilanne kohtalainen tai sitä huonompi, %

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Millaiseksi arvioit perheesi taloudellisen tilanteen?".

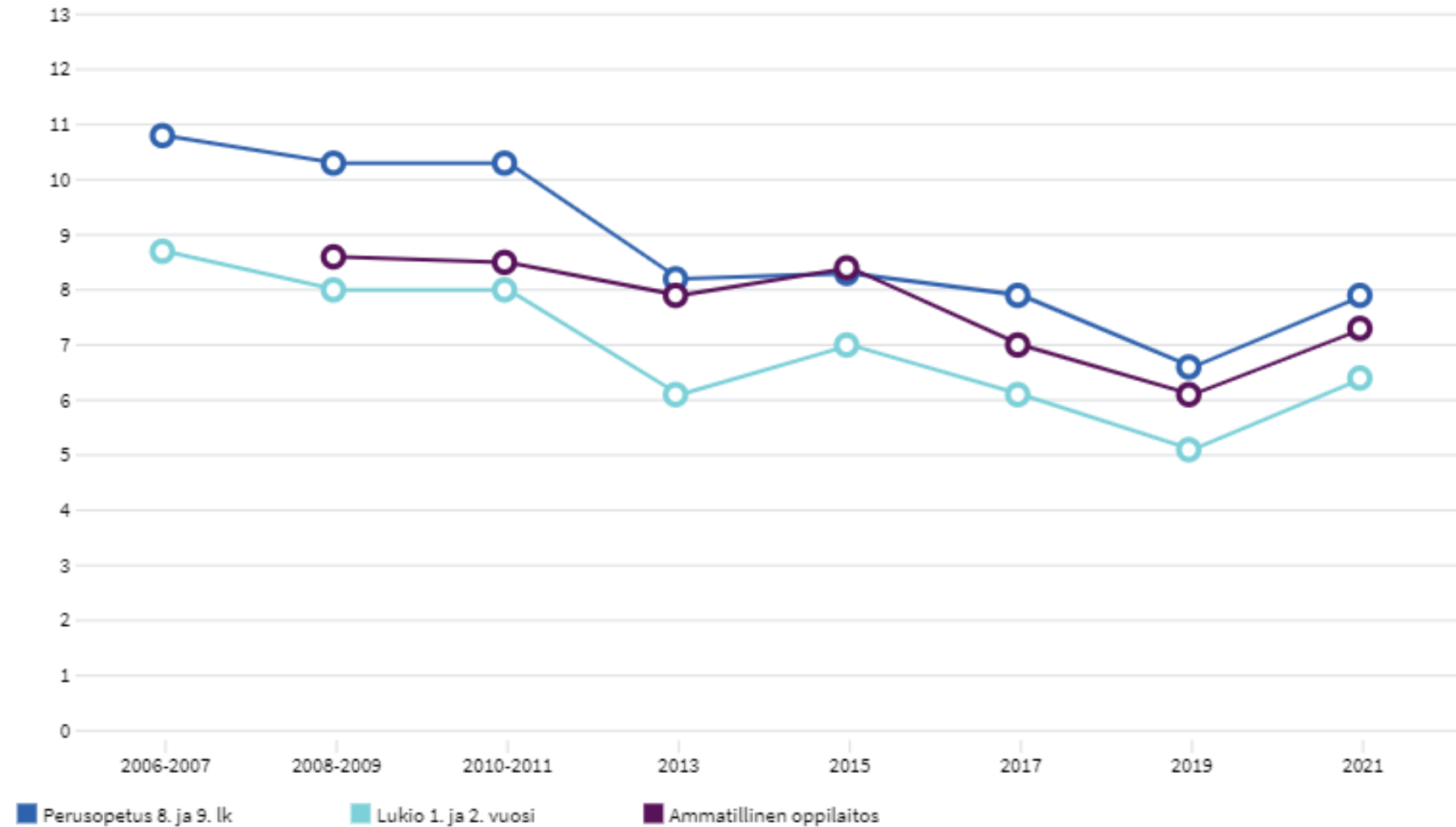
Vastausvaihtoehdot:

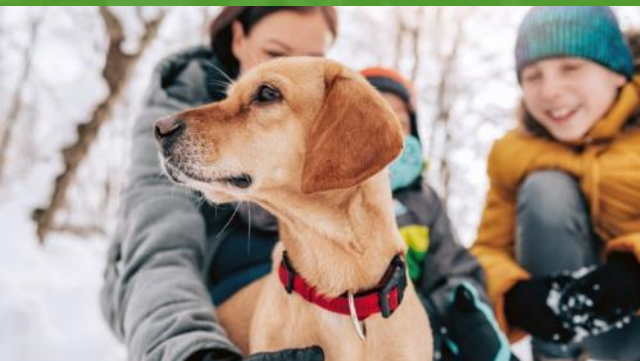
- 1) erittäin hyväksi,
- 2) melko hyväksi,
- 3) kohtalaiseksi,
- 4) melko huonoksi,
- 5) erittäin huonoksi.

Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 3, 4 tai 5.

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, %

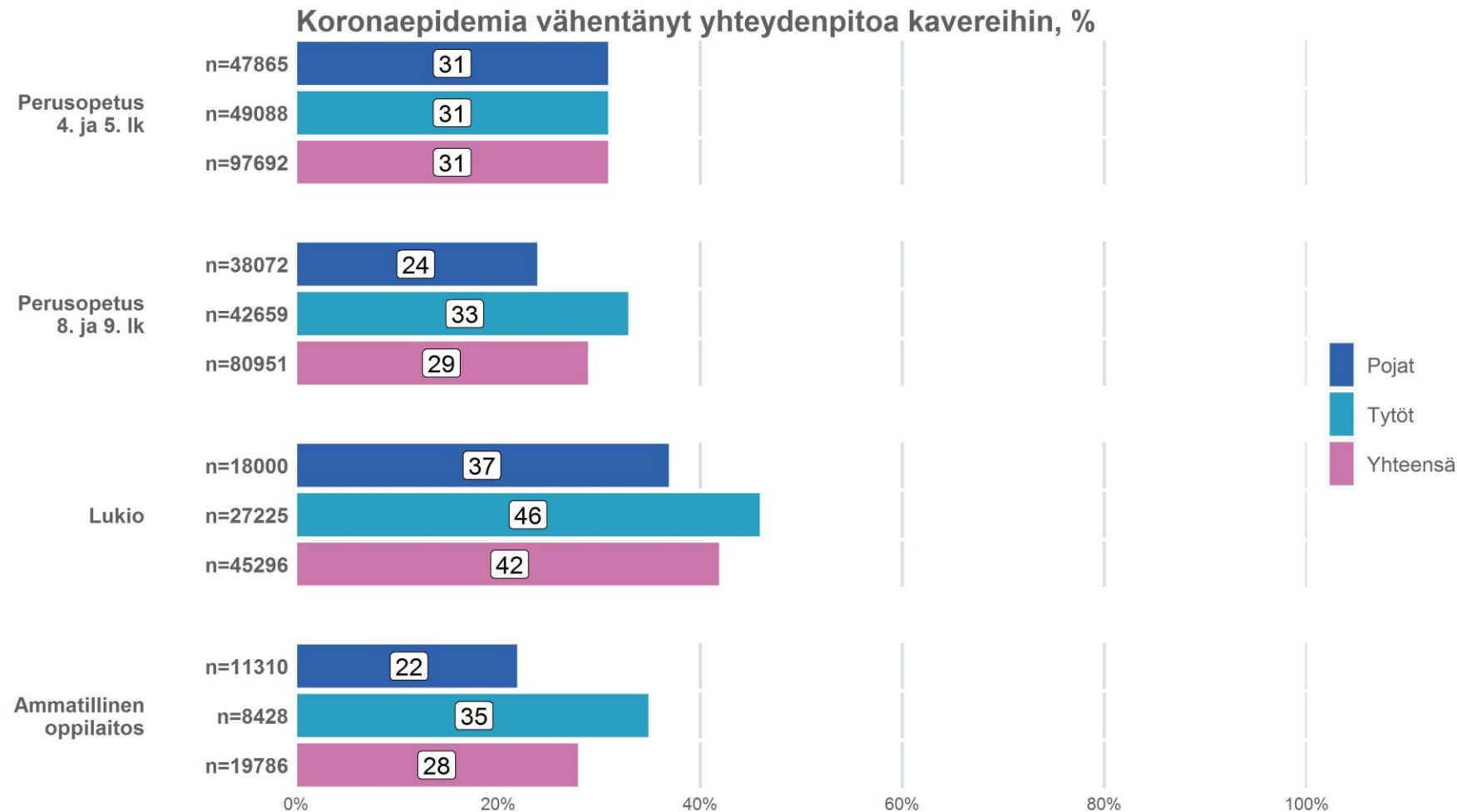

Mielenterveys ja korona-aika

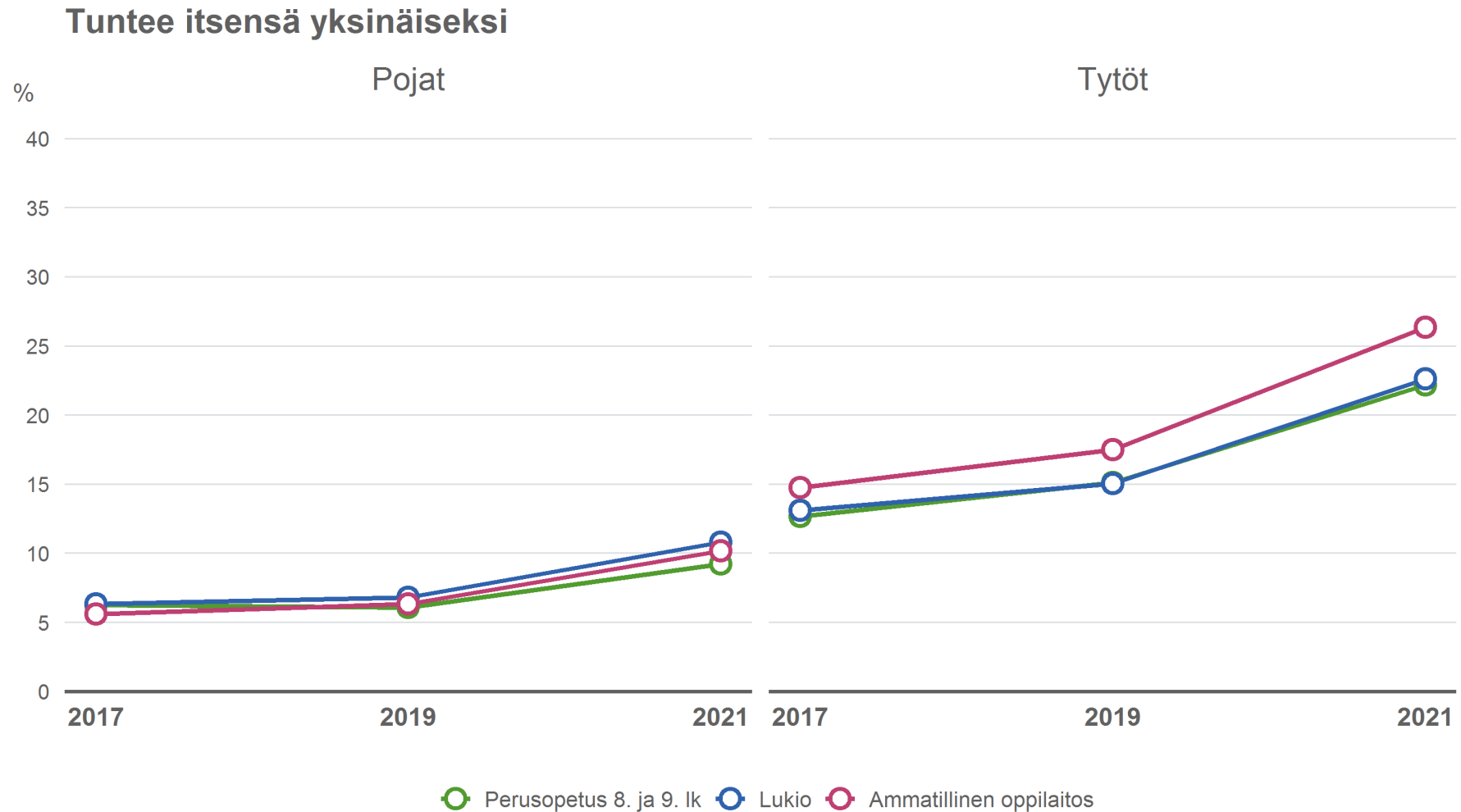

Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa kavereihin

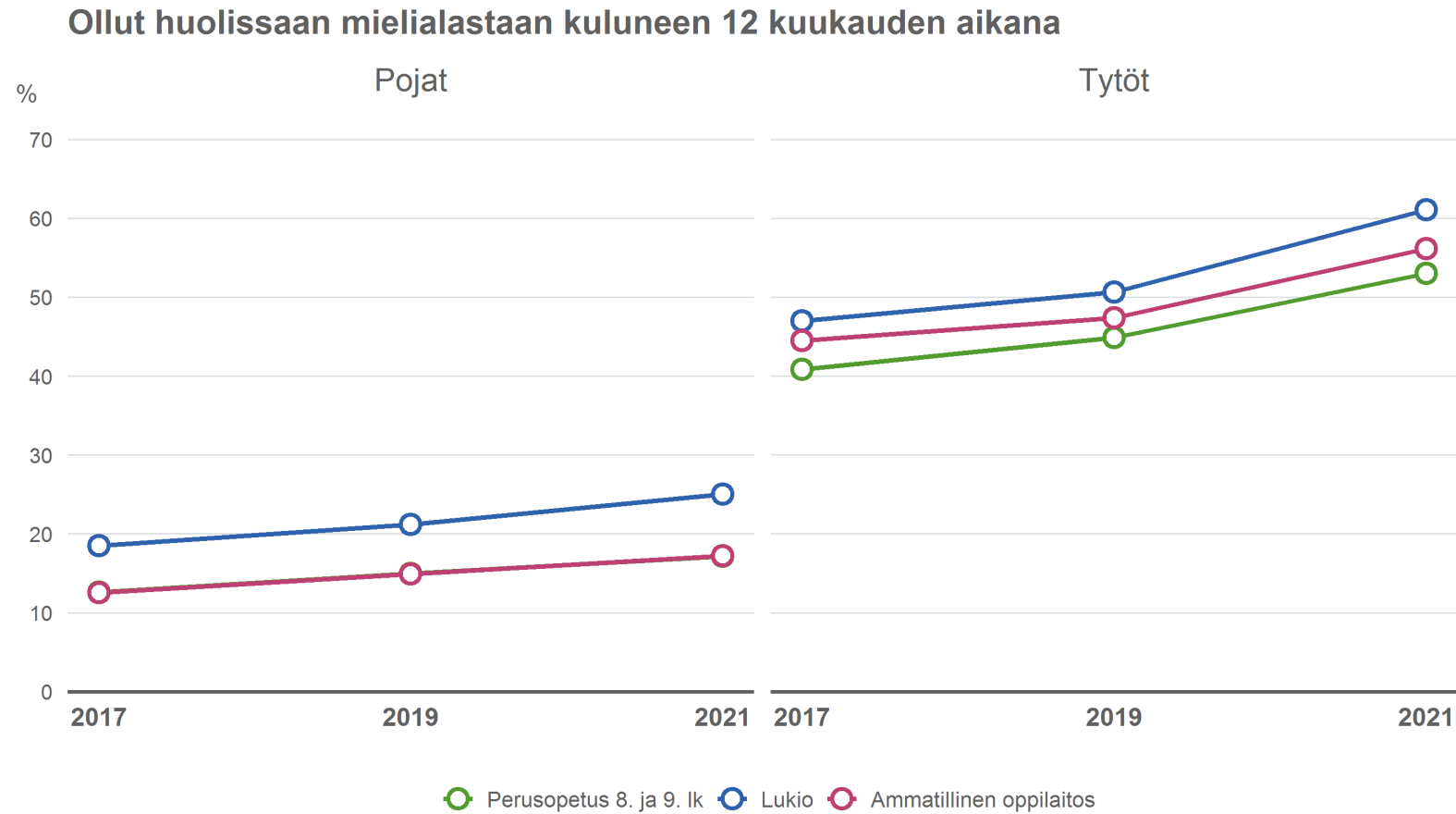

THL Kouluterveyskysely 2021

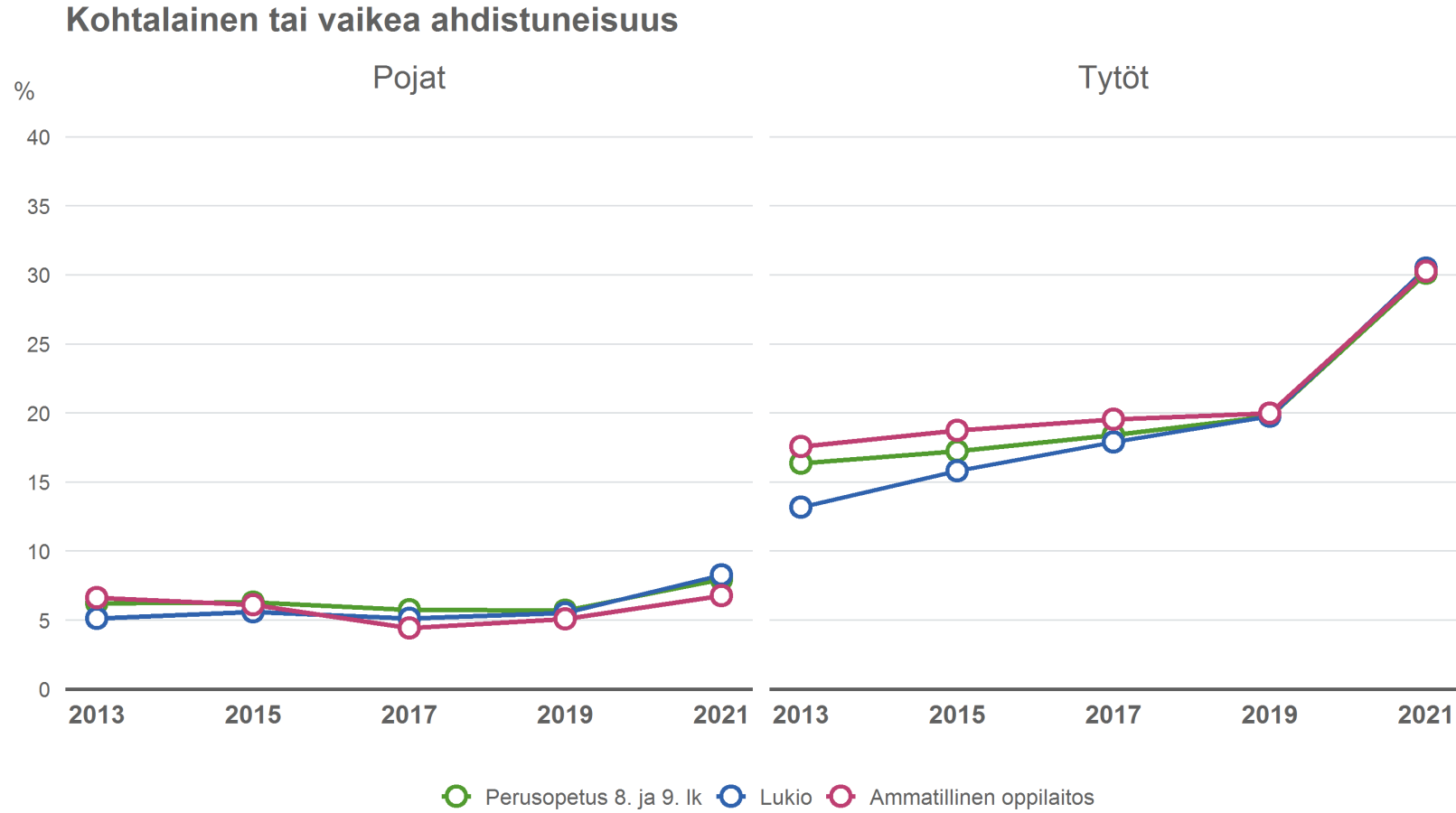
Tuntee itsensä yksinäiseksi, %

Ollut huolissaan mielialastaan kuluneen 12 kuukauden aikana, %

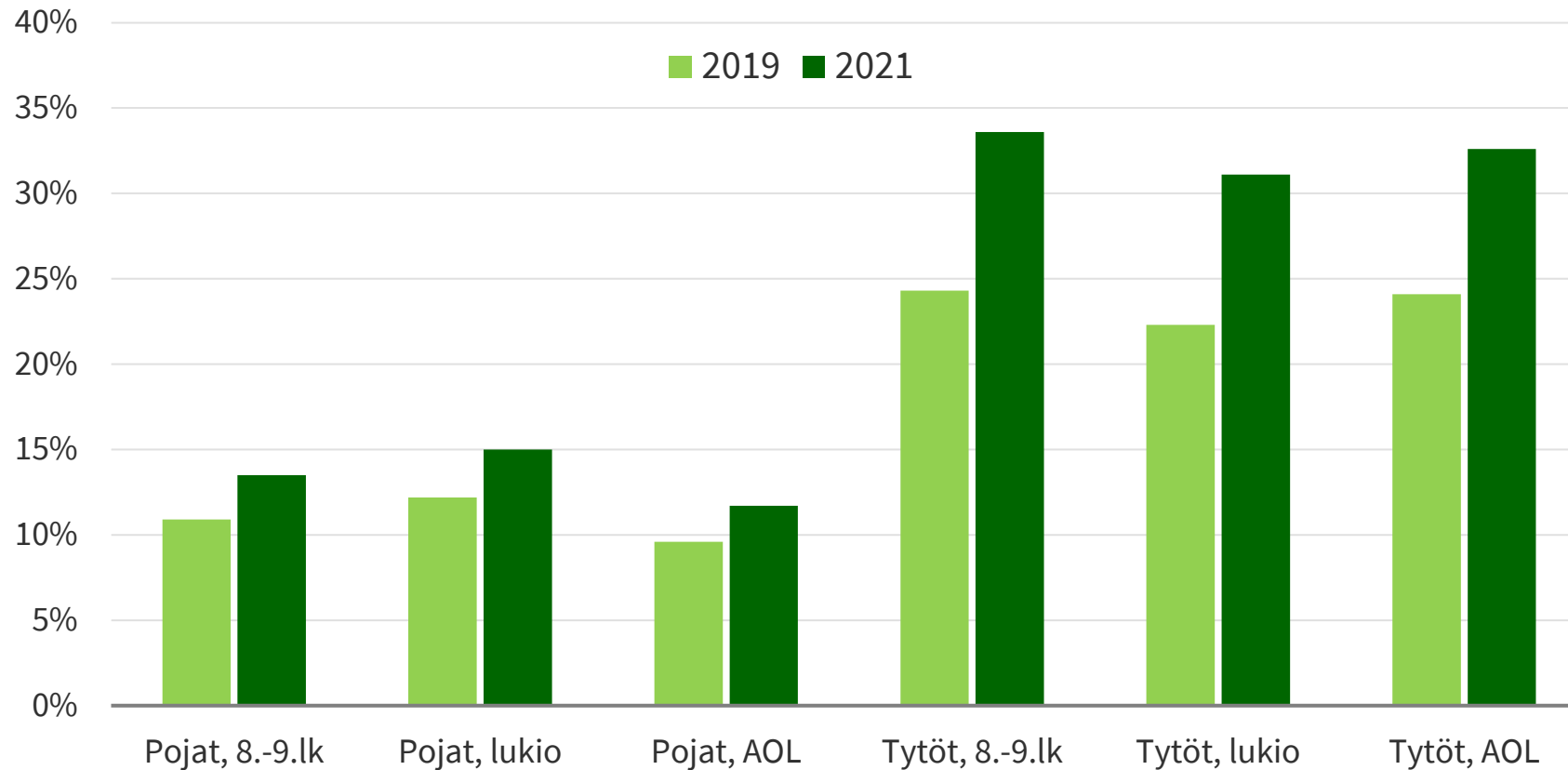

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan, %

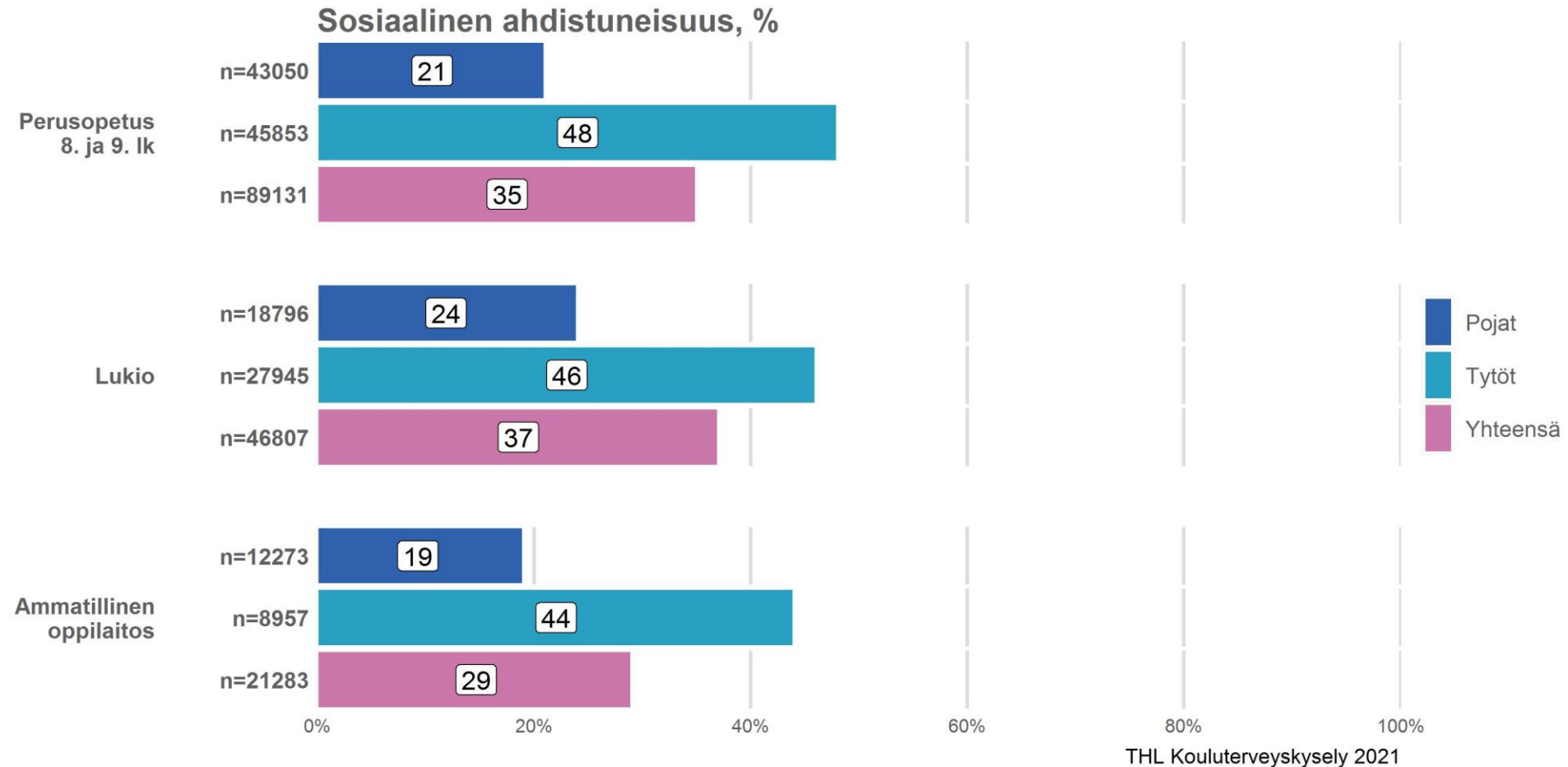
Lähde: kouluterveyskysely 2013 - 2021

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2019 ja 2021.

Lähde: Kouluterveyskysely 2019 ja 2021

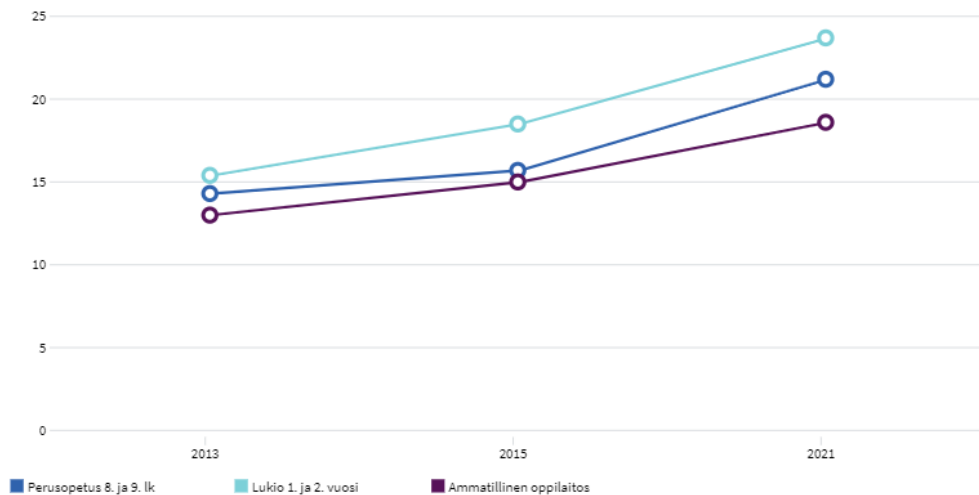
Sosiaalinen ahdistuneisuus, %

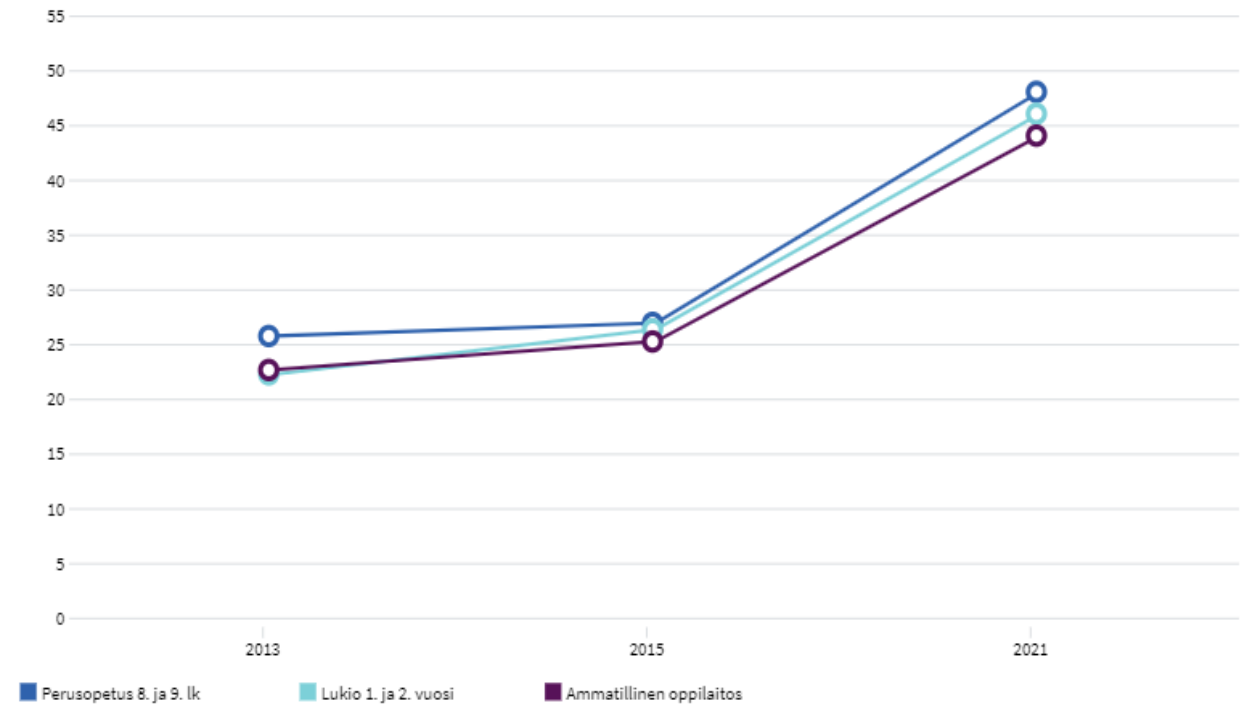
Indikaattori perustuu kysymykseen: ”Kuinka paljon seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua viimeksi kuluneen viikon aikana?” Summaindikaattori muodostuu kolmesta kysymyksen osiosta: 1) Noloistumisen pelko saa minut välttämään joidenkin asioiden suorittamista tai puhumista toisille ihmisille, 2) Vältän tekemisiä, joissa olen huomion keskipisteenä, 3) Noloistuneeksi tuleminen tai tyhmältä vaikuttaminen kuuluvat pahimpiin pelkoihini. Vastausvaihtoehdot: 1) Ei yhtään, 2) Vähän, 3) Kohtalaisesti, 4) Hyvin paljon, 5) Äärimmäisen paljon. Pisteytys kustakin kysymyksestä: Ei yhtään = 0, Vähän = 1, Kohtalaisesti = 2, Hyvin paljon = 3, Äärimmäisen paljon = 4. Yhteenlaskettu pistemäärä 6 tai enemmän viittaa sosiaalisten tilanteiden pelkoon. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet 6 pistettä tai enemmän. Indikaattori perustuu Mini-Spin mittariin (Connor ym. 2001).

Sosiaalinen ahdistuneisuus, %

Pojat

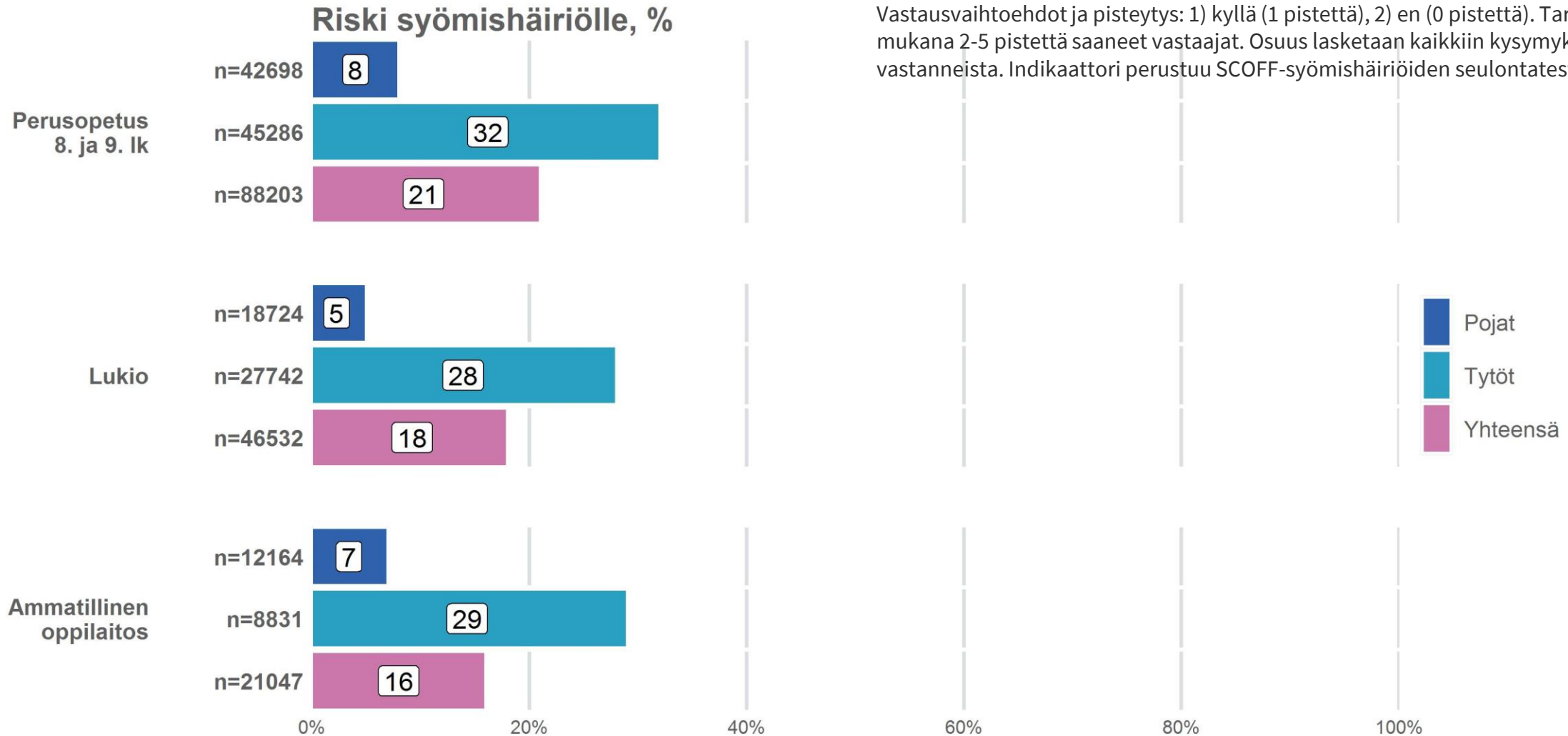
Tytöt

Indikaattori perustuu kysymykseen: ”Kuinka paljon seuraavat ongelmat ovat vaivanneet sinua viimeksi kuluneen viikon aikana?” Summaindikaattori muodostuu kolmesta kysymyksen osiosta: 1) Noloistumisen pelko saa minut välttämään joidenkin asioiden suorittamista tai puhumista toisille ihmisille, 2) Vältän tekemisiä, joissa olen huomion keskipisteenä, 3) Noloistuneeksi tuleminen tai tyhmältä vaikuttaminen kuuluvat pahimpiin pelkoihini. Vastausvaihtoehdot: 1) Ei yhtään, 2) Vähän, 3) Kohtalaisesti, 4) Hyvin paljon, 5) Äärimmäisen paljon. Pisteytys kustakin kysymyksestä: Ei yhtään = 0, Vähän = 1, Kohtalaisesti = 2, Hyvin paljon = 3, Äärimmäisen paljon = 4. Yhteenlaskettu pistemäärä 6 tai enemmän viittaa sosiaalisten tilanteiden pelkoon. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat saaneet 6 pistettä tai enemmän. Indikaattori perustuu Mini-Spin mittariin (Connor ym. 2001).

Riski syömishäiriölle, %

Indikaattori perustuu kysymykseen ”Arvioi jokaisen väittämän kohdalla, sopiiko väittämän kuvaus tämänhetkiseen tilanteeseesi.” Summaindikaattori muodostuu viidestä kysymyksen osiosta: 1) Yritätkö oksentaa, koska tunnet olevasi epämiellyttävän kylläinen, 2) Huolestuttaako sinua ajatus, ettet enää pysty hallitsemaan syömisestäsi määrää, 3) Oletko laihtunut lähiaikoina yli kuusi kiloa kolmen kuukauden aikana, 4) Uskotko olevasi lihava, vaikka muut väittävät, että olet laiha, 5) Hallitseeko ruoka mielestäsi elämäsi. Vastausvaihtoehdot ja pisteytys: 1) kyllä (1 pistettä), 2) en (0 pistettä). Tarkastelussa ovat mukana 2-5 pistettä saaneet vastaajat. Osuus lasketaan kaikkiin kysymyksen osiin vastanneista. Indikaattori perustuu SCOFF-syömishäiriöiden seulontatestiin.

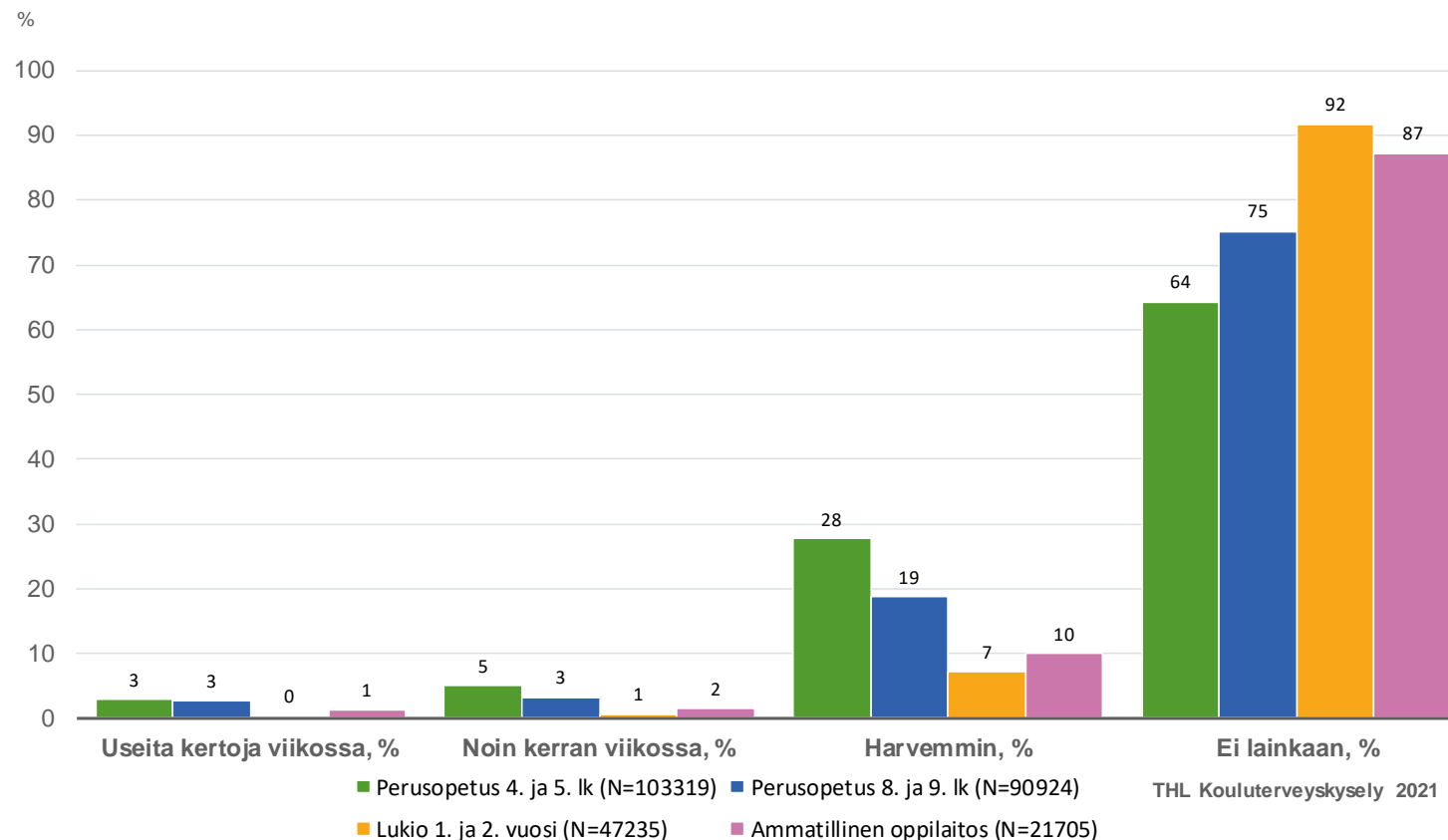

Kiusaaminen, väkivalta ja seksuaalinen häirintä

Suurin osa lapsista ja nuorista ei koe kiusaamista koulussa tai oppilaitoksessa, koko maa, %

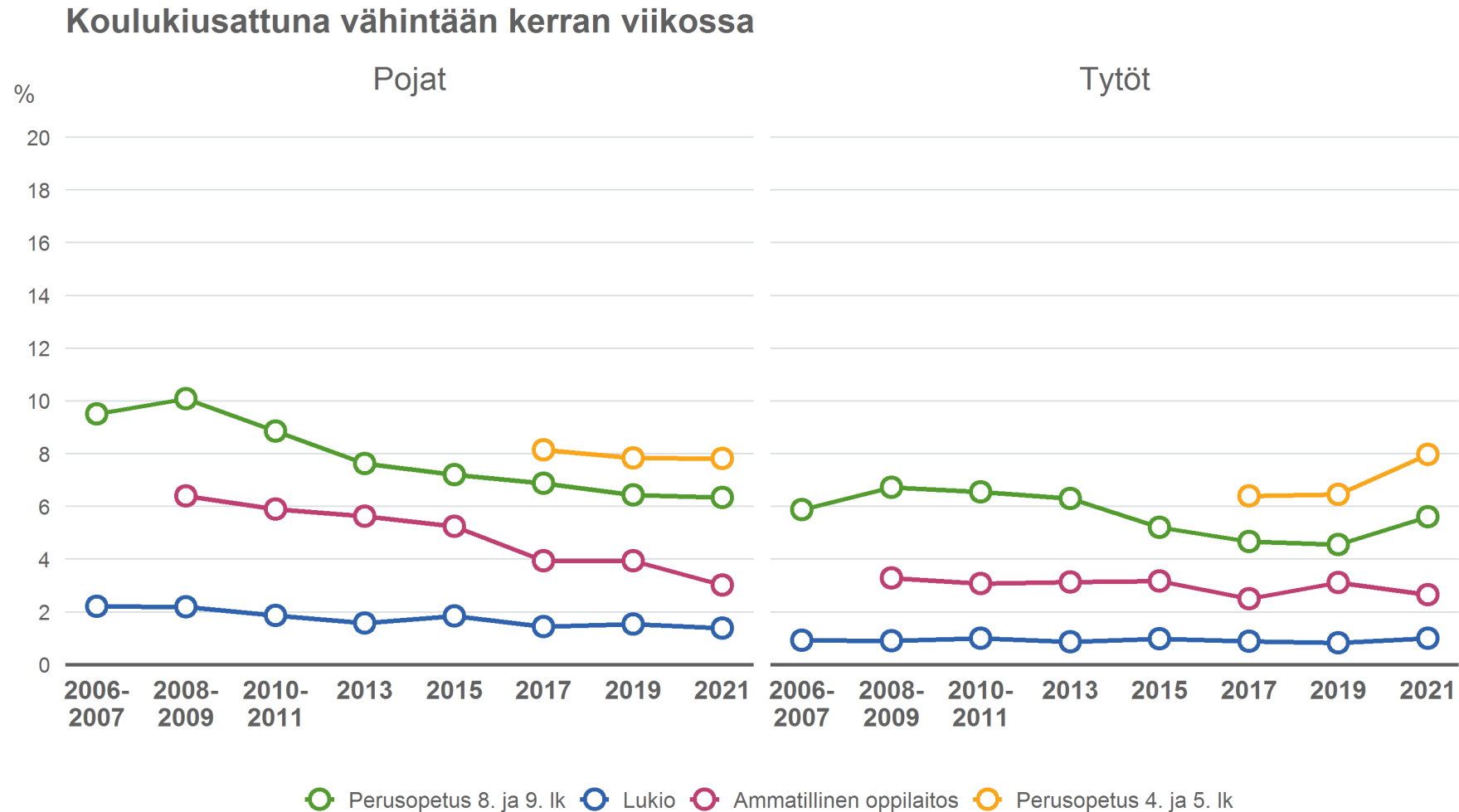
Kuinka usein kiusattu koulussa tai oppilaitoksessa lukuvuoden aikana

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Kuinka usein sinua on kiusattu koulussa tämän lukukauden aikana?". Vastausvaihtoehdot: 1) useita kertoja viikossa, 2) noin kerran viikossa, 3) harvemmin, 4) ei lainkaan. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdot 1 tai 2.

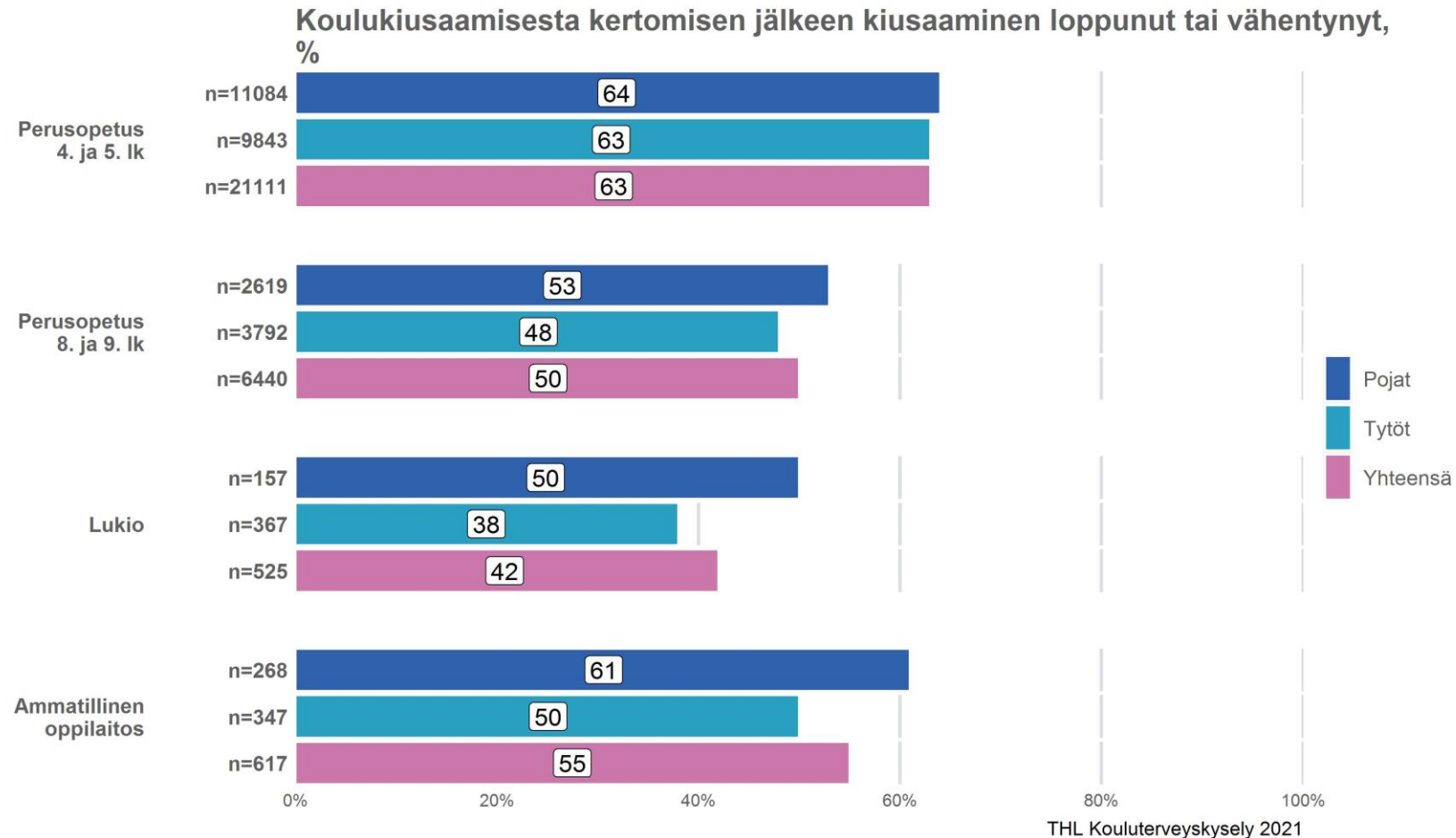
Indikaattori perustuu WHO-Koululaistutkimuksen (Health Behaviour in School-aged Children, HBSC) koulukiusaamista koskeviin kysymyksiin.

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

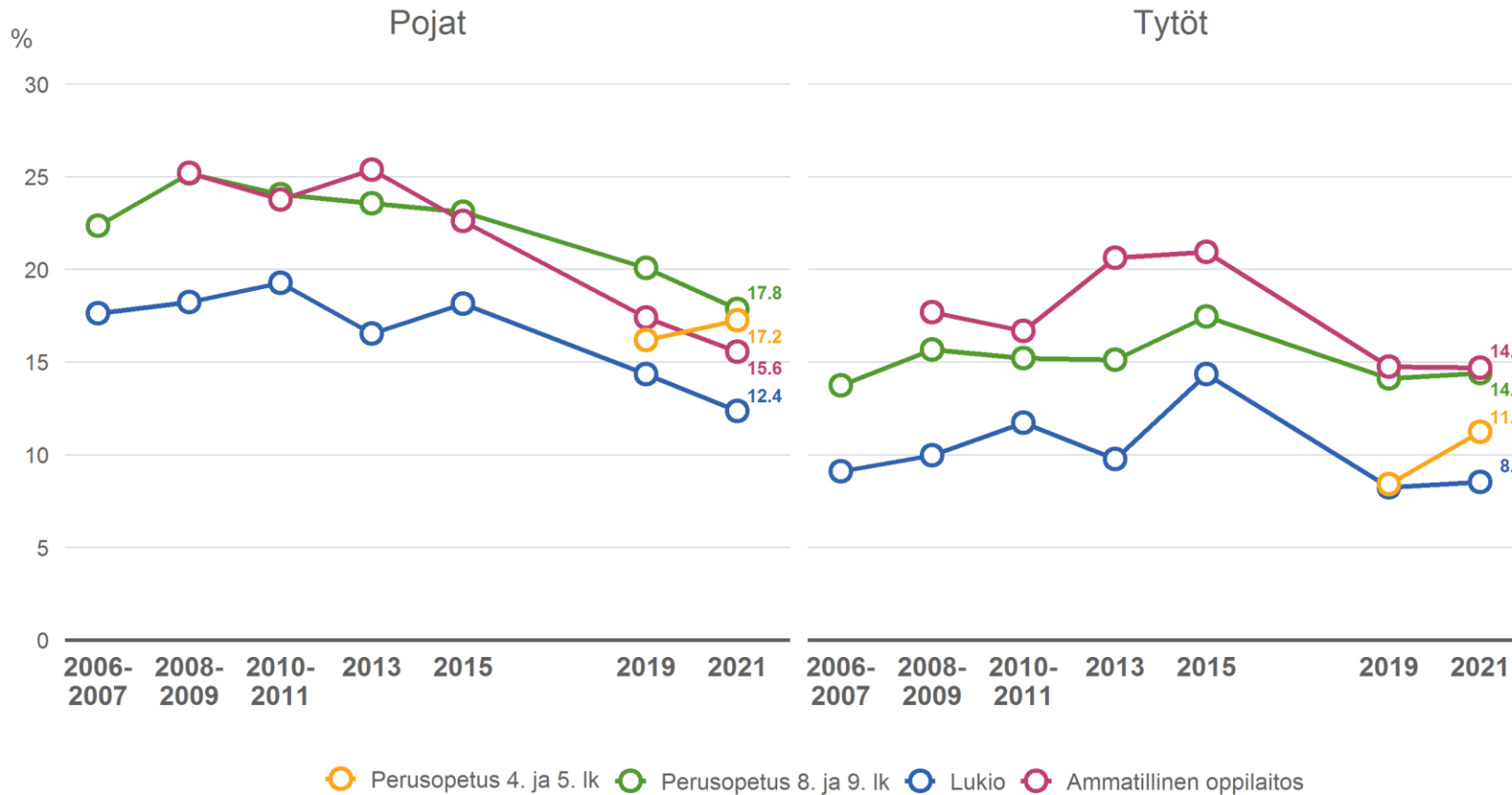
Kun oppilas tai opiskelija on kertonut kiusaamisesta, se on loppunut tai vähentynyt

(% niistä, jotka ovat kertoneet kiusaamisesta)

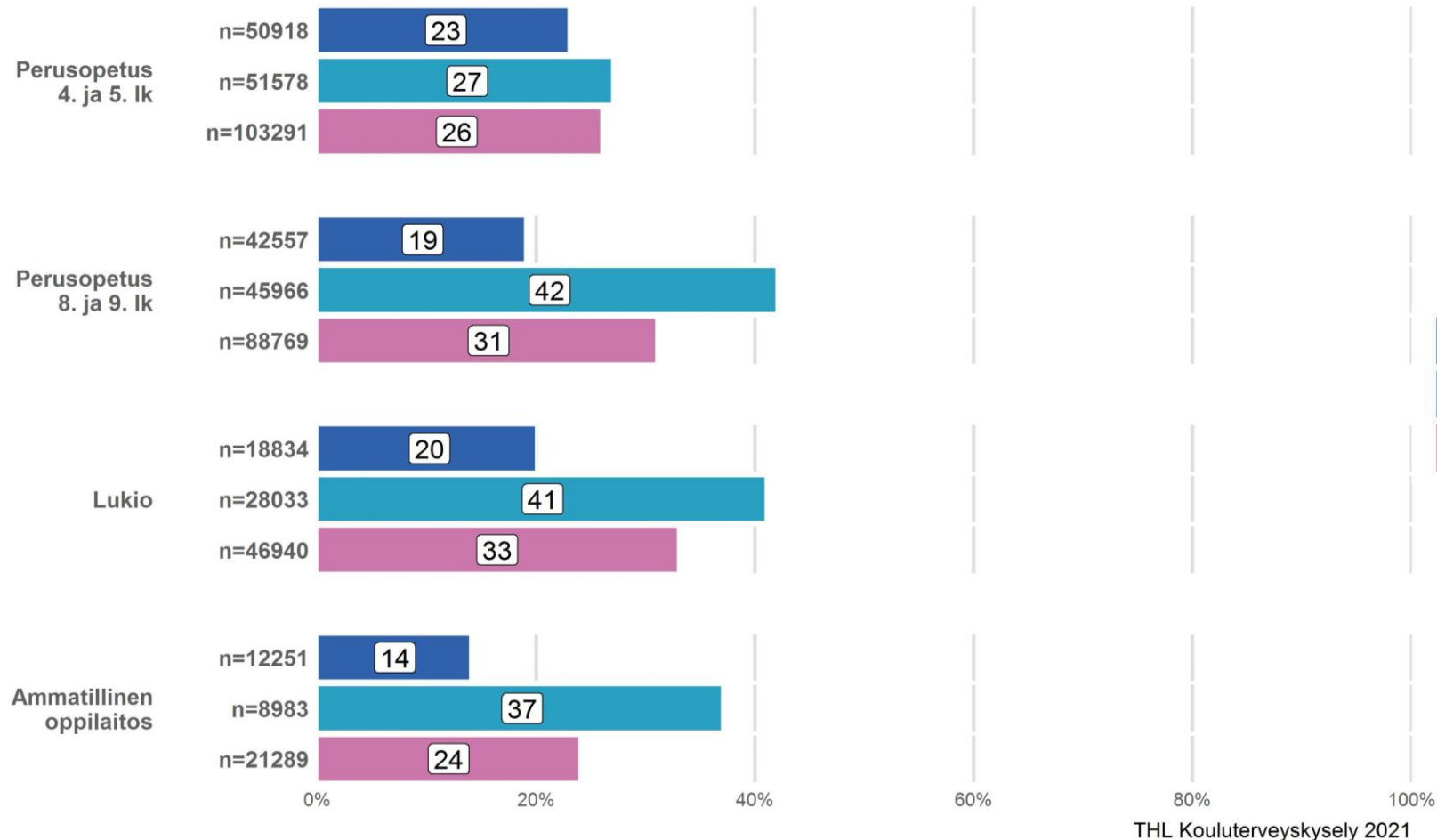
Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana

- Varastettu tai yritetty varastaa jotain käyttämällä väkivaltaa tai uhkaamalla sillä
- Muuten varastettu jotain
- Uhattu vahingoittaa fyysisesti
- Käyty fyysisesti kimppuusi kuten lyöty, potkittu tai käytetty jotain asetta

Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa

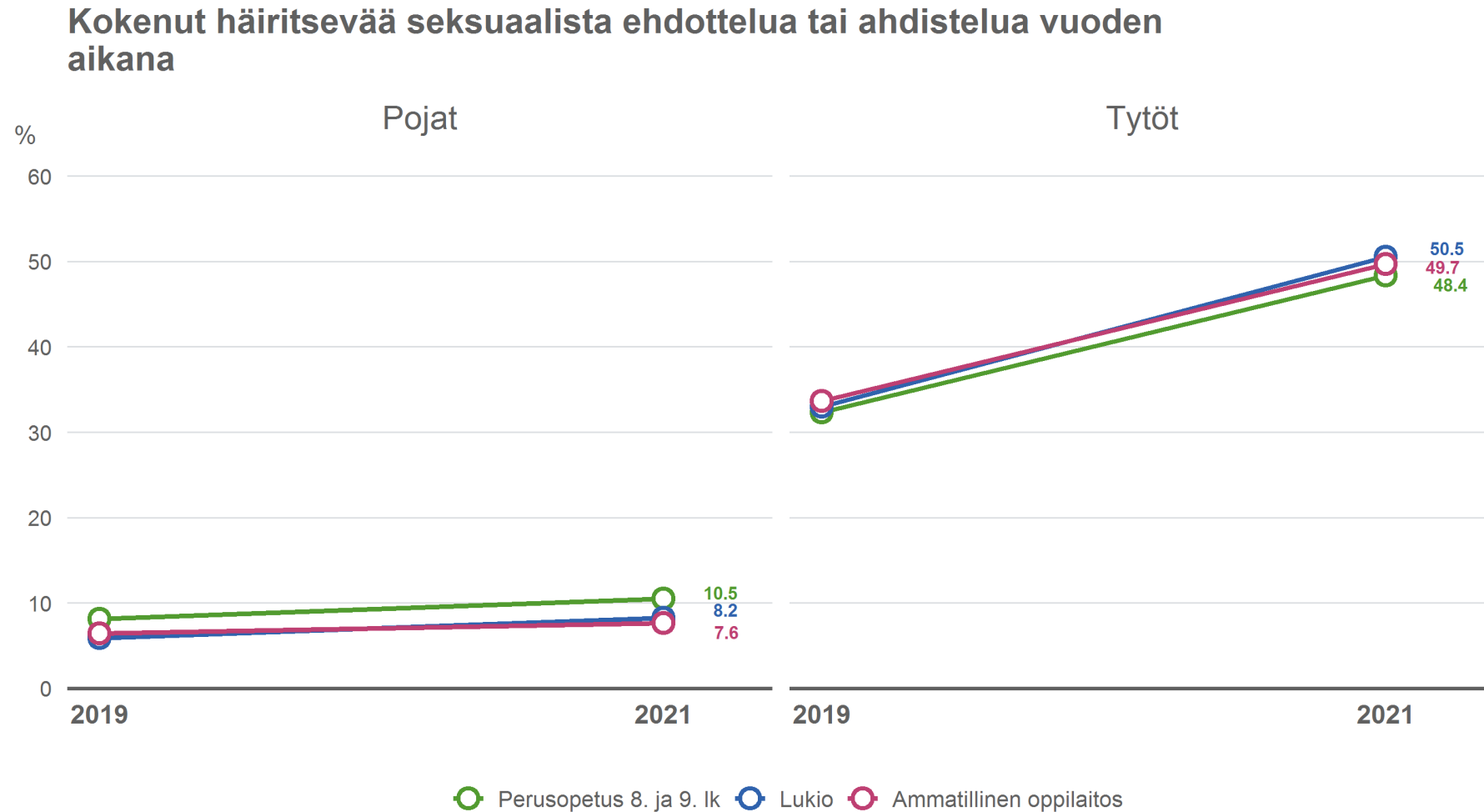

Onko vanhempasi tehnyt sinulle seuraavia asioita viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?

- Kieltäytynyt puhumasta sinulle pitkän aikaa
- Loukannut sanallisesti, esimerkiksi haukkunut sinua
- Nöyryyttänyt tai nolannut sinua
- Uhannut hylätä tai jättää sinut yksin
- Heittänyt, lyönyt tai potkinut esineitä (esim. paikonut ovia)
- Lukinnut sinut johonkin paikkaan
- Uhannut sinua väkivallalla

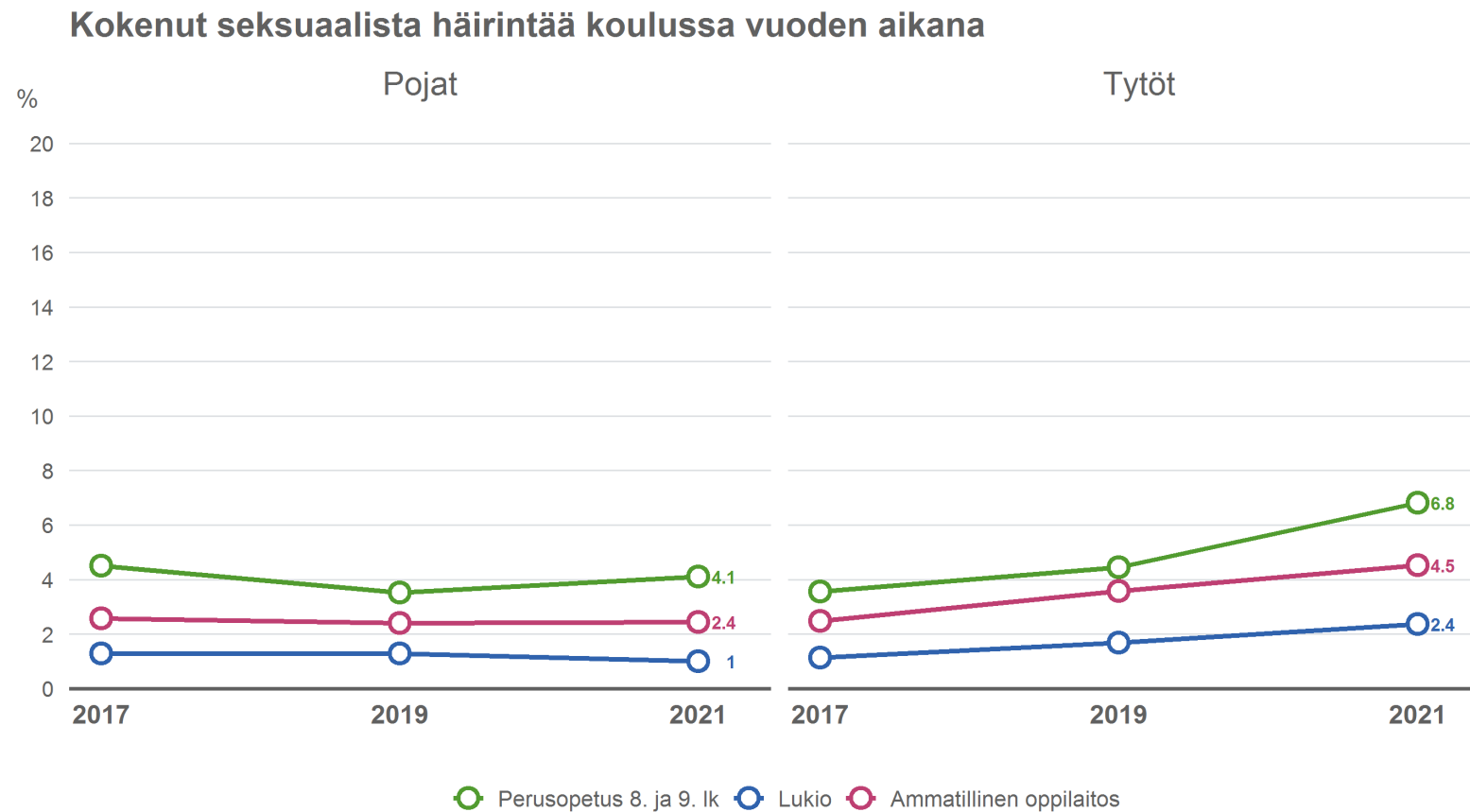
Fyysistä väkivaltaa vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten taholta on kokenut AOL:ssa opiskelevista vastaajista 6,7% (tytöt 9,2%, pojat 4,9%).

Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana

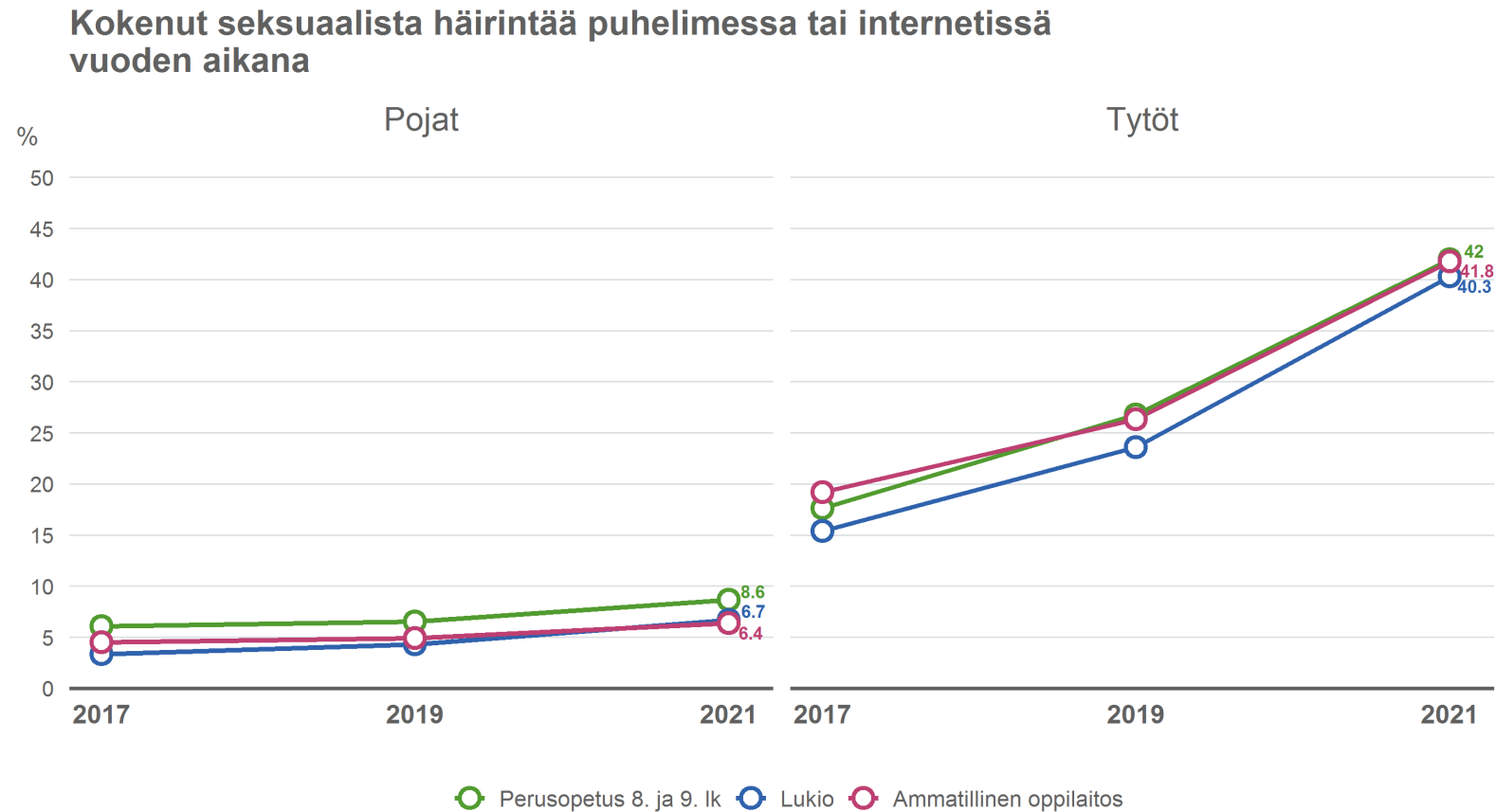
THL: Kouluterveyskysely

Kokenut KOULUSSA seksuaalista häirintää vuoden aikana

THL: Kouluterveyskysely

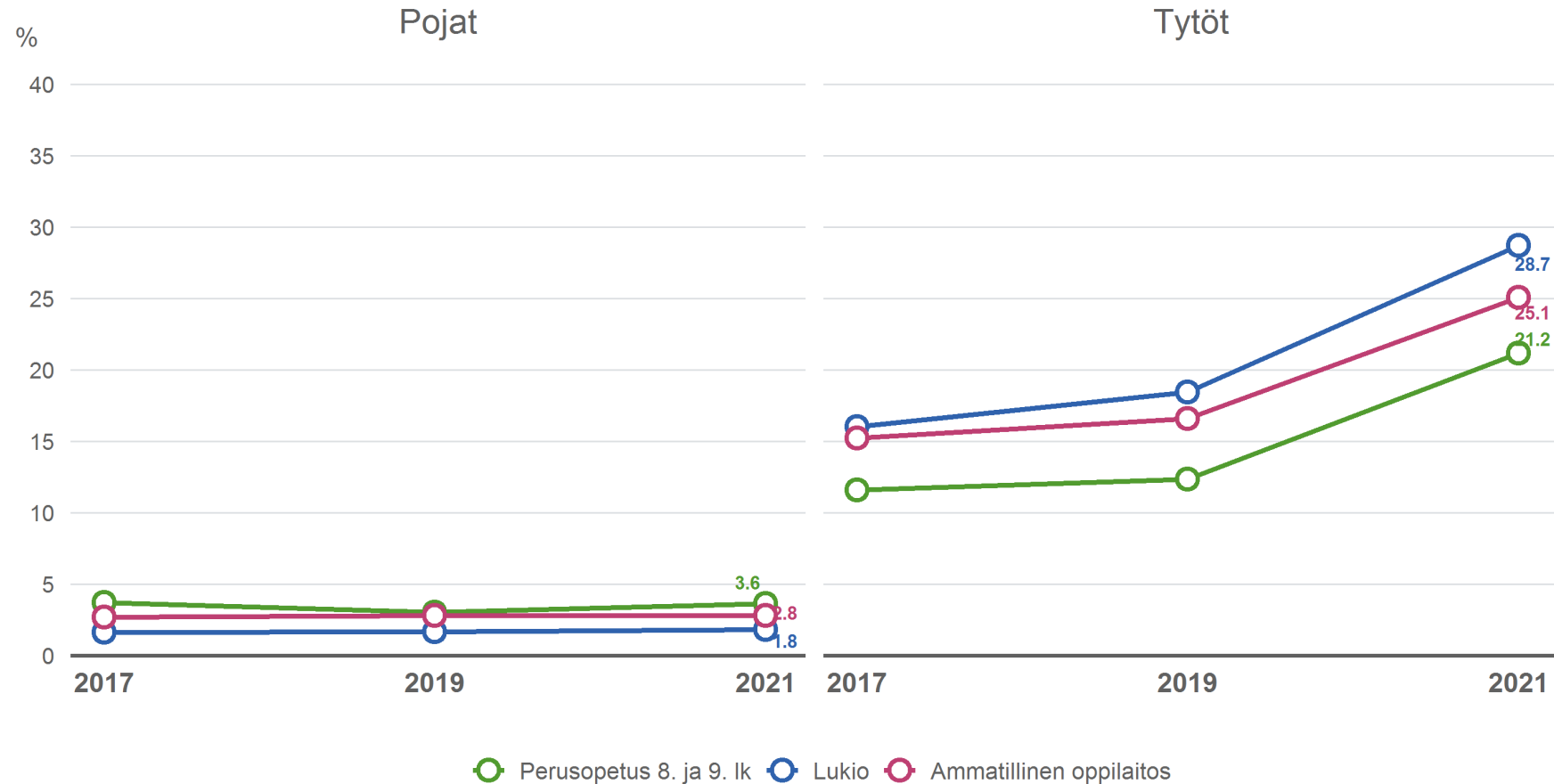
Kokenut PUHELIMESSA TAI INTERNETISSÄ seksuaalista häirintää vuoden aikana

THL: Kouluterveyskysely

Kokenut seksuaalista häirintää kadulla, kauppakeskuksessa tai muussa julkisessa tilassa

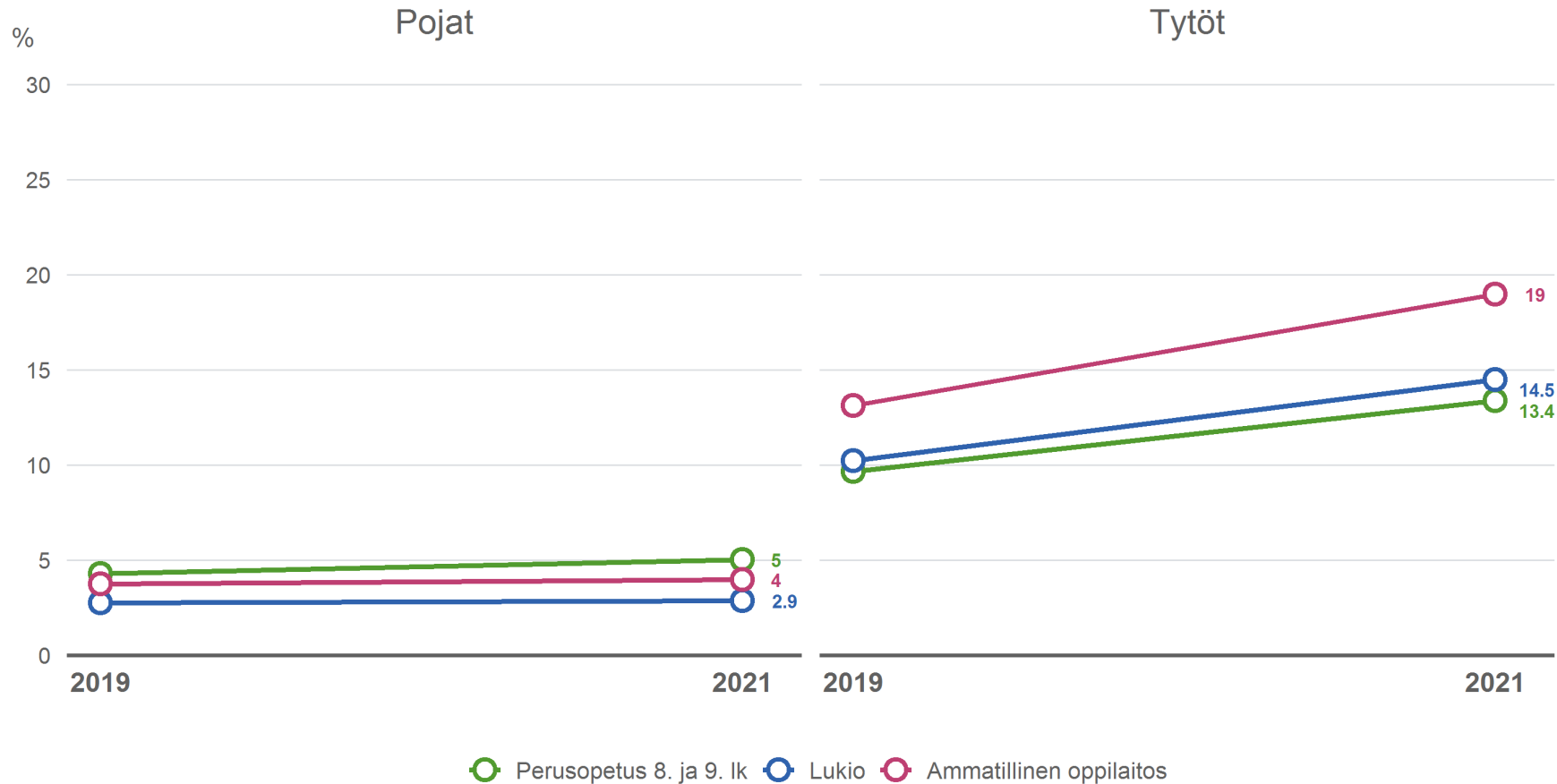
Kokenut seksuaalista häirintää julkisessa tilassa vuoden aikana

Indikaattori perustuu kysymyseen: "Oletko kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?". THL: Kouluterveyskysely
 Kysymyksen osio: 4) kadulla, kauppakeskuksessa tai muualla julkisessa tilassa. Vastausvaihtoehdot: 1) kyllä, 2) en. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 1.

Kokenut seksuaalista väkivaltaa vuoden aikana

Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana

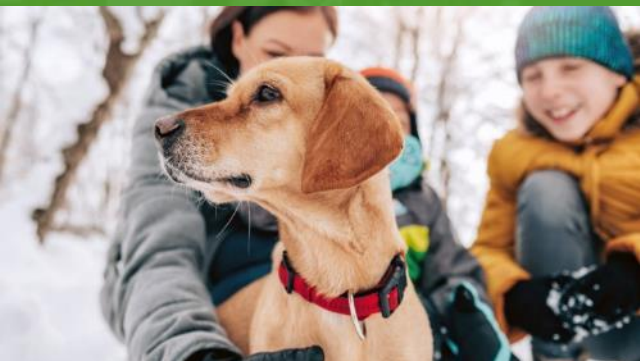
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Oletko kokenut jotain seuraavista viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?".

Kysymyksen osiot:

- 1) pakottamista riisuuntumaan,
- 2) kehon intiimien alueiden koskettelua vasten tahtoasi,
- 3) yhdyntään tai muunlaiseen seksiin painostamista tai pakottamista,
- 4) rahan, tavarain tai päihteiden tarjoamista sinulle vastineeksi seksistä.

Vastausvaihtoehdot: 1) kyllä, 2) en. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vähintään yhteen kysymyksen osioon vaihtoehdon 1. Osuus lasketaan vähintään yhteen kysymyksen osioon vastanneista.

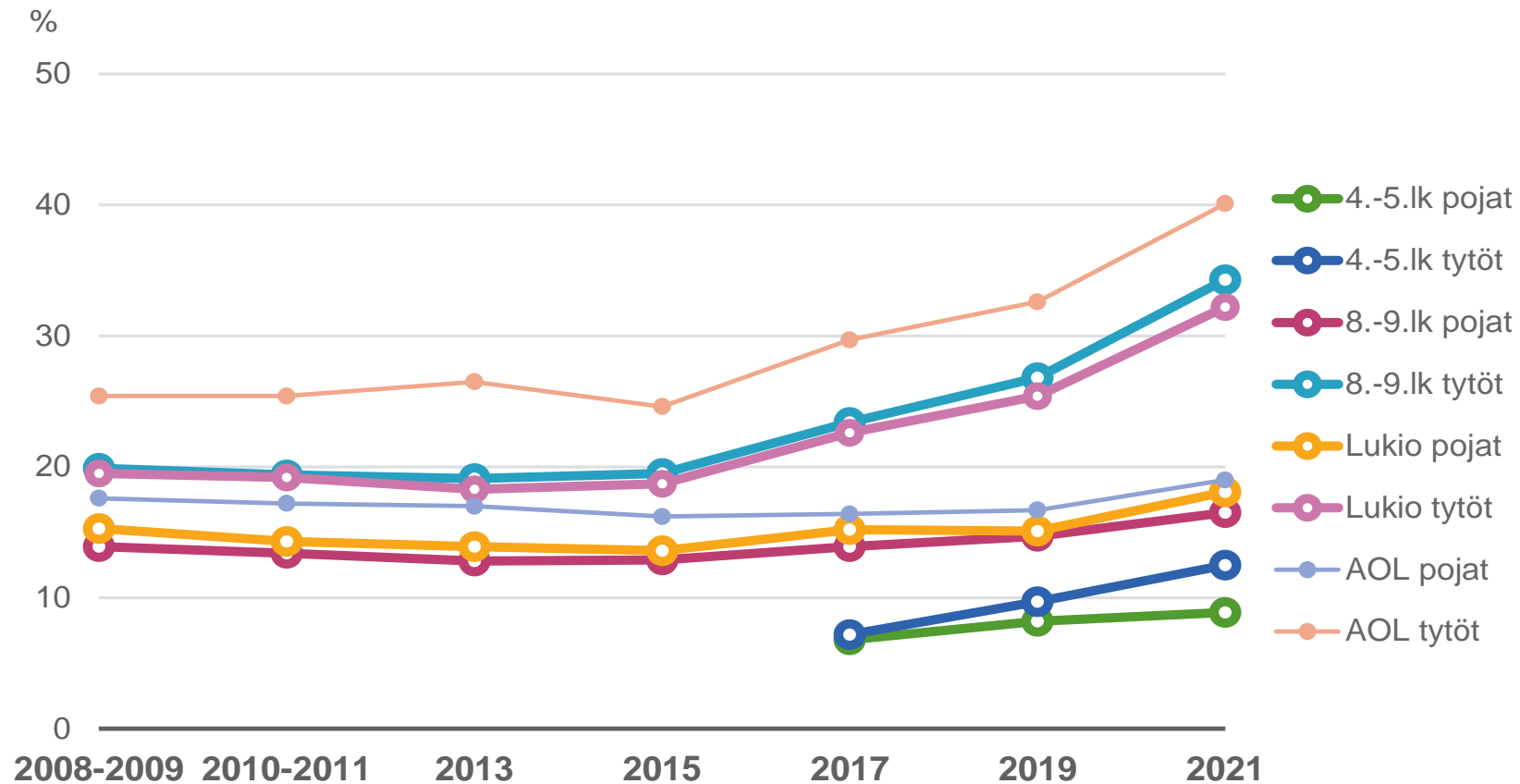
THL: Kouluterveyskysely

Elintavat ja terveys

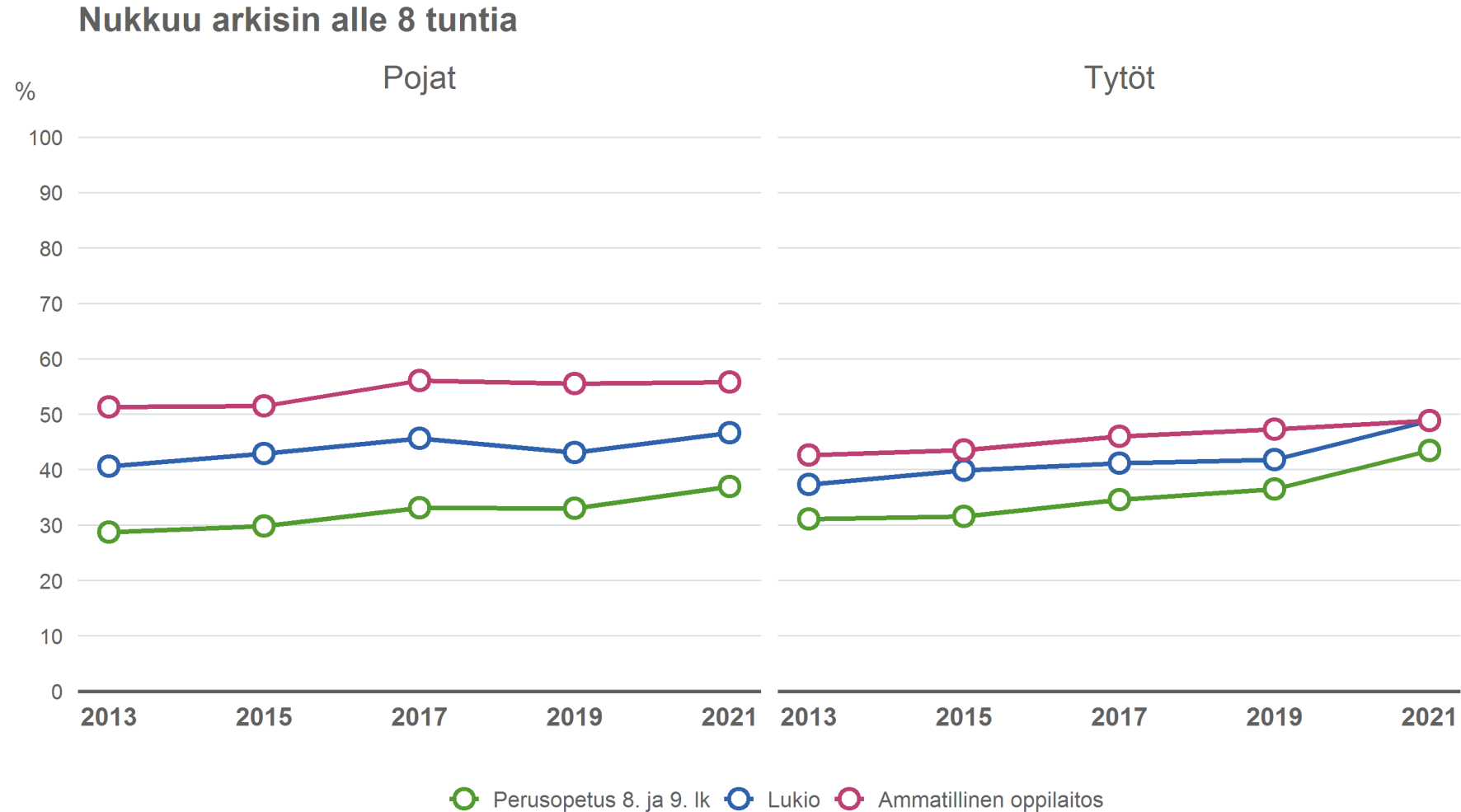

Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

Indikaattori perustuu kysymykseen: "Mitä mieltä olet terveydentilastasi?". Vastausvaihtoehdot: 1) erittäin hyvä, 2) melko hyvä, 3) keskinkertainen, 4) melko tai erittäin huono. Tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdot 3 tai 4

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia

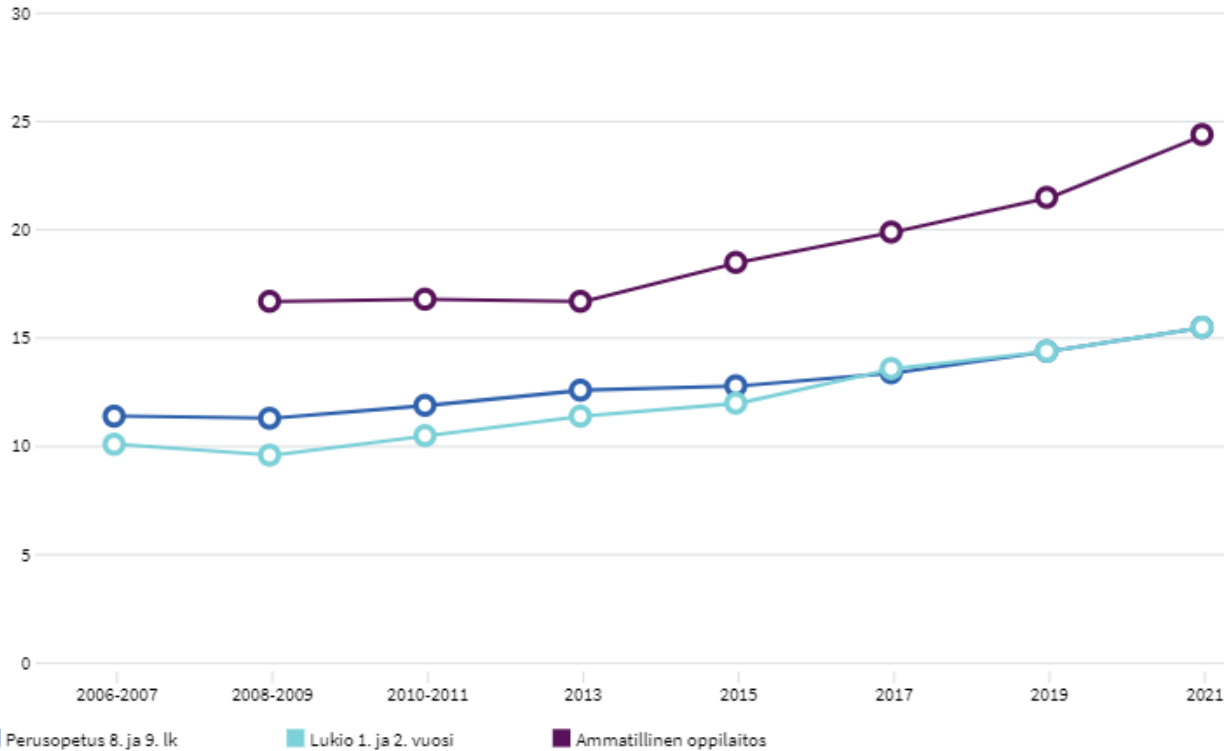

Ylipainoisuus %

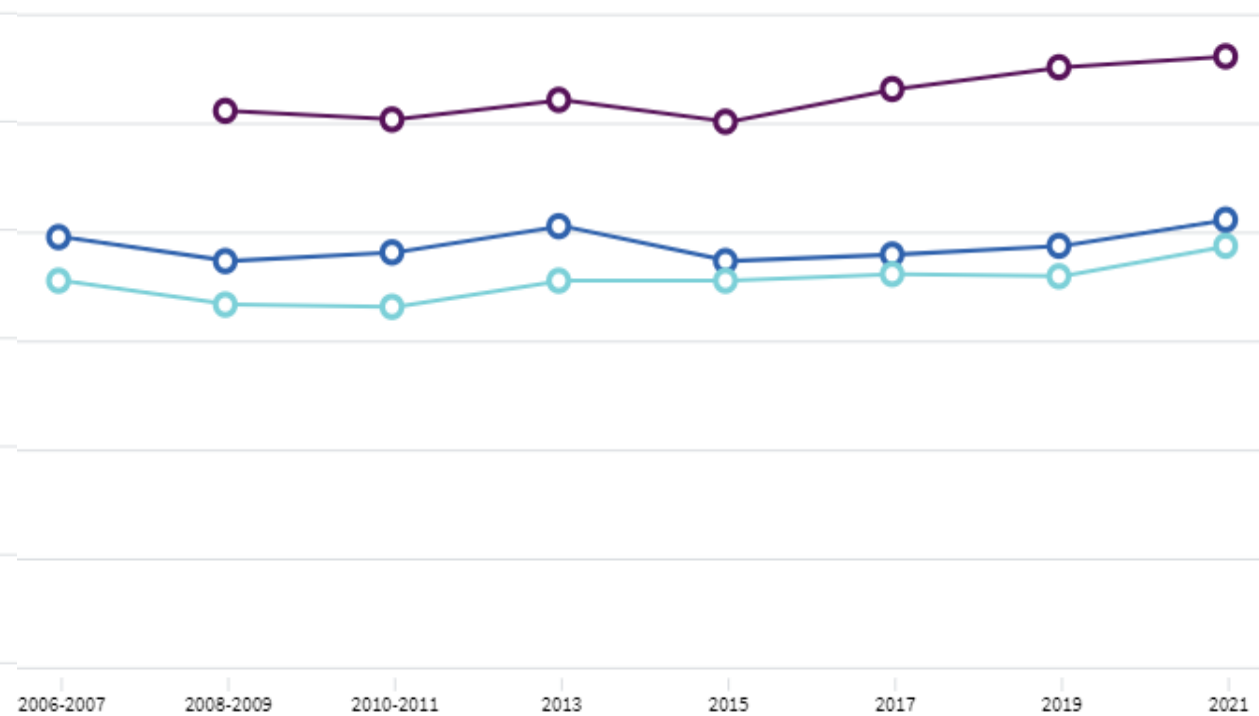
Indikaattori perustuu kysymykseen: "Pituus ja paino (merkitse kokonaislukuina)". Kysymyksen osiot: 1) pituus ja 2) paino. Painoindeksi (BMI) on laskettu jakamalla paino (kg) pituuden (m) neliöllä.

Ylipainon raja määritelty on iän ja sukupuolen mukaan: 18-vuotiailla raja on 25 ja nuoremmilla ikäryhmillä pienempi (ks. Cole ym. BMJ 2000:320). Pisteytys: BMI alle ylipainon rajan = 0; BMI vähintään raja-arvo = 1. Tarkastelussa ovat vastaajat, joiden pistemäärä on 1.

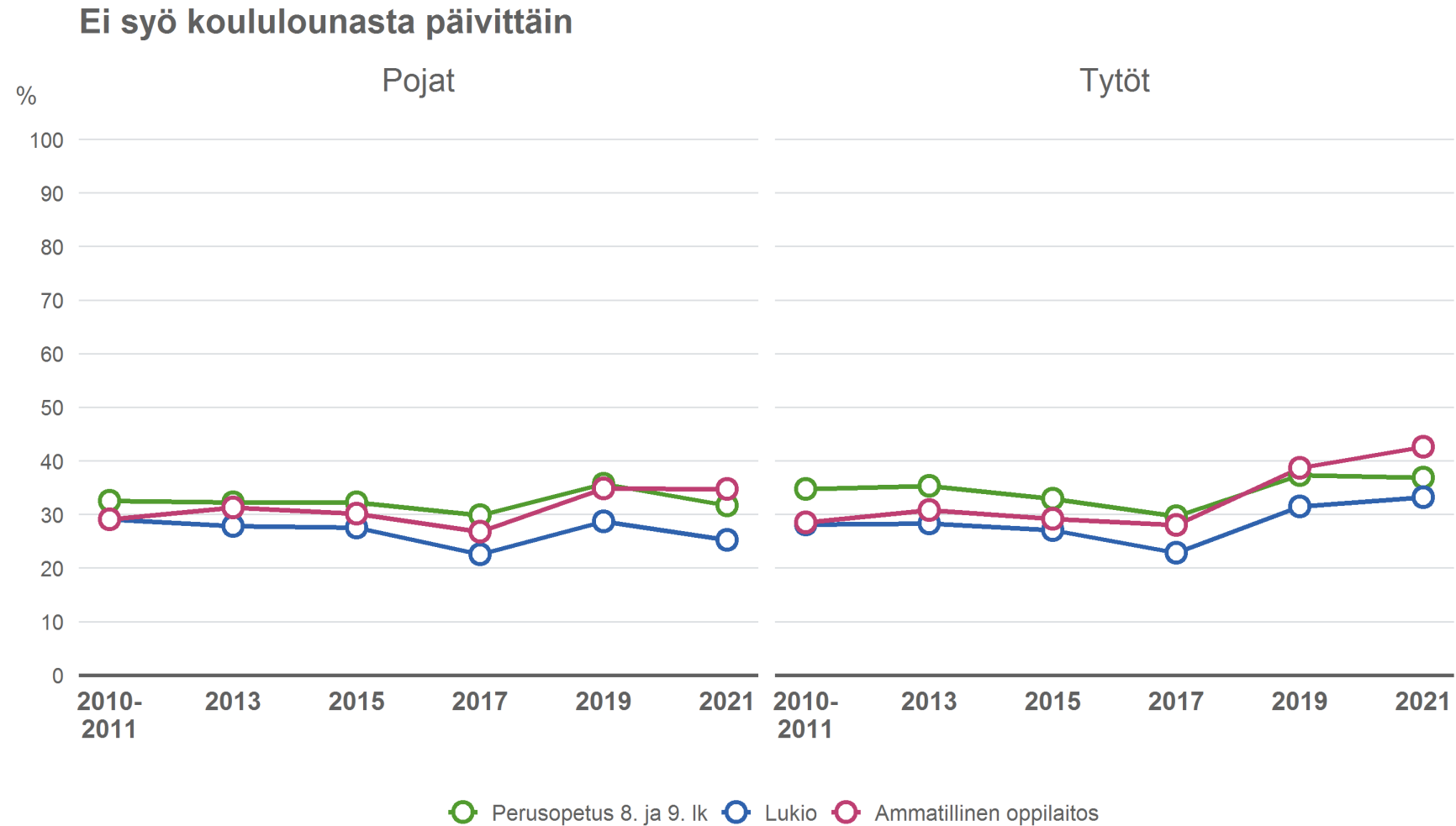
Tytöt

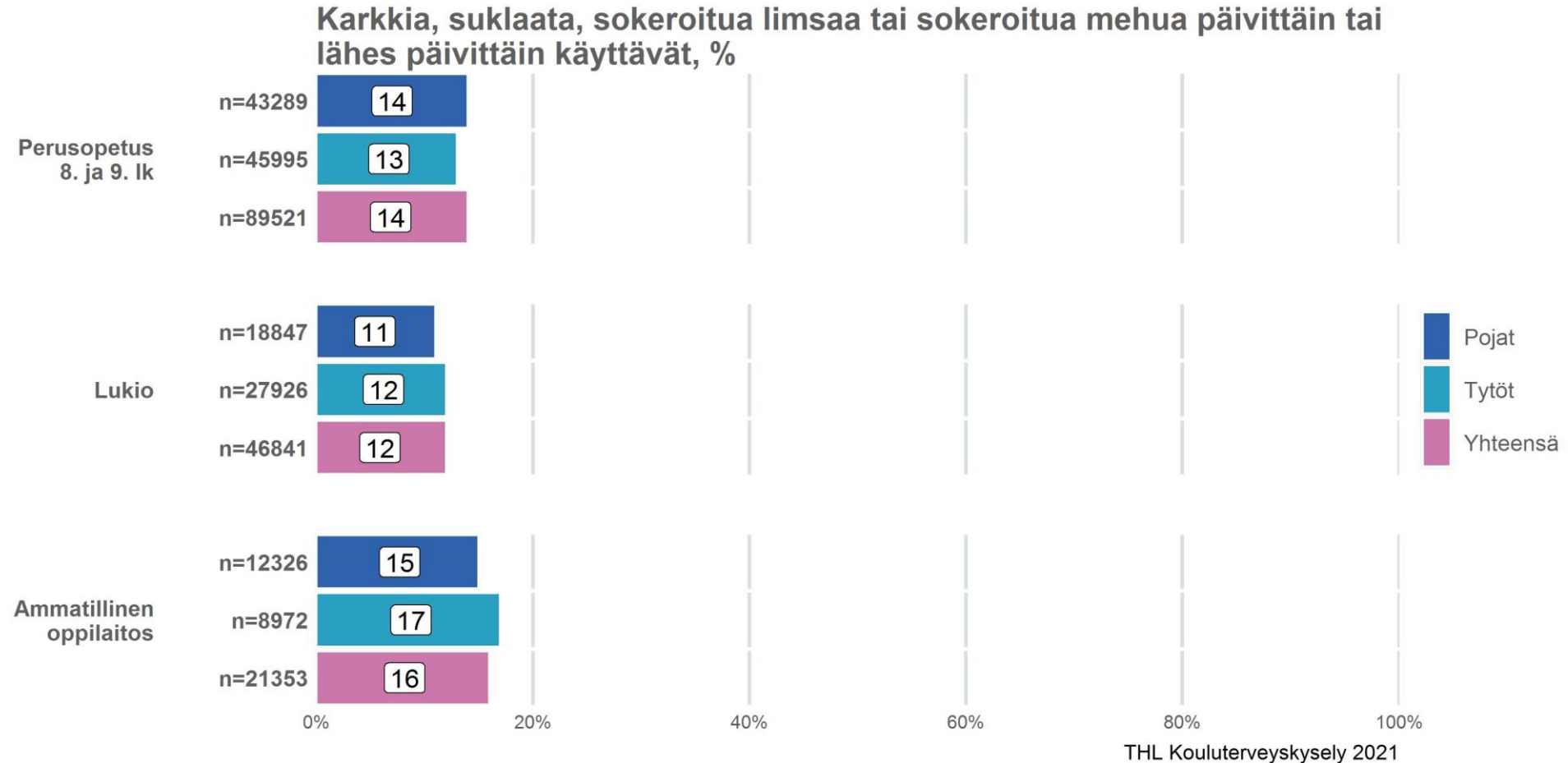
Pojat

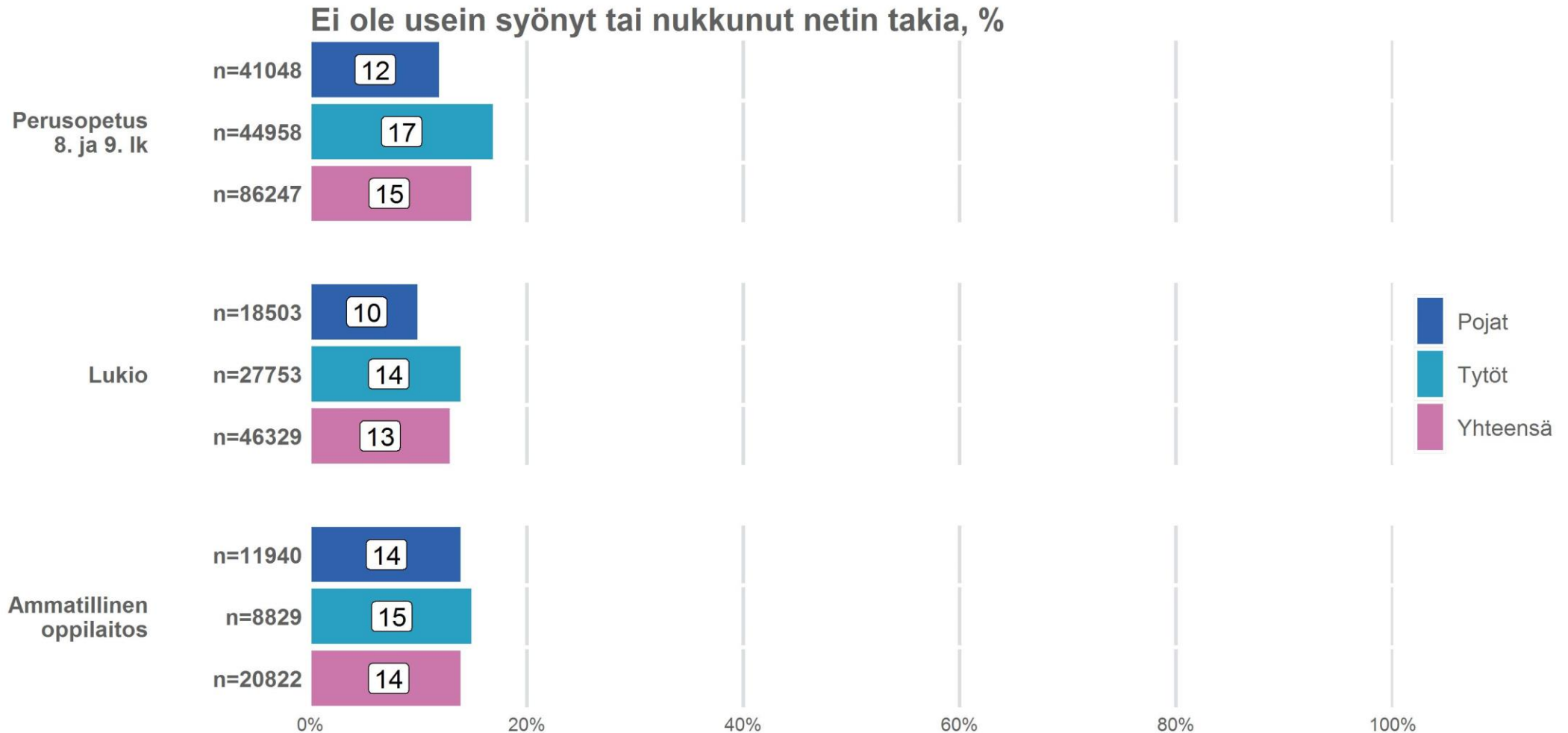
Ei syö koululounasta päivittäin

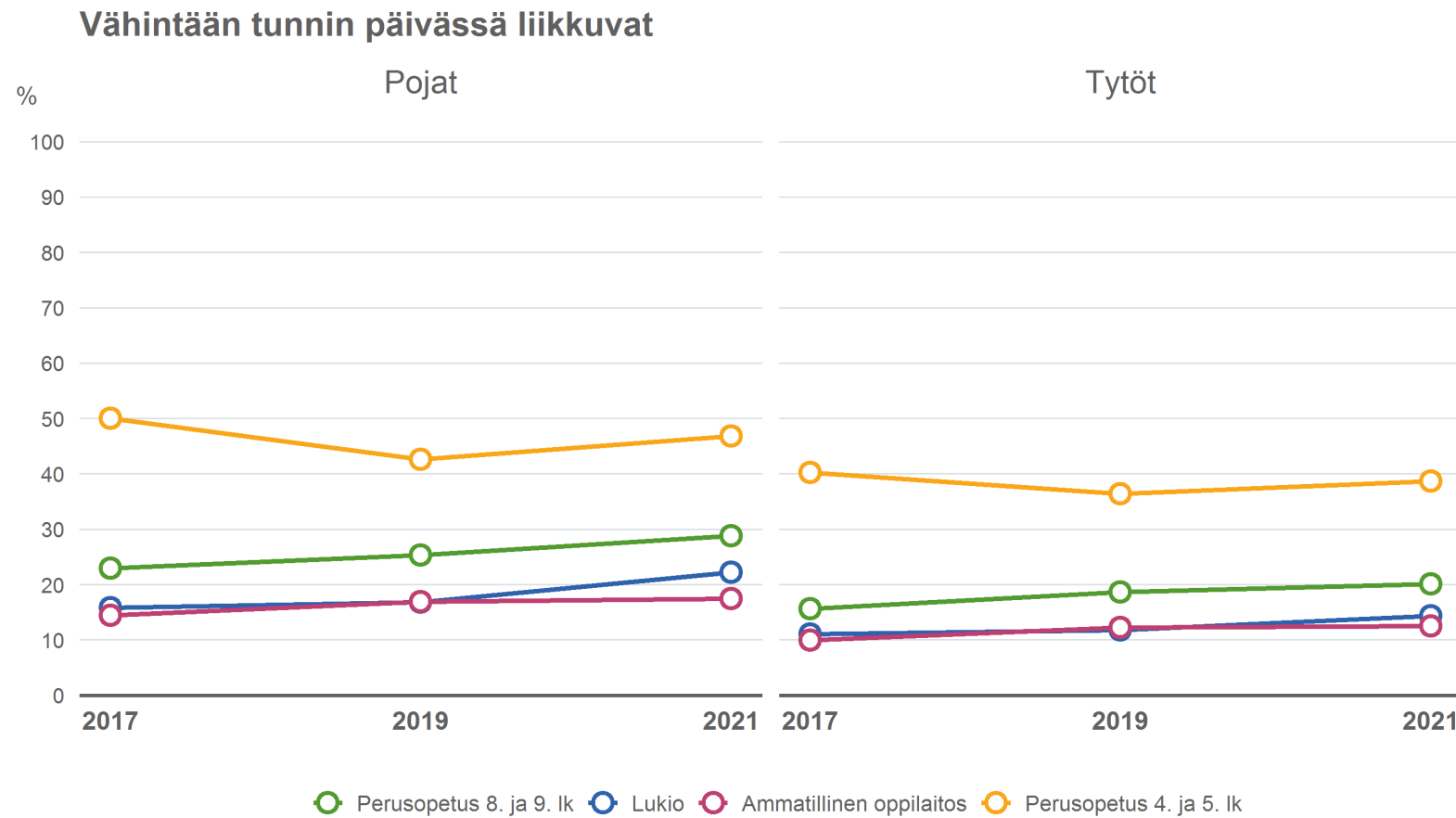
Karkkia, suklaata, sokeroitua limsaa tai mehua päivittäin tai lähes päivittäin käyttävät, %

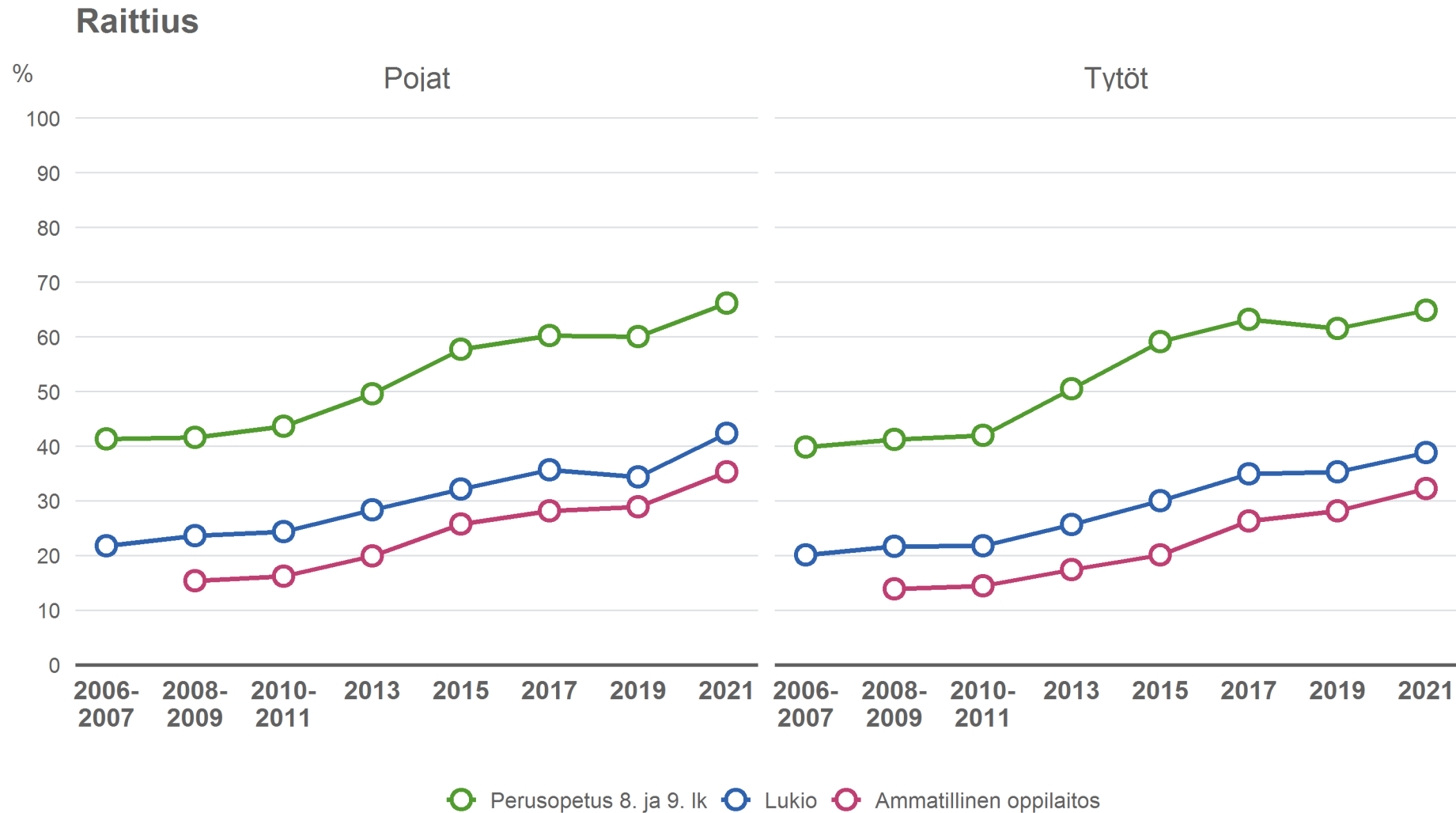
Ei ole usein syönyt tai nukkunut netin takia

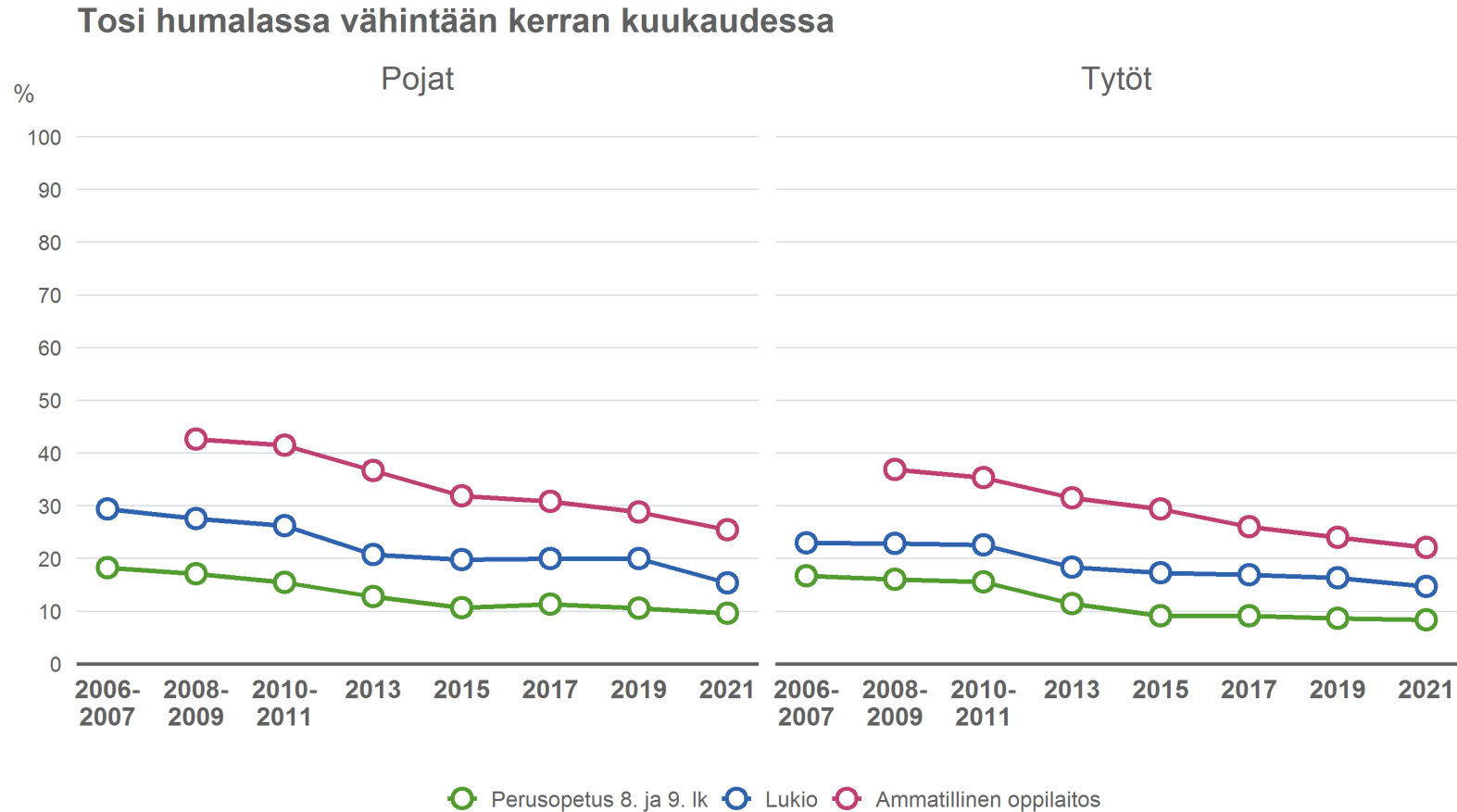
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat

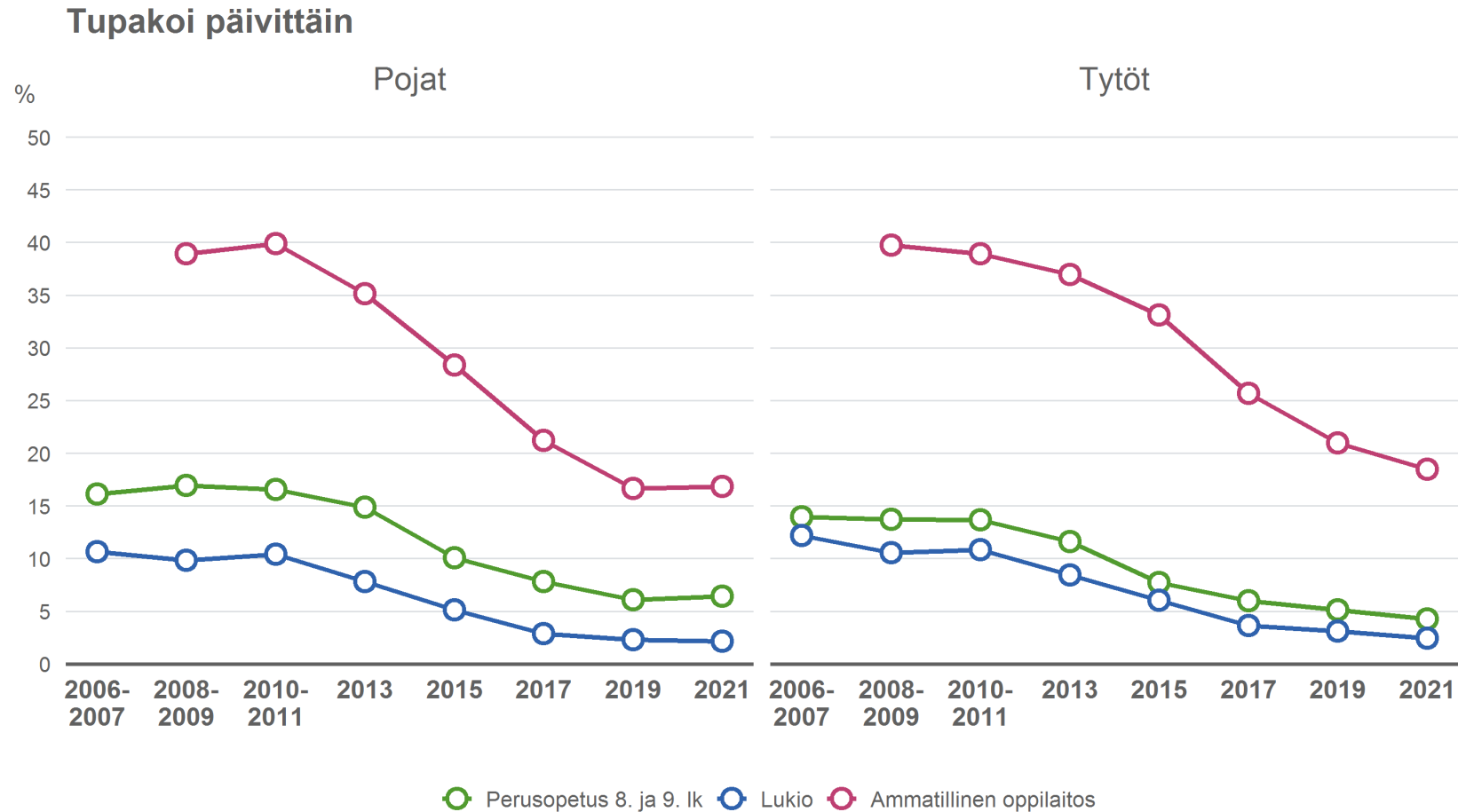
Raittius

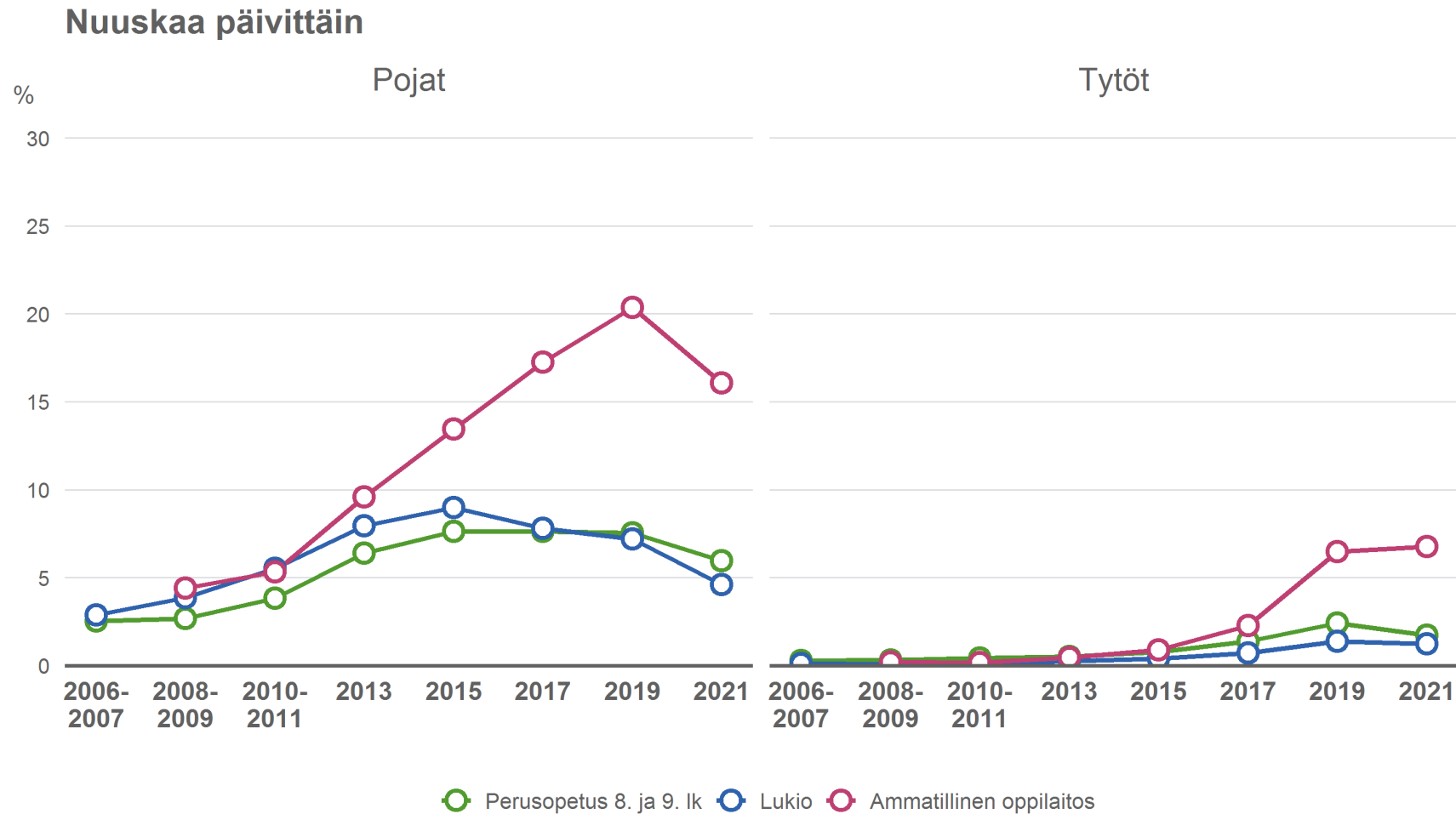
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa

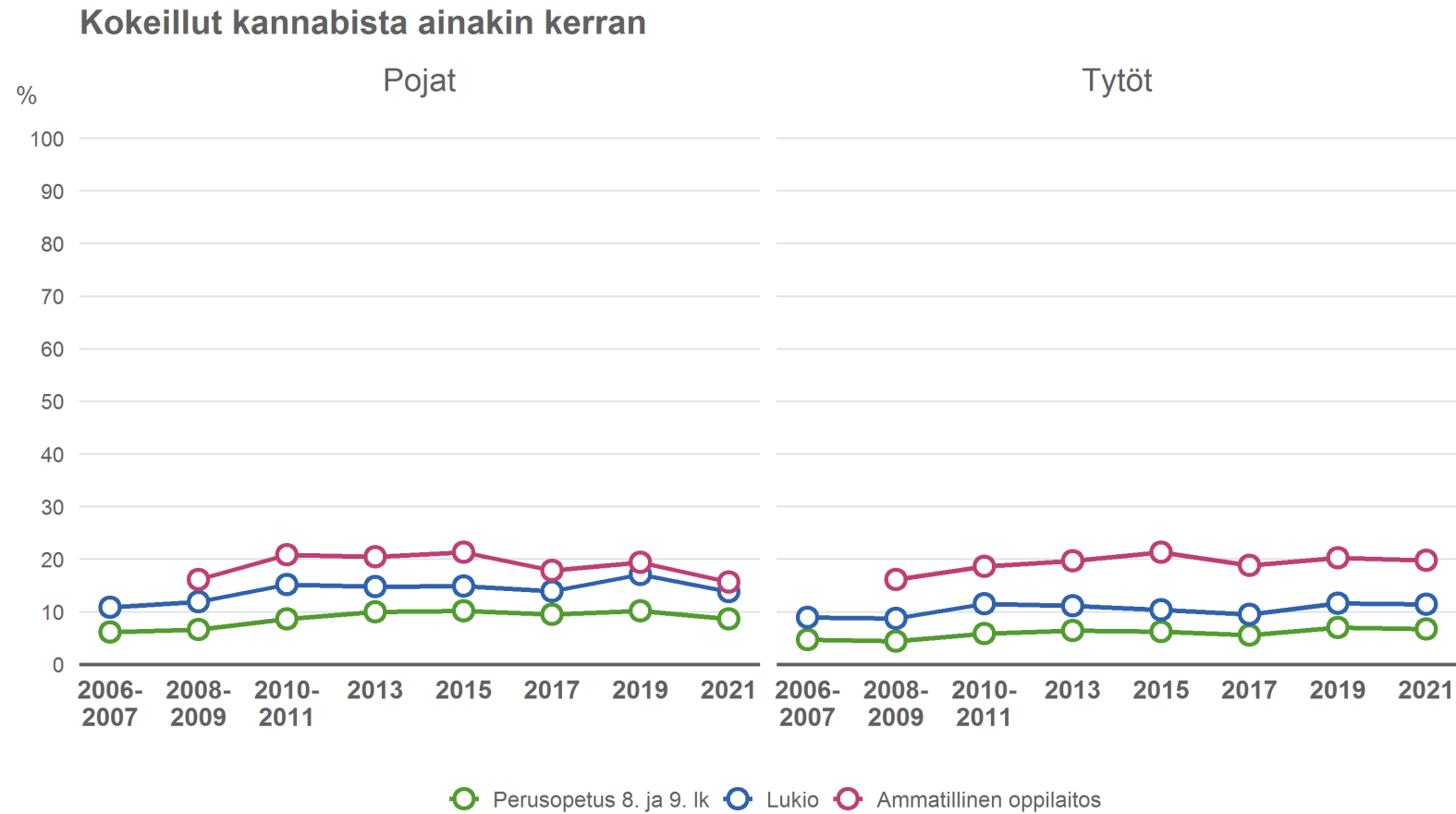
Tupakoi päivittäin

Nuuskaa päivittäin

Kokeillut kannabista ainakin kerran

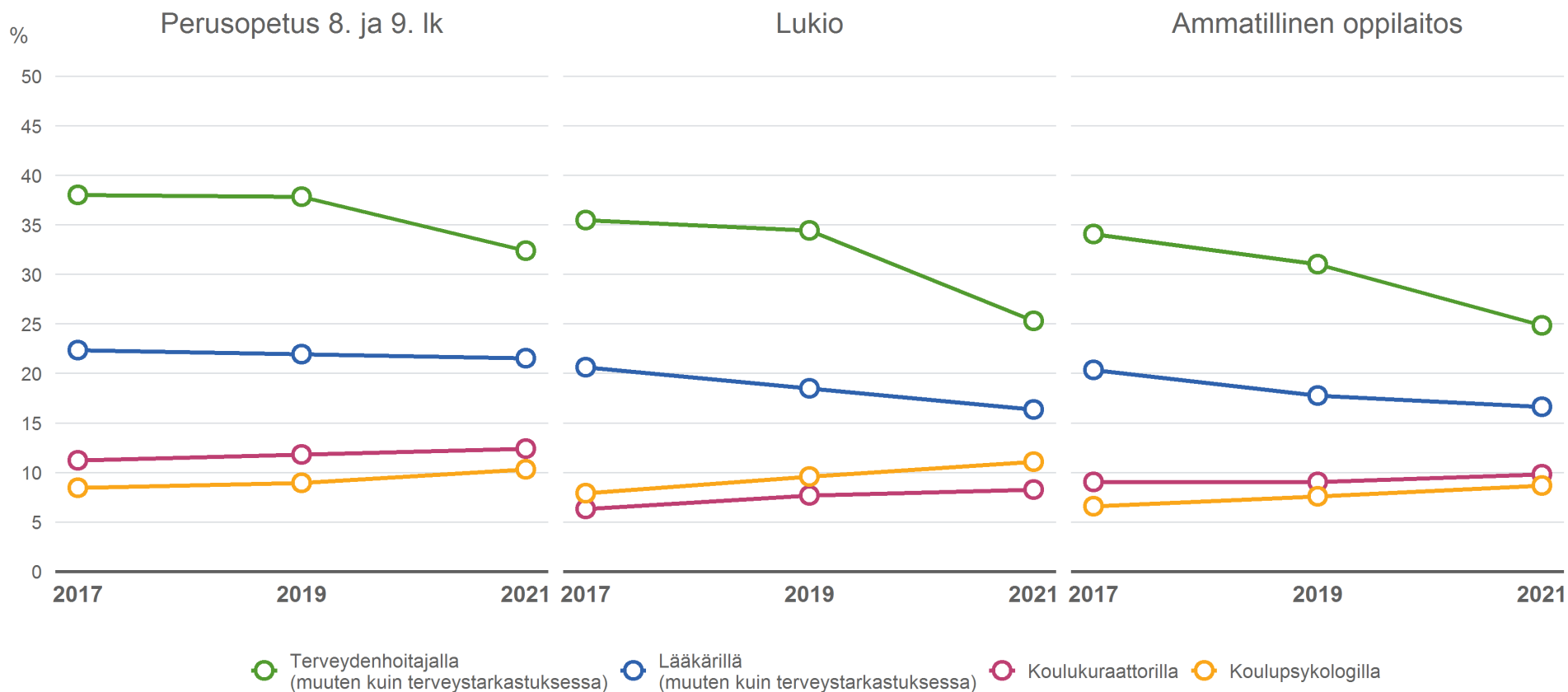

Kokemukset koulussa saadusta tuesta ja opiskeluhuollon palveluista

Käynyt opiskeluhoitopalveluissa 2017-2021

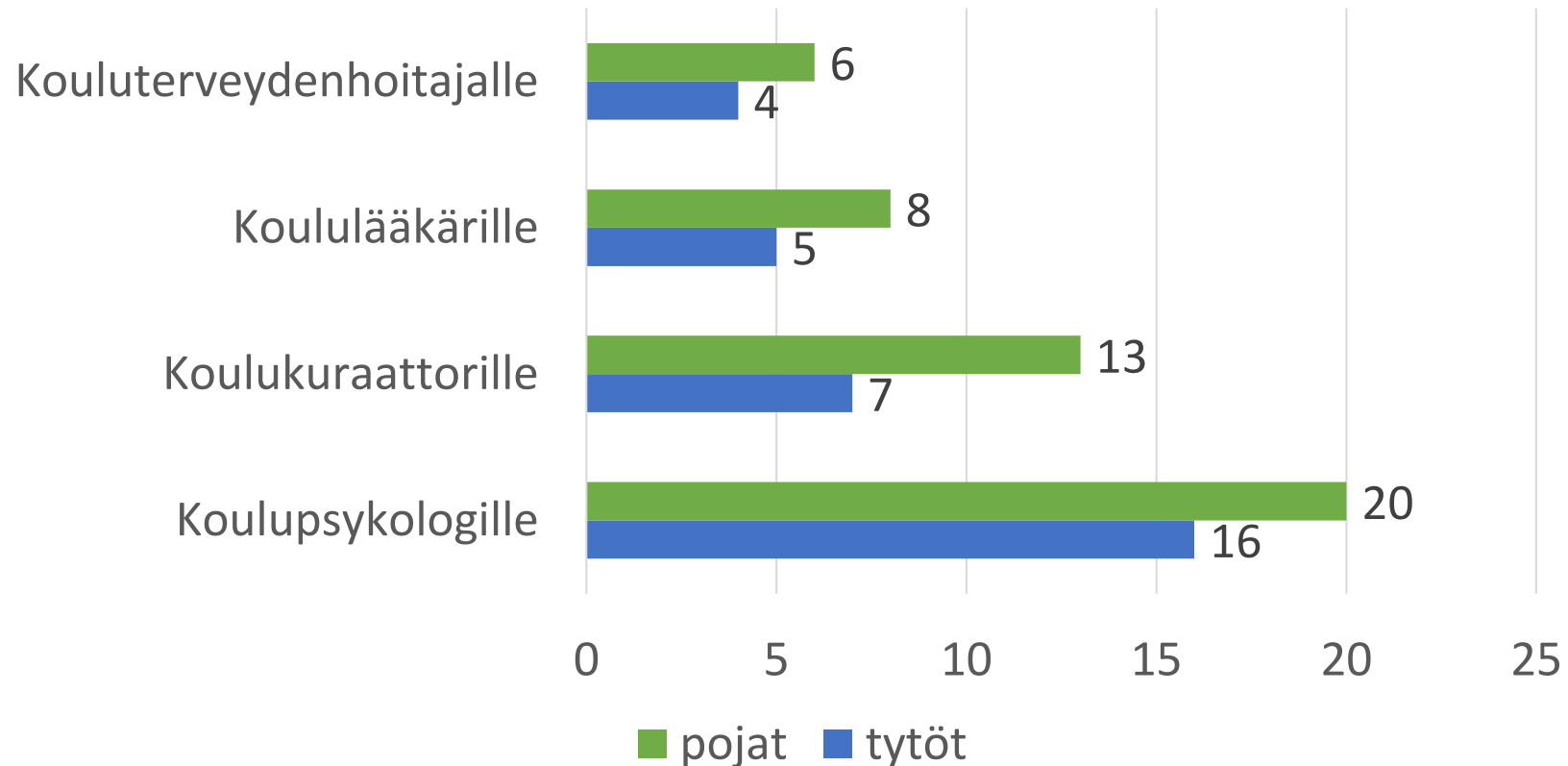
Kouluterveyskysely, osuudet (%) vastaajista

THL: Kouluterveyskysely

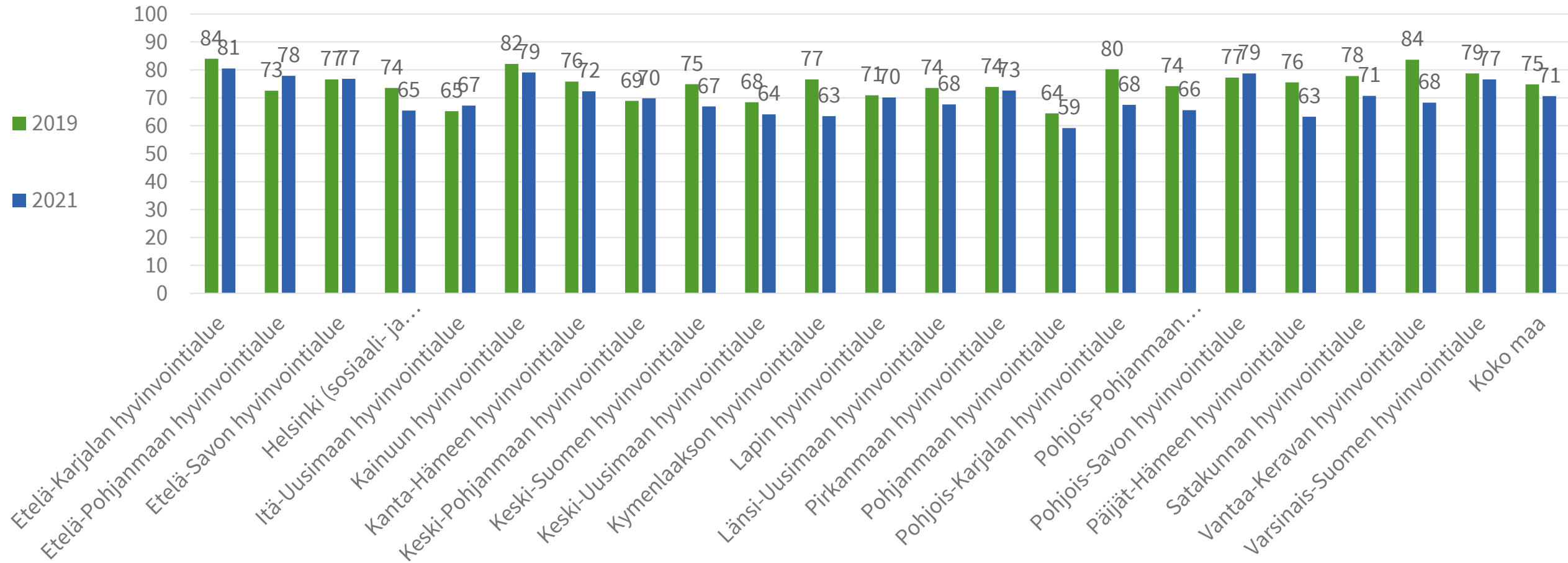
Ei ole päässyt yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana:

AOL, ei ole päässyt yrittämisestä huolimatta lukuvuoden aikana, %

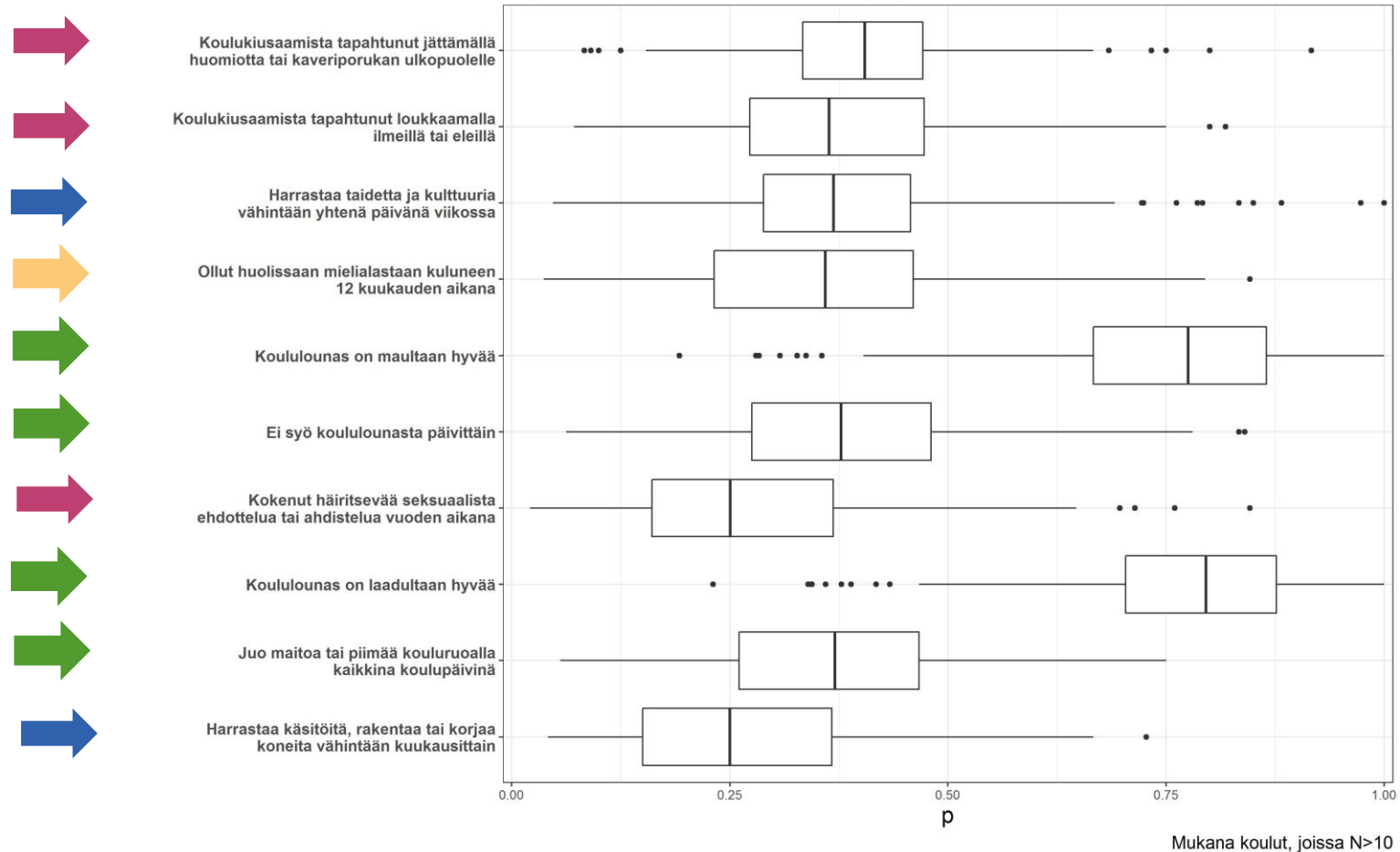
Esimerkki hyvinvointialuekohtaisesta vertailusta:

Saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulupsykologilta lukuvuoden aikana, AOL, %

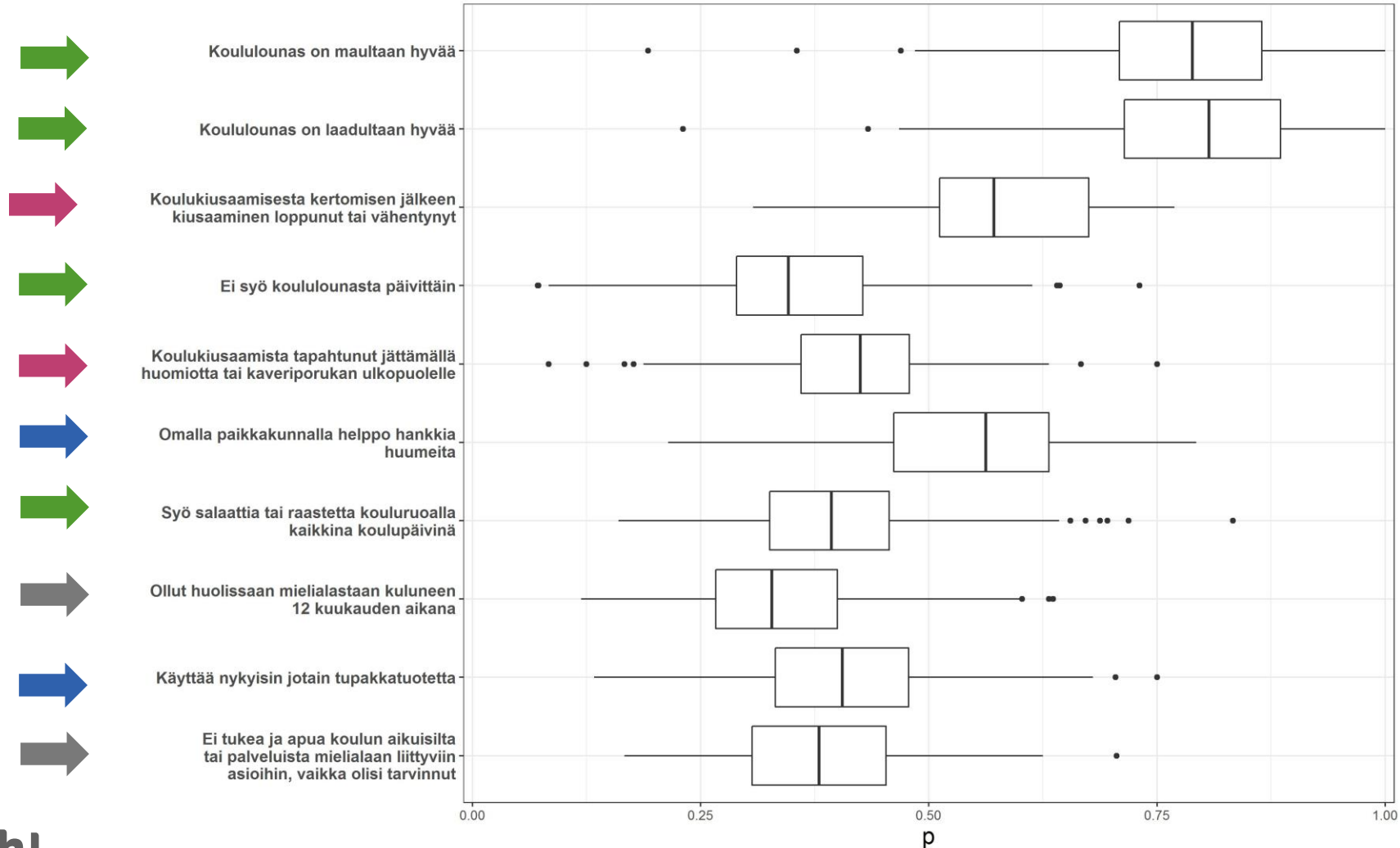
Indikaattoreita, joissa tuloksissa eniten hajontaa ammatillisten oppilaitosten välillä

Ammatillinen oppilaitos Top 10 indikaattoria, joissa eniten hajontaa (SD) koulujen välillä, järjestettynä suurimmasta pienimpään.

Indikaattoreita, joissa tuloksissa eniten hajontaa kuntien välillä

Ammatillinen oppilaitos Top 10 indikaattoria, joissa eniten hajontaa (SD) kuntien välillä, järjestettynä suurimmasta pienimpään

Lopuksi.

1. Mielen terveyden haasteet ovat lisääntyneet korona-aikana. Miten opiskelijoille tarjotaan riittävästi tukea?
2. Oppimistaidoissa on yhä useammalla vaikeuksia. Miten niitä tulisi vahvistaa?
3. Sosiaalinen ahdistuneisuus on aiempaa yleisempää. Miten luodaan opiskeluryhmiä, jossa ei tarvitse pelätä nolaamista?
4. Arkirytmä on useimmilla kunnossa. Miten tuetaan niitä, joilla ei ole?
5. Opiskeluhuoltopalvelujen saatavuus / palvelukokemukset. Miten varmistetaan, että opiskelijat saavat opiskeluhuollosta tukea hyvinvointiinsa ja että palveluihin pääsee helposti?

Kiitos!

Tuoreita julkaisuja Kouluterveyskyselystä

Tutustu Kouluterveyskyselyyn: <https://thl.fi/kouluterveyskysely>

Kouluterveyskyselyn tulospalvelu: <http://thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset>

Kouluterveyskyselyn esite https://thl.fi/documents/10531/3554284/THL_Kouluterveyskysely_esite_fi.pdf/201709be-cee1-a9e3-0778-0c486ad80bbc?t=1631018756969

Helakorpi S. & Helenius, J. 2021. Nuorten arki – Kouluterveyskysely 2021: Moni nuori liikkuu liian vähän. Tilastoraportti 46/2021. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021121460375>

Helakorpi, S. & Kivimäki, H. 2021. Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2021: Iso osa lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä – yksinäisyyden tunne on yleistynyt. Tilastoraportti 30/2021, THL. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021091446139>

Hietanen-Peltola M, Jahnukainen J, Vaara S, Kivimäki H, Ervasti E 2021. Asiointi ja avunsaanti perusopetuksen opiskeluhoitopalveluissa – Kouluterveyskysely 2021. Tutkimuksesta tiiviisti 53/2021. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-734-0>

Jahnukainen J, Hietanen-Peltola M, Vaara S, Kivimäki H, Ervasti E 2021. Asiointi ja avunsaanti toisen asteen opiskeluhoitopalveluissa – Kouluterveyskysely 2021 Tutkimuksesta tiiviisti 54/2021. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-735-7>

Saariluoma, L., Heino, T., Eriksson, P. & Utriainen, S. 2021. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäynti ja hyvinvointi koronan varjossa vuonna 2021. Tutkimuksesta tiiviisti 72/2021. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-781-4>

Muuta aiheeseen liittyvää:

www.teaviisari.fi Ohje: Voit katsoa yksittäisen koulun, oppilaitoksen tai kunnan tilanteen syöttämällä sen nimen TEAviisarin hakukenttään

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA 2019. THL. Tilastoraportti 15/2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020051938346>

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA 2021. THL. Tilastoraportti 13/2021. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021050729216>

Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö. Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Hietanen-Peltola M, Vaara S, Laitinen K, Jahnukainen J. Etäkoulu heikensi avun ja tuen saantia opiskeluhollosta – myös kuraattori- ja psykologipalveluissa. Tutkimuksesta tiiviisti 40/2020. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-605-3>

Wiss K, Hietanen-Peltola M, Ruokolainen I, Hatakka S & Saaristo V. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa 2020. Tutkimuksesta tiiviisti 18, 2021. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-647-3>